

docent loca parallela sequentia : ut ad Hebr. xii, 5. $\text{X}\alpha\sigma\text{u}$: $\text{I}\omega\text{x}\eta$: $\text{X}\alpha\sigma\text{u}$: *argueris ab eo*, Ibid. $\text{K}\alpha\text{q}\text{z}$: $\text{E}\lambda\omega\text{x}$: $\text{X}\eta\eta\lambda\alpha\text{-n}\alpha\text{c}$: *quemcunque diligit Dominus, castigat*. Confer Marc. x, 13. Luc. iv, 35, 39. In Epist. ad Titum ter occurrit.

Verf. 13. $\text{E}\lambda\alpha\alpha\eta$: est vox explicatu planè difficilis. Radix enim hujus non occurrit in Lex. nostio Æthiopico; grande igitur mendum esse suspicamur. Exiat quidem in Lingua Chaldaica radix in eodem planè literis *nō diffidit, diffecit, &c.* Juxta quam significationem verba Æthiopica hæc $\text{E}\lambda\alpha\alpha\eta$: $\text{A}\eta\eta\text{c}\text{m}$: hoc loco transtulimus. Potest quoque verti: *hi sunt fluctus maris, qui evomunt, sibi emittunt confusionem suam*. Sin minus, de usu hujus vocis à penitiori informari cupimus. Nihil enim est frequentius, quàm hærerè, & nihil proclivius, quàm labi in hisce incognitis & difficilibus Linguarum Orientalium studiis.

Verf. 17. Mendosè legitur in Codice Rom. $\text{A}\eta\eta\eta$: pro $\text{A}\eta\eta\eta$: *Jesus* P : pro P :

Verf. 20. Pro $\text{O}\eta\eta\eta$: quod corruptè in Cod. Rom. legitur, emendavimus $\text{O}\eta\eta\eta$: *in dilectione*, ubi litera η pro η : posita est.

Verf. 22. Legitur in Cod. Rom. $\text{O}\eta\eta\eta$: quæ vox neque in Nov. Testam. neque in Psalter. extat, crassum igitur erratum esse opinamur. Ita potius legendum consicimus : $\text{O}\eta\eta\eta$: *carne sua*, literis η pro η , & η pro η positis.

Menda quæ irrepperunt levissima sic emenda.

In Æthiop. verf. 11. lege $\text{A}\eta\eta\eta$:

In Latin. verf. 1. pro *fratris* lege *fratre*. verf. 19. dele η . In clausula dele η .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

17357

UNIVERSITY OF CHICAGO

ad verbum : *potest super ut adjuvet*, i. e. potest adjuvare. Idem Arabismus occurrit Rom. xv, 14. 2 Timoth. iii, 15. &c. Vide sis quoque Gramm. Erpen. p. 167.

Ibid. *عَلَيَّ يَدَيَّ*, Hebr. *עַל-יָדַי* *per manûs*, i. e. per, *אֵלַי*. Item apud juxta, coram. Est Arabismus, Syriaismus & Hebraismus. Exemplorum farraginem adducere quis posset, verùm ea silentiò præterire satius est : quia *τὸ πρῶτον φανερόν ἐστιν, αὐτὸ γὰρ βούλ.* Observes tamen hæc duas sequentes Arabum loquutiones, 1. *مِنْ أَيْدِي* à *manibus*, i. e. à, *عند*, sicut Hebr. dicunt *מִיָּד* à *manus*, i. e. à, ex: ut Actor. xxvi, 7. & sic quoque Syri ibid. *مِنْ أَيْدِي* à *manibus* Judæorum, i. e. à Judæis. 2. *بَيْنَ يَدَيَّ* *inter manûs*, i. e. coram, ante, in conspectu. Respond. *בֵּין יָדַי* Hebr. Ita Psalm. v, 5. & xxi, 32. &c. Item in Historia Saracenica Elmâcîni p. 42. ubi Alis Imperator Muslimicus, de gravissima occisoris injuriâ conquerens, in hæc pathetica erumpit verba : *أَخَاصِمُهُ بَيْنَ يَدَيَّ اللَّهِ* *disceptabo cum illo*, seu *accusabo eum inter manûs Dei*, i. e. coram Deo.

ANIMADVERSIONES.

QUÆDAM

ad textum Æthiopicum.

IN Nov. Testam. Æthiopicè edito Romæ, centum abhinc annis & quòd excurrit, legitur Vers. 9. vox *Ἐλῶν*: *Inciperet re*. Hanc vocem corruptè admodùm impressam esse, testantur loca passim in Scripturis obvia, ubi loco primæ radicalis *Ἐ*, 2, & pro *ἠ* media radicali, *Λ* substituendum venit, idque ob frequentem literarum ejusdem Organi apud Æthiopes permutationem. Notandum quoque est de tertia radicali, quòd illa hîc planè omîssa sit, quæ sine omni dubio *ἠ* sextæ stantiae esse debet, ut sic vox in integrum restituta legenda sit: *ἘΛῶἠΝ*: Hanc vocem ita corrigendam esse

intravit, *ἔεισεν*. Syr. *ܩܕܡܐ ܕܥܝܢܐ* *prævertit ingressus est*, i.e. prius ingressus est. Confer præterea Act. 11, 18. & 17, 28. Rom. 11, 25. 1 Corinth. 11, 7. 2 Corinth. 7, 3. 1 Thessal. 11, 4. & alia loca quàm plurima.

Verf. 22. & 23. *ܩܕܡܐ*, *quosdam, alios*. Ter occurrit in Codice Erpenian. *ܩܕܡܐ* sine ا. At *ܩܕܡܐ* in Nominativo hîc locum habere nequit. Nos nixi auctoritate Msc. Biblioth. Leidenf. ter addidimus literam Alif cum Nunnatione, Accusativi notam, ut sensus verborum sibi constaret. Paris. leg. *ܩܕܡܐ*, & Verf. 23. *ܩܕܡܐ* *quosdam, quosdam, & μὲν, & δέ*.

Ibid. Verf. 23. *ܩܕܡܐ ܕܥܝܢܐ*, *redimite vel liberate eos*: Scribitur h. l. in Codice Erpenian. litera *ܩ* sine puncto, ut & 1 Petr. 1, 18. Tit. 11, 14. Galat. 1, 4. &c. & sic quoque in Msc. Leidenf. Præstat tamen scribere cum *ܩ* punctato, i.e. *ܩܕܡܐ*, cum ob Lexicographorum probatissimorum auctoritatem, tum ob exempla in Psalterio Saviano occurrentia, ceu Ps. 54, 20. 56, 5. 106, 40. 118, 134. 129, 8. in quibus legitur. Præter. 4. conj. *ܩܕܡܐ* *redemit*, Fut. *ܩܕܡܐ* *redimet*, Imperat. *ܩܕܡܐ* *redime me*, cum &.

Verf. 24. *ܩܕܡܐ ܕܥܝܢܐ* ad verbum, *potens ut custodiat vos*.

Nota 1. quod *ܩܕܡܐ* particula Masdaralis verbo Modfareo (i.e. Futuro) præmissa operetur æquivalentiam Infinitivi, teste Guadagnoli in Institut Ling. Arabic. p. 28. & 211. Confer & Gramm. Erpenian. *men*

p. 169, lin. 7. 2. Quod sæpe hoc fiat sine *ܩܕܡܐ* cum majori elegantia. Exempla observavimus Apocal. 11, 7. 1 Joh. 2, 8. fabul. 5. Locman.

lin. 1. 3. Hoc verbum *potentie* *ܩܕܡܐ* construitur etiam cum *ܥܠܝ*: ut, Ps. 11, 4. vel sæpe sequente nomine Verbalis: ut, Jac. 1, 21. Tit. 1, 9. Eph. 6, 13. &c. 4. Adde quod etiam non sequente nomine Verbi.

Præpositionem *ܥܠܝ* exigit: ut, Hebr. 11, 18. *ܩܕܡܐ ܕܥܝܢܐ* ad

Chald. Rabbim & Syr. ܠܚܝܬܐ, ܠܚܝܬܐ, ܠܚܝܬܐ idem, *petiit, quæsiuit, concupivit*. In 8. conjug. ܠܚܝܬܐ idem, *postulavit, imploravit*. Fut. occurrit Psalm. ix, 10. Tu non perdidisti eum, ܠܚܝܬܐ ܝܐ ܡܪܬ, *qui querit te, ô Domine*. Item Psalm. Lxi, 10. ܠܐ ܠܚܝܬܐ ܠܠܗܘܬܐ, *ne concupiscatis fœditatem*.

Verf. 18. ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ ad verbum, *præverterunt & dixerunt*, i. e. prius dixerunt, vel prædixerunt. Verba enim ܠܚܝܬܐ seu potius in 5. conjug. ܠܚܝܬܐ *præcessit, antevertit*, & ܠܚܝܬܐ idem, *præcurrit, prævenit*, sequentibus aliis verbis, eleganter exponuntur per adverbia. Latin. *antè, prius, præ*: id quod Arabibus cum Syris ob affinitatem Linguarum est commune. Arabes quidem interponunt copulam ܐ vel ܐ, *ac*: Syri autem sine copula ܐ & intercedente. Item familiare est quoque Hebræis, ut cum duo verba ejusdem temporis conjunguntur, intercedente copulâ vel sine eâ, prius per adverbium explicetur. Confer Gramm. Sacr. D. Glassii, p. 345. Canon. xxxv. Dilherr. Eclog. Sacr. N. T. p. 620. Sixtin. Amam. in Regulis textualibus p. 85. Exempla Arabismi & Syriacismi possunt proferri benè multa: ut, Ephes. i, 4. ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ, *præcessit & elegit nos*, i. e. præelegit nos. Syr. ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ, *prævertit elegit nos*, i. e. prius elegit nos. Actor. ii, 31. ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ, *prævertit & vidit*, i. e. prævidit, ܠܚܝܬܐ, Syr. ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ, *prævertit vidit*, i. e. antè vidit. Sic Rom. ix, 29. ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ, *præcessit & dixit*, i. e. prædixit, ܠܚܝܬܐ, Syr. ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ, *prævenit dixit*, i. e. prius dixit, Hebr. vi, 20. ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ, *prævenit & intravit*, i. e. prius intra-

Muhammed. Porro Origines in 34. Num. citat libellos Henochi 4802. versuum, quos tamen scribit apud Hebræos in nulla auctoritate haberi. Item Manahemus Ricinensis aliquoties laudat librum Henoch fol. 30. col. 1. & 2. Confer I. Drusii Henoch pag. 27.

Verf. 16. *يَخْلُقُونَ الْوُجُوهَ*, blandiuntur faciebus, seu vehementer amant vultus, personarum auribus dant mellita & *μελίχια ἔπη*. Syrus legit: *يُحَمِّدُونَ الْوُجُوهَ* commendant seu magnificiunt personas. Verbum est *حَمِدَ* laudavit, glorificavit. Hebr. *חָמַד* idem, Arab. *حَمَّ* idem quoque. Et nom. Syror. & Chald. *ܠܚܡܐܢܐ*, *ܠܚܡܐܢܐ* & *ܠܚܡܐܢܐ* facies, vultus, persona, corruptum ex Græco *πρόσωπον*, τὸ, idem. Græc. leg. θαυμάζοντες πρόσωπα, Parisiens. *يَخْلُقُونَ الْوُجُوهَ*, admirantes vultus. Sic Naeman princeps exercitus regis Syriæ à LXX. vocatur *θαυμαζόμενος πρόσωπον*, Hebræo. *כָּבוֹד כָּבוֹד* honoratus facie, 2 Reg. v, 1. Quod attinet phrasin *θαυμάζειν πρόσωπον*, qua & usi sunt LXX. 2 Chronic. xix, 7. valet idem quod *προσωποληψίαν*, Jac. 2, 9. personam respicere, personarum rationem habere. Vel *λαμβάνειν πρόσωπον*, Luc. xx, 21. Vel *βλέπειν εἰς πρόσωπον αἰθρώπων*, Matth. xxi, 16. Hebræi dicunt *קָבַץ פָּנָיו*, accipere sive levare faciem, personam, i.e. suspicere, honorare, & in gratiam istius aliquid facere. Verum *כָּבוֹד כָּבוֹד*, Arabic. *أَخَذَ بِأَلْوَجُوهٍ*, acceptio facierum vel personarum, ceu vitium detestandum & abominandum, à justissimo iudice Deo in S. literis passim vituperatur, improbatur ac valdè damnatur; id quod diligenter observent *προσωπολήπται* & iudices *δωροφάγοι*.

Ibid. *يَبْتَغَاءُ لِلرَّيْحِ*, hiando ad lucrum, expetendo lucrum, vel præ studio lucr. Occurrit etiam vox *يَبْتَغَاءُ* in Corano, surar. Vaccæ: *الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَتَّبِعُونَ*, qui expendant opes suas præ studio placendi Deo. *يَبْتَغَاءُ* petitio, petere, est nomen Verbale 8. conjug. cuius radix est *بَغَا* petit, desideravit. Chald.

Verf. 14. **تَنَبَّأَ**. *Vaticinatus est, prophetavit.* Sic leg. Codex Erpenian. cum Hamzato **ج**. Msc. Leidenf. & Parisienf. legunt **تَنَبَّأْنِي** cum **ي** in fine, cujus Plural. occurrit Matth. vii, 22. **تَنَبَّأْنِي**, *prophetavimus.* Ita quoque apud Hebræos in hoc verbo est ' loco **ק**: ut, **קָנַן** *prophetavit*, in 2. person. **קָנַנִּי** *prophetaſti*: quia literæ Quiescentes frequentiffimè inter ſe permutantur.

Ibid. **أَخْلَوْحَ** vel **أَخْلَوْحَ** ſeu **حَنُوكَ**, Henoch, **Ἐνώχ**. Eſt nomen diptoton ſive invariable, Gramm. p. 136. 138. Hebr. **חֲנוּךְ**, quaſi *initiatuſ, dedicatuſ & conſecratuſ* Deo, Græc. **μεμωμμενός**. Hunc Script. S. meritis laudibus cælo tenus efferit, uti videre eſt Gen. v, 22. quod **חָנָה אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ**, *ambulaverit continenter cum Deo*, h. e. vivâ & vera fide, cordis integritate Deum coluerit, piè ac ſanctè vitam inſtituerit, &c. Conſer de hac phraſi I. Drufii librum de Patriarcha Henoch p. 7. c. 7. ubi in illa explicandâ multuſ eſt. In Pentateucho editionis Erpenianæ Arabicè ita tranſlata eſt hæc phraſis: **مَشِيَ حَنُوكَ**

فِي طَاعَةِ اللَّهِ. *ambulavit Henoch in obedientia Dei.* Sic quoque

Parisienf. **سَلَكَ** *ambulavit*, &c. Targum Onkeli: *ambulavit Henoch בְּיִרְאָה דְּיְהוָה, in timore Domini.* Taig. Jonathan & Hieroſolymitan. **בְּיִרְאָה דְּיְהוָה** i. e. *ſervavit Henoch in veritate coram Deo*, vel *coluit Henoch verè Dominum.* Hunc quoque **ἐχνομενός** Eccleſiaſticuſ cap. xliv, 18. quod **ὀφείσει καὶ πλεονέξει**, *placuerit Domino.*

Item Epistoſta ad Hebr. xi, 5. **أَلْفَزُوْنِي إِلَى أَرْضِ قَدْشٍ**, *Fide elevatuſ eſt Henoch in Paradisuſm.* Et ſic editio vulgata Latina: *tranſtulit eum [Deuſ] in Paradisuſm.* Ita ſenſerunt veteres; contra aliud. Parisienf. legunt **نُفِّلَ** *tranſlatuſ eſt*, **μετετέθη**. Synonym. vocis

Henoch eſt **إِنْدَرِيْسَ**, *à دَرَسَ ſtudioſè perlegit, libris divinis accuratam meditationem impendit.* Hebr. & Rabb. **עָרַב** *inquiſivit, concionatuſ eſt*: talis **עָרַב** *concionator & Prophetæ* fuit hic Henoch. Quo nomine etiam Muſſlimi poſt. impoſturam ſuam appellant **أَبْنُكَ**

verba ita sonant : **وَهْدَنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ**

عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ i. e. κατὰ πῆλόν· dirige nos in viam rectam, viam eorum qui gratiosus es erga eos, sine ira adversus eos. Accuratè hæc verba Gallicè transtulit Sieur du Ryer : *conduj nous au droit chemin ; au chemin de ceux que tu as gratifiez, contre lesquels tu n'as pas*

esté courroucé. κατὰ ἀλόνοιν αὐτὸν **عَلَيْهِمْ** est in quos transiit seu versa est ira, quos tenuit & occupavit ira, i. e. juxta Persicam Corani Paraphrasin : *qui antequam nati, iræ tue expositi atque obnoxii fuerunt, eaque de causa increduli sese impietati dediderunt ; vel in viam Indæcorum, qui propter contumaciam & arrogantiam, nec non ob interfectos à se Prophetas & sacros Codices corruptos, in se provocarunt iram*

Dei. Parisienſ. legunt : **هَؤُلَاءِ الَّذِينَ مُجِبَاتِهِمُ اللَّجْسَةُ بِيُكْرِهِمْ**

مَعَهُمْ فِي الْوَلَايَةِ, h. e. *Hi sunt qui amicas suas impudicas accumbere faciunt secum in convivio.* Kirſtenius hoc modo vertit : *Et hi isti vobis (scil. sunt) provocantes (irritantes vel exacerbantes) super vos reatus (sen culpas,) ac sic quoque vers. 16.* An benè, aliorum sit judicium. Noſtram versionem h. l. quod attinet, haud adeò appositè, fervente prelo, confecta est huic verbis : *Indignatio sibi metipsis.* Dele ergò hæc, & verte rectius, prout à nobis versum est vers. 16. *Et hi sunt iræ obnoxii, &c.* ubi eadem exstat recurritque πῆλόν.

Ibid. **أَلَيْسَ فِيهَا**, in qua (scil. nube) non est æqua. Nota

1. quòd **لَا** h. l. significet *non est*, detque **مَاءَ** Accusativi terminationem sine Nun vocali, juxta Gramm. p. 142. 2. quòd dicatur

أَلَيْسَ فِيهَا, *que in illa*, **بِأَلَيْسَ فِيهَا**, Gramm. 149. sicut apud Hebræos **אֵיךְ**, *qui, que, quod*, cum alio relativo sapissimè in oratione conjungitur : ut, Gen. 1, 11. **אֵיךְ יִרְשָׁהוּ**, *quo sit semen suum in eo*, h. e. in quo sit semen suum. Ita Daniel. 1, 4. **אֵיךְ אֵין-בְּקֶדְשָׁם כָּל-שֵׁיוֹם**, *quibus non esset in eis ulla macula*, i. e. in quibus non esset ulla macula. Sic & apud Græcos redundat Pronomen **οὐκ**, *οὐκ ἔστιν*, Marc. VII, 25. 1. Pet. 2, 24. &c. Vide sis Gramm. Sac. Glassii p. 221. 222.

Vers. 14. **وَقَدْ**

الْمَتَعَزِّلِينَ *superborum*, Psal. cxxviii, 21. الْتَرْتِجِ *venti*, Marc. iv, 39.

الْحَمَّى *febris*, Luc. iv, 39. &c.

Verf. 11. اِحْتَرَقُوا, *exarserunt, flagrarunt, combusti sunt*. Minime autem significat *exaruerunt*, ut vertit Kirstenius, veluti opes illegitimis modis conquestæ *exarescunt*. Neque scribendum est اِخْتَرَقُوا, = cum puncto, ceu legitur in codice Erpen. hoc enim significat *laceratus, disruptus fuit*, sicut in 5. conjug. usurpatur de rptione *utrum* Marc. ii, 22. اِلَّا تَتَخَرَّقَ الْتَرَقَّاقُ, *alioquin disrumpentur ntes*. Ita de ruptura *retinum* Luc. v, 6. تَتَخَرَّقُ كَادَتْ شِدَاكُهُمْ تَتَخَرَّقُ, *parum absuit quin retia eorum rumperentur*. Confer & Joh. xxi, 11. Sed = sine puncto, uti legit codex manu scriptus Biblioth. Leidens. & uti scriptum usurpatur hoc verbum cum nomine verbali 8. conjug. de *combustione* hujus universi 2 Petr. 3, 10. وَبِالْاِحْتِرَاقِ تَحْتَرَقُ, *in combustione comburentur (omnia.)* Radix est حَرَقَ, *ussit, combussit*, Chald. ܚܪܩ idem, *combustus, ustulatus fuit*; litteris Palati p & a permutatis. Discedit hinc Arabs Codicis Erpeni. à textu Græco, qui legit ἐξέχυθησαν *effusi sunt*, Parisiens. اِنْصَبُّوا idem, *se se effuderunt*.

Imitatus est autem h. l. Syrum, qui utitur verbo اِحْتَرَقُوا, *exarserunt*. Verbum Syrorum quod usurpatur in Ethpah. de pruritu & libidine prava, cupiditateque effienata, ceu Rom. i, 27. 1 Petr. iv, 4. Ἐν παροδῶν autem hinc venit notandum, quòd versio Arabica codicis Erpen. Syro contextui, quàm Græco multis in locis videatur esse vicinior: unde Arabem, præcipuè in Epistolis, Syriacum Testamentum transtulisse, non Græcum, liquidò apparet.

Verf. 12. اَلْمَغْضُوبُ عَلَيْهِمْ ad verbum, *ira adversus eos*. اَلْمَغْضُوبُ *invisus, cui quis irascitur*, est Participium Passiv. quod h. l. usurpatur pro nomine Verbali غَضِبَ *ira*. Phrasis desumpta est ex prima Corani surata, haud adeò aptè congruenterque applicata, cujus

stet maxima interpretandi difficultas, emergitque subinde sensus planè perversus ac perplexus.

Ibid. *لَمْ يُجَسِّرْ*, non ausus fuit. Ita legit codex Erpenian. At M. SS. Leidenf. & Heidelberg. *جَسَّرِي*, idem. Item Parisiens. *مَا أَجَسَّرِي*, non ausus est. Idem verbum usurpatur in codice Erpenian. Actor. v, 13. 2 Corinth. x, 12. & xi, 21. & construitur cum *عَلَى*. Respondet τῷ τολμᾶν Græc.

Ibid. *بِفِرْدَةٍ*, in blasphemia. Msc. Heidelberg. sine *د* legit *فِرْدَةٍ*, blasphemie. Confer hunc locum cum 2 Petr. 2, 11. Est enim Epistola Judæ quasi brevis summa & ἀνακεφαλαιώσις posterioris Epistolæ Petri.

Ibid. *يَنْزَجِّرُكَ*, increpet te. Sic quoque legitur in Opere Parisiens. & in Msc. Biblioth. Leidenf. Radix est *نَزَجَّرَ*, carmen recitavit. Item juxta nonnullos, iratus, indignatus fuit, conturbatus seu commotus fuit, nâ vel povere, & tunc non est vox Arabica, sed Hebr. נָזַח, idem. Hinc nomen *نَزَجَّر*, furor, pœna à Deo inflicta, Hebr. נָזַח, Chald. נָזַח, ira, commotio. Occurrit hæc vox in Psalterio Savatiano (quod semper in hisce Notis allegamus,) Psal. 11, 13. xxix, 5. lvi, 9. lxxvii, 26. Kirstenius ex Msc. Heidelberg. legit *يَنْزَجِّرُكَ*, per metathes. liter. *نَز* & *م*, quod & nobis magis approbatur, quamque lectionem confirmant exempla ex sequentibus locis adducta. Thema est *نَزَجَّرَ*, increpavit, & vit, objurgavit, confutavit.

Syr. *ܢܙܟܪܐ*, siluit, obmutavit. Usurpatur autem hoc verbum de varia increpatione, & videtur adhiberi, ubi vis vi repellitur. Respond. τῷ ὀπλιμαῖν Græc. Exempli causâ, de increpatione

الشُّعُوبِ populorum, Psalm. ix, 5. *السَّيَّاحِ* ferarum, Psalm. lxxvii, 33.

الْبَحْرِ maris, Psalm. cv, 10. *الْعَاصِفِ* turbinis, Psalm. cvi, 28.

أَلَمْ تَعْظَمِينَ

bum ^{قلب} *invertit, subvertit*: ut, Gen. xix, 25. Deut. xxxix, 23, ubi occurrit verbum cum nomine Verbalis. Luc. xix, 44. Respondet Hebræ. ^{הפך} idem, *evertit*.

Verf. 8. دَوَاتُ اللَّهِ, *Essentia Dei*. Eadem pñ C^{is} legitur, 2 Petr. II, 10.

دَوَاتُ الرَّبِّ, *Essentia Domini*. Per essentias Dei procul dubio intelligit Arabs noster magistratus, potestates, dominationes, & in eminentia quapiam constitutos, sicut & indicat Græc. κυρότης, &

Syr. ܕܠܐܝܬܐ, *Dominatio*. *Dominatus*: atque ita vocantur à dignitate. Habent enim magistratus suum *Essē, essentiam & existentiam* ab *Ente* independente ܐܠܗܐ, quem referunt, & cujus vice in terris funguntur, unde nominantur ܐܠܗܐ *Dii*, Psalm. LXXXII, 6. Imò quicquid in sacris literis refertur ad divinæ justitiæ misericordiæque considerationem, id analogicè referri potest ad pios magistratūs. Singul. nū. hujus loquendi formulæ occurrit 1 Petr. v, 2. *Visitate, vel*

curam habete gregis بِدَايَاتِ اللَّهِ, *in essentia Dei*, i. e. in iis quæ ad Deum spectant. Syr. h. l. ذَوْنِ اللَّهِ, *spiritualiter*. Sic Hebr.

II, 17. Et I Joh. IV, 5. loquuntur **بِذَوَاتِ الْعَالَمِ**, *qua sunt mundi*, i. e. mundana. In Alcorano dicitur Deus **عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ**, *qui novit essentiam pectorum*, h. e. cordis intima, seu quaecunque animis versantur.

Verf. 9. ^{١٢} ^{١٣} ^{١٤} ^{١٥} ^{١٦} ^{١٧} ^{١٨} ^{١٩} ^{٢٠} ^{٢١} ^{٢٢} ^{٢٣} ^{٢٤} ^{٢٥} ^{٢٦} ^{٢٧} ^{٢٨} ^{٢٩} ^{٣٠} ^{٣١} ^{٣٢} ^{٣٣} ^{٣٤} ^{٣٥} ^{٣٦} ^{٣٧} ^{٣٨} ^{٣٩} ^{٤٠} ^{٤١} ^{٤٢} ^{٤٣} ^{٤٤} ^{٤٥} ^{٤٦} ^{٤٧} ^{٤٨} ^{٤٩} ^{٥٠} ^{٥١} ^{٥٢} ^{٥٣} ^{٥٤} ^{٥٥} ^{٥٦} ^{٥٧} ^{٥٨} ^{٥٩} ^{٦٠} ^{٦١} ^{٦٢} ^{٦٣} ^{٦٤} ^{٦٥} ^{٦٦} ^{٦٧} ^{٦٨} ^{٦٩} ^{٧٠} ^{٧١} ^{٧٢} ^{٧٣} ^{٧٤} ^{٧٥} ^{٧٦} ^{٧٧} ^{٧٨} ^{٧٩} ^{٨٠} ^{٨١} ^{٨٢} ^{٨٣} ^{٨٤} ^{٨٥} ^{٨٦} ^{٨٧} ^{٨٨} ^{٨٩} ^{٩٠} ^{٩١} ^{٩٢} ^{٩٣} ^{٩٤} ^{٩٥} ^{٩٦} ^{٩٧} ^{٩٨} ^{٩٩} ^{١٠٠} ^{١٠١} ^{١٠٢} ^{١٠٣} ^{١٠٤} ^{١٠٥} ^{١٠٦} ^{١٠٧} ^{١٠٨} ^{١٠٩} ^{١١٠} ^{١١١} ^{١١٢} ^{١١٣} ^{١١٤} ^{١١٥} ^{١١٦} ^{١١٧} ^{١١٨} ^{١١٩} ^{١٢٠} ^{١٢١} ^{١٢٢} ^{١٢٣} ^{١٢٤} ^{١٢٥} ^{١٢٦} ^{١٢٧} ^{١٢٨} ^{١٢٩} ^{١٣٠} ^{١٣١} ^{١٣٢} ^{١٣٣} ^{١٣٤} ^{١٣٥} ^{١٣٦} ^{١٣٧} ^{١٣٨} ^{١٣٩} ^{١٤٠} ^{١٤١} ^{١٤٢} ^{١٤٣} ^{١٤٤} ^{١٤٥} ^{١٤٦} ^{١٤٧} ^{١٤٨} ^{١٤٩} ^{١٥٠} ^{١٥١} ^{١٥٢} ^{١٥٣} ^{١٥٤} ^{١٥٥} ^{١٥٦} ^{١٥٧} ^{١٥٨} ^{١٥٩} ^{١٦٠} ^{١٦١} ^{١٦٢} ^{١٦٣} ^{١٦٤} ^{١٦٥} ^{١٦٦} ^{١٦٧} ^{١٦٨} ^{١٦٩} ^{١٧٠} ^{١٧١} ^{١٧٢} ^{١٧٣} ^{١٧٤} ^{١٧٥} ^{١٧٦} ^{١٧٧} ^{١٧٨} ^{١٧٩} ^{١٨٠} ^{١٨١} ^{١٨٢} ^{١٨٣} ^{١٨٤} ^{١٨٥} ^{١٨٦} ^{١٨٧} ^{١٨٨} ^{١٨٩} ^{١٩٠} ^{١٩١} ^{١٩٢} ^{١٩٣} ^{١٩٤} ^{١٩٥} ^{١٩٦} ^{١٩٧} ^{١٩٨} ^{١٩٩} ^{٢٠٠} ^{٢٠١} ^{٢٠٢} ^{٢٠٣} ^{٢٠٤} ^{٢٠٥} ^{٢٠٦} ^{٢٠٧} ^{٢٠٨} ^{٢٠٩} ^{٢١٠} ^{٢١١} ^{٢١٢} ^{٢١٣} ^{٢١٤} ^{٢١٥} ^{٢١٦} ^{٢١٧} ^{٢١٨} ^{٢١٩} ^{٢٢٠} ^{٢٢١} ^{٢٢٢} ^{٢٢٣} ^{٢٢٤} ^{٢٢٥} ^{٢٢٦} ^{٢٢٧} ^{٢٢٨} ^{٢٢٩} ^{٢٣٠} ^{٢٣١} ^{٢٣٢} ^{٢٣٣} ^{٢٣٤} ^{٢٣٥} ^{٢٣٦} ^{٢٣٧} ^{٢٣٨} ^{٢٣٩} ^{٢٤٠} ^{٢٤١} ^{٢٤٢} ^{٢٤٣} ^{٢٤٤} ^{٢٤٥} ^{٢٤٦} ^{٢٤٧} ^{٢٤٨} ^{٢٤٩} ^{٢٥٠} ^{٢٥١} ^{٢٥٢} ^{٢٥٣} ^{٢٥٤} ^{٢٥٥} ^{٢٥٦} ^{٢٥٧} ^{٢٥٨} ^{٢٥٩} ^{٢٦٠} ^{٢٦١} ^{٢٦٢} ^{٢٦٣} ^{٢٦٤} ^{٢٦٥} ^{٢٦٦} ^{٢٦٧} ^{٢٦٨} ^{٢٦٩} ^{٢٧٠} ^{٢٧١} ^{٢٧٢} ^{٢٧٣} ^{٢٧٤} ^{٢٧٥} ^{٢٧٦} ^{٢٧٧} ^{٢٧٨} ^{٢٧٩} ^{٢٨٠} ^{٢٨١} ^{٢٨٢} ^{٢٨٣} ^{٢٨٤} ^{٢٨٥} ^{٢٨٦} ^{٢٨٧} ^{٢٨٨} ^{٢٨٩} ^{٢٩٠} ^{٢٩١} ^{٢٩٢} ^{٢٩٣} ^{٢٩٤} ^{٢٩٥} ^{٢٩٦} ^{٢٩٧} ^{٢٩٨} ^{٢٩٩} ^{٣٠٠} ^{٣٠١} ^{٣٠٢} ^{٣٠٣} ^{٣٠٤} ^{٣٠٥} ^{٣٠٦} ^{٣٠٧} ^{٣٠٨} ^{٣٠٩} ^{٣١٠} ^{٣١١} ^{٣١٢} ^{٣١٣} ^{٣١٤} ^{٣١٥} ^{٣١٦} ^{٣١٧} ^{٣١٨} ^{٣١٩} ^{٣٢٠} ^{٣٢١} ^{٣٢٢} ^{٣٢٣} ^{٣٢٤} ^{٣٢٥} ^{٣٢٦} ^{٣٢٧} ^{٣٢٨} ^{٣٢٩} ^{٣٣٠} ^{٣٣١} ^{٣٣٢} ^{٣٣٣} ^{٣٣٤} ^{٣٣٥} ^{٣٣٦} ^{٣٣٧} ^{٣٣٨} ^{٣٣٩} ^{٣٤٠} ^{٣٤١} ^{٣٤٢} ^{٣٤٣} ^{٣٤٤} ^{٣٤٥} ^{٣٤٦} ^{٣٤٧} ^{٣٤٨} ^{٣٤٩} ^{٣٥٠} ^{٣٥١} ^{٣٥٢} ^{٣٥٣} ^{٣٥٤} ^{٣٥٥} ^{٣٥٦} ^{٣٥٧} ^{٣٥٨} ^{٣٥٩} ^{٣٦٠} ^{٣٦١} ^{٣٦٢} ^{٣٦٣} ^{٣٦٤} ^{٣٦٥} ^{٣٦٦}

& fabul. 26. exprimitur per *فِي سَمَرَةٍ* , *in unâ vice, vice unâ*. Hebr. *בְּפֶסֶחַ שֶׁמֶרֶת*. Gallic. *une fois*.

Ibid. *أَلَّذِي دَفَعَهُ الْأَطَهَامُ إِلَيْنَا* , *quam (fidem) tradiderunt sancti nobis*. 1. Observanda est regula Grammaticæ Erpen. (quam semper in hisce notis citamus.) p. 163, n. 2. quòd Plurali humano eleganter præponatur verbū singulare, ceu h.l. 2. quòd more Hebræorum affixum *أ* verbo apponatur, idque ad maiorem declarationem, quod Latinis redundat: ut, *quam tradiderunt illam*. 3. notandum est, quòd *دَفَعَ*, *dedit, tradidit*, construatur cum *إِلَيْنَا*. Exempla passim sunt obvia: ut, Joh. xviii, 36. 1 Petr. v, 2. &c. ac *إِلَيْنَا* h.l. valet idem quod *إِلَيْ*, nota Dativi casus, uti construitur Joh. xii, 5. Matth. xiv, 11. Malè ergo vertit ó δέων. *Quam tradiderunt eam sancti ad nos*. Paris. legunt *أَلَّذِي دَفَعَتْ إِلَيْنَا الْقِدِّيسِينَ*, *que tradita est sanctis*.

Vers. 6. *مَرَآدِبَتَيْهِ*, *thronos suos*. Ita sumitur Coloss. i, 16. Est plurale fractum cum affixo 3. personæ, de qua forma consulatur Gramm. p. 132. à singular. *مَرْتَبَةٍ*, *gradus dignitatis, officium, solium, thronus*. Legitur cum affix. 2. person. Genes. xl, 13. *وَعَلَيْ مَرْتَبَتِكَ* Hebr. *עַל-כִּסֵּיךָ*, *super basin tuam*, i.e. constitutionem, vel locum tuum. Taigum *עַל שְׂמִינִיךָ*, *ad ministerium tuum, vel, super officium tuum*, quod erat *δὲ χειρονοχέια*, *principatus pincernatūs*.

Vers. 7. *وَقُتِرَ ضُرُؤُنَا*, *excise vel consumpta sunt (civitates)* in 5. conjugatione. Sic legit codex Erpenian. & Mssc. Bibliothecæ Leidensis, nonnihil diversum ab eo, quo usus est olim Erpenius in editione N. Testamenti, Arabicè. Hoc est, quod in hisce Notis allegamus, ubi occurrit varia lectio. At Msc. Heidelbergense legit in 7. conjug. *وَأَذَقَرَضُونَا*, idem *succise sunt*. Respondet Hebr. *עָרָה*, *excidit*, in Pyhal *excisus, evulsus* fuit. Aliàs de urbium subversione usurpatur verbum

A D

S. JUDÆ EPISTOLAM

Observationes aliquot Philologicae,
Brevesque variantis lectionis

N O T Æ

de contextu Arabico.

Vers. 2. *ٱلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ*, *Pax super vos, sospites estote*. Est communis plures salutandi formula, more Hebræorum posteriorum & modernorum, qui vulgari loquuntur: *שלום עליכם*, idem. Græc. *χαίρετε*, salvet. Priores usi fuere hac formula: *ٱلْوَطَنُ ٱلْوَطَنُ*, *εἰρήνη ὑμῖν*, *Pax vobis*. Confer Notas Clar. Buxtorfi ad Epist. Hebraic. II.

Ibid. *لَدَيْكُمْ*, *apud vos, vel coram vobis*. Verre prout libet.

Vers. 3. *بِغَايَةِ ٱلْحَرِصِ أَجْتَهِدْتُ*, ad verbum: *cum extremitate studii allaboravi*, i. e. summo studio seu studiosè adlaboravi, omnem adhibui curam. Græc. *πᾶσαν σπουδὴν ἐπισησίμην*. Idem Arabicus occurrit Jacob. I, 2. *وَكُونُوا عَلَيَّ غَايَةَ مِنَ ٱلشُّرَى*. *Estote super summo termino de gaudio*, i. e. summo perfundimini latitiam, solidè gaudete. In Historia Christi Persicè, à Ludov. de Dieu Latinitate donata, eadem usurpatur formula p. 7. *بِغَايَةِ ذِهَارِ مَنَدِي*, *summa submissione*. Paris. legunt: *قَدْ عَمِلْتُ كُلَّ ٱلْحَرِصِ*, *adhibui omne studium*.

Ibid. *مَرَّةً وَاحِدَةً*, *una vice*, i. e. semel, *ἁπλᾶς*, *ἐφάπαξ*, Rom. VI, 10. Paris. leg. *مَرَّةً*. Ita sæpe in Fabulis Locman. fab. I, 2. &c.

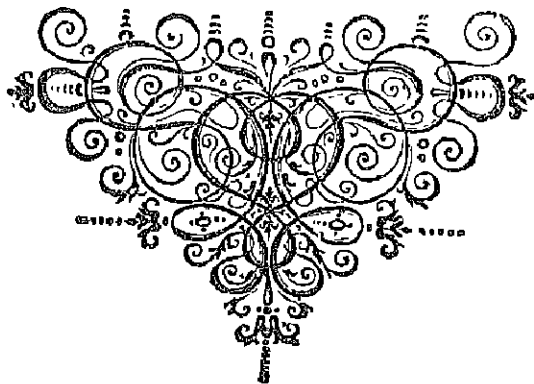
igne , eoſque redimité :
eſtote etiam odio habentes
veſtem carnis inquinata.
24. Etenim Deus ſalutis
noſtræ potens eſt
cuſtodire vos ſine pec-
catis & ſine macula , &
ſiſtere vos ante gloriam
ſuam ſine nævo in gau-
dio per Dominum no-
ſtrum Jeſum Chriſtum :
25. Ei gloria , & magni-
ficentia , & potentia , &
imperium ante ſecula ,
nunc & uſque in ſeculum
ſeculorum ,

Amen.

Finis eſt Epistoſa Judæ ,
fratris Jacobi , quæ eſt
complementum Catho-
licarum.

الْأَمَامِ وَأَشَدُّهُمْ وَكُونُوا مُبْغِضِينَ
لِلْبَاطِلِ الْجَسَدِ الدَّيْسِ * 24. فَإِنَّ إِلَهَ
خَلَّصَنَا قَائِمٌ أَنْ يَحْفَظَكُمْ بِغَيْرِ ذُنُوبٍ
وَبِغَيْرِ عَيْبٍ وَيَقْبِلَكُمْ أَمَامَ مَجْدِهِ بِغَيْرِ
دَيْسٍ فِي سُورٍ عَلَيَّ يَدَيَّ مَرَّةً يَسُوعَ
الْمَسِيحِ * 25. لَهُ الْمَجْدُ وَالْعِظَمَةُ وَالْعِزَّةُ
وَالسُّلْطَانُ قَبْلَ الدَّهْرِ الْآنَ وَإِلَى
أَبَدٍ الْآبِدِينَ
أَمِينَ *

كَمَلَتْ رِسَالَةُ يَهُودَا أَخِي يَعْقُوبَ
وَهِيَ كَمَالُ الْقَتَالِيقُونَ ✠

ወመኖሩን፡ ቅዱስ፡ አልበሙ፡፡ 20. ወእ-
 'የተመሰ፡ ለኅዳ፡ ሕንጻ፡ ርእሰክሙ፡
 በሃይማኖት፡ ቅዱስት፡ ወበመኖሩን፡
 ቅዱስ፡ ጸልዩ፡ ወበፍቅሩ፡ ለእግዚአብ-
 ሔር፡ ተሀታቡ፡ ወተሰፈወዋ፡ ለመሕ-
 ረቱ፡ ለእግዚእነ፡ ሊዎሱስ፡ ክርስቶስ፡
 እነተ፡ ሕይወት፡ ዘለዓለመ፡ ዓለመ፡፡
 21 እሰመበ፡ ለዘይዘልፍወ፡ በቃል፡
 ዘተብህለ፡ ወበ፡ ይድኅኅኒ፡ እመውስተ፡
 እሰት፡ ወይመሰጥወ፡ ወበዘይድኅኅ፡
 ፈሪቁ፡ ወካህሐ፡ ወበ፡ ጸሊኦሙ፡
 ዘቀደሙ፡ ጌጋዎሙ፡ ወርእዎሙ፡ ወስተ፡
 ዓጽጦሙ፡ ጥልቀተ፡ ዝሙቶሙ፡ ወይ-
 ክል፡ እግዚአብሔር፡ ዓቂበተክሙ፡
 ዘእንበለ፡ ጌጋይ፡ ወእቅጥተክሙ፡ ቅ-
 ድሙ፡ ሰብሐኒቡ፡ ንጹሐኒክሙ፡
 በተፍላጋሕተ፡ ወዝውለተ፡ በሕቲቱ፡
 እግዚአብሔር፡ መድኃኒኒ፡ ሊዎሱስ፡
 ክርስቶስ፡ ዘሎቱ፡ ሰብሐት፡ ወዕበይ፡
 ኃይል፡ ወሰልጥኒ፡ እመቅድሙ፡ ነሁሉ፡
 ፍጥረተ፡ ዓለመ፡ ምሳለ፡ ለቡሁ፡ ነር፡
 መሐሪ፡ ወመኖሩን፡ ቅዱስ፡ ማሕዋዊ፡፡
 ይእዜኒ፡ ወዘልፈኒ፡ በኵሉ፡ ዓለማት፡
 ዘይመጽእ፡ ለሚኒ፡ ወለሚኒ፡፡

ተፈጸመ፡ መልክተ፡ ይሁይ፡ እኅሁ፡
 ለዐዕብ፡ ወሰብሐት፡ ለእግዚአብሔር፡
 ለዓለመ፡ ለሚኒ፡ ወለሚኒ፡፡

& Spiritum Sanctum non ha-
 bentes. 20. Vos autem, fratres
 nostri, superedificate vosmet-
 ipsos in fide sancta, & in Spiritu
 Sancto preces fundite. 21. In
 charitate Domini vos conser-
 vate, & expectate misericor-
 diam Domini nostri Jesu Christi
 ad vitam æternam. 22. Quod si
 sit, qui reprehenderit eum ver-
 bo, qui contradixit, & sit, qui
 eripuerit eum ex igne, ut effuge-
 rit eum, atque resipuerit, is est,
 qui eum metu suo liberabit, atq;
 ut odio habeat illa, quæ olim im-
 piè fecerit mala, ac intuitus eam
 fuerit in carne sua pollutionem
 fornicationis suæ. 23. Dominus
 ille, qui potest custodire ac con-
 stituere vos sine nævo cum gau-
 dio; Solus ille Deus Servator nô-
 ster Jesus Christus, cui sit laus,
 gloria, virtus & potestas coram
 universo condito orbe, cum Pa-
 tre optimo, miseratore, ac Spiri-
 tu Sancto vivificatore, nunc &
 semper in omnia ventura secula,
 Amen, Amen.

Absoluta est Epistola Judæ
 fratris Jacobi. Laus Deo in se-
 cula seculorum Amen, A-
 men.

opera, in quibus impii fuerunt, & propter sermonem durum ac difficilem, quem locuti sunt in eum infideles peccatores. 16. Et hi nunc obnoxii, digni reprehensione, qui incedunt in cupiditatibus suis: & oia ipsorum loquuntur magnifica, & blandimentum faciebant, inhando lucro. 17. Vos autem, ô dilecti, memores estote sermonis, quem dixerunt jam olim Apostoli, Apostoli Domini nostri Jesu Christi: 18. Nam ipsi prædixerunt vobis, quod in extremo tempore erunt homines inuolantes, qui incedunt in cupiditatibus suis impiis. 19. Et hi sunt divisi, animales, nec est in ipsis spiritus. 20. Vos autem, ô dilecti, confirmate vos in fide vestra sancta, quum precati fueritis in Spiritu sancto. 21. Custodite verò vos ipsos in dilectione divina, modò expectemus misericordiam Domini nostri Jesu Christi in vitam æternam. 22. Et quosdam redarguite propter peccata eorum, quorundam verò miseremini, quum fuerint iuvefacti: 23. Et quosdam liberate ab igne,

أَلَا عَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِيهَا وَعَلَى الْكَلَامِ
الضَّعِيفِ الشَّقَايِ الَّذِي يَتَكَلَّمُ فِيهِ الْكَفَرَةُ
الْخُطَاةُ * 16. وَهَؤُلَاءِ هُمُ الْمَغْضُوبُ عَلَيْهِمْ
الْمُتَوَمِّنُونَ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي شَهْوَانِهِمْ
وَيَنْطَلِفُ بِالْعِظَائِمِ أَفْوَاهَهُمْ وَيَتَمَلَّقُونَ الْوُجُوهُ
أَبْدَعَاءَ لِلرَّبِّ * 17. قَائِلًا أَنْتُمْ أَيُّهَا
الْأَحِبَّاءُ فَإِنْ كُنتُمْ تَقُولُونَ الَّذِي قَالَهُ الرَّسُولُ
قَدِيمًا رُسُلُ رَبِّنَا يَسُوعَ الْمَسِيحَ *
18. لِأَنَّهُمْ قَدْ تَقَدَّمُوا فَقَالُوا لَكُمْ أَنْتُمْ
سَيَكُونُونَ فِي آخِرِ الزَّمَانِ قَوْمٌ مُسْتَهْزِئُونَ
يَسْعَوْنَ فِي شَهْوَانِهِمُ الدَّنَسَةِ * 19. قَهُمْ هَؤُلَاءِ
الْمُتَغَيَّرُونَ الْفَسَادِيِّونَ وَلَبَسَ فِيهِمُ الرُّوحُ *
20. قَائِلًا أَنْتُمْ أَيُّهَا الْأَحِبَّاءُ فَأَقْبِمُوا عَلَيَّ
إِيمَانَكُمْ الطَّاهِرَ إِنْ تَصَلُّونَ بِرُوحِ الْقُدُسِ *
21. وَاحْفَظُوا نَفْسَكُمْ بِالْمَوَدَّةِ إِلَى لَهَيْتِهِ فَإِنَّكُمْ
فَتَرْجِي رَحْمَةَ رَبِّنَا يَسُوعَ الْمَسِيحَ فِي
الْحَيَاةِ الدَّائِمَةِ * 22. فَبَعْضًا نَكْرِهُهُمْ عَلَى
خَطَايَاهُمْ وَبَعْضًا نَرْحَمُهُمْ إِنْ كَانُوا
مَخْضُوعِينَ * 23. وَبَعْضًا خَلِّصُوهُمْ مِنَ

الْإِغَارِ

ደመኖ፡ እነቱ፡ ዝገመ፡ ለልባቱ፡ እነቱ፡
 ትተህወን፡ እምነቱ፡ ፅዕዋት፡ እውነቱ፡
 ይቡሰት፡ እለ፡ ለልባው፡ ፋሪ፡ እለ፡ ስዕብ፡
 ጥቃ፡ ወተሰረዋ፡ 13. ጥገይተ፡ በሕር፡
 እለ፡ እውነቱ፡ ፅቡይተ፡ እለ፡ ይፈልጡ፡
 ለሐመሮው፡ እለ፡ የሐውራ፡ በሕ-
 ከብ፡ መሰረተ፡ ወይተዋከሉ፡ በጽ-
 ልመተ፡ ዘይጽኑሎው፡ 14. በከመ፡
 ተነበየ፡ ሂጥን፡ ዝወሰቱ፡ ሰብዕ፡
 እምነ፡ ለይመ፡ ወይቤ፡ ጥህ፡ ይመጽእ፡
 እግዚአብሔር፡ በእስላሚ፡ ቅዱሳን፡
 15. ከመ፡ ይግበር፡ ከነኒ፡ ወይፈይዮ፡
 ለኩሉ፡ ወይዘለፈው፡ ለይኩሉው፡
 ኃጥእን፡ በእነተ፡ ግብረ፡ ኃቢእቶው፡
 ዘለቡሉ፡ በእነተ፡ ኩሉ፡ ዘነበቡ፡
 ለዕሌሆው፡ ዘሊይከውን፡ ቃለ፡
 ኃጥእን፡ ወጽልከዋን፡ 16. እሉ፡
 እውነቱ፡ እለ፡ የገገራ፡ እሰመ፡
 ቅቡጽን፡ እለ፡ የሐውራ፡ በፋትወተ፡
 ልባው፡ ወልባውኒ፡ ወሐፋሆውኒ፡
 ይኑብብ፡ ጽርፈተ፡ ወያከተብዕሉ፡ ወያ-
 ይልው፡ ለገጽ፡ ዘይገብሩ፡ ከመ፡ ይር-
 ብሐሙ፡ 17. ወእነተውሰ፡ ሕቅቱ፡
 ተዘነሩ፡ ቃለ፡ ዘነገርኛከው፡ ቀይመ፡
 ሐዋርያቲህ፡ ለእግዚእነ፡ ሊያሱሰ፡
 ክርስቶስ፡ 18. ዘይቤሉክው፡ ከመ፡
 በይኃ፡ መዋዕል፡ ይመጽእ፡ መሰረተ-
 ታን፡ እለ፡ ይጫህሩ፡ በፋትወተ፡
 ልባው፡ ወያከከቱ፡ በኃጥወሊሆው፡
 19. እለ፡ እውነቱ፡ ያሰከቱ፡ በጌጋዮው፡
 ወያከከቱ፡ በፋትወተ፡ ነፋሰው፡

tu seiplos pascunt ; Nubes sine
 pluvia , quæ à ventis circumagi-
 tur ; Arbores sunt aridæ , quæ sine
 fructu ; quæ denuò mortuæ ac
 eradicaatæ. 13. Fluctus maris ve-
 hementes hi sunt , qui ipsas naves
 disrumpunt , quæ cum stellis se-
 ductricibus incedunt & in tene-
 bris confidunt , quæ ipsis ad-
 sunt. 14. Sicuti prophetavit He-
 noch ille , qui septimus ab Adam ,
 dixitq ; Ecce venit Dominus cum
 sanctis millibus suis. 15. Ut faciat
 iudicium , & rependat singulis ,
 atque redarguat omnes istos im-
 probos de operibus suis impiis ,
 quæ perpetrârunt , & de omnibus
 quæ locuti sunt adversus ipsum
 impij ac fraudulentij , *dicentes* :
 eloquiû hoc nihil est. 16. Isti sunt ,
 qui obmurmurant , isti enim obli-
 viosi incedent in cupiditatibus
 cordis sui , cor etiam & os eorum
 loquetur blasphemiam , & mirè
 se jactabunt divitiis , & placere
 studebunt personis , hoc facient ,
 ut sibi lucrum acquirant. 17. Vos
 autem , fratres nostri , recordami-
 ni verborum , quæ prædixerunt
 vobis olim Apostoli illius Do-
 mini nostri Jesu Christi. 18. Hoc
 dixerunt vobis : quod in fine
 temporum advenient seducto-
 res , qui in concupiscentiis cordis
 sui sint docturi , & impietate sua
 seducturi. 19. Isti sunt , qui in
 iniquitate sua per concupiscen-
 tiam pessundent animas eorum ,

10. Verùm hi quidem vituperant ea, quæ non intelligunt: at verò naturalia tantummodò agunt sicut iumenta, & in illis pereunt. 11. Væ illis: namque in via Cain ambulaverunt, in errore Balam & in mercede ejus exarserunt, & in disceptatione Corach, & quicumque cum eo perierunt. 12. Atque hi sunt indignatio sibi in seipsis, reprehensi, qui incedunt fraudulenter & impudice in cupiditatibus suis, & regunt semetipsos absque timore: sicuti nubes, in qua non est aqua, & quæ à ventis propulsa, ac veluti arbores corruptæ frugibus, quæ fructus non ferunt, radicibus evulsæ. 13. Et sicut fluctus maris agitati, ebulliunt confusionem suam: ac veluti stellæ tenebrosæ, quibus ipsis per se elio tenebrarum suarum reservata est in æternum. 14. Jam olim autem vaticinatus est adversus hosce Henoch, qui est septimus à creatione Adam, dicens: Ecce Dominus venit in millibus millibus Angelorū suorum sanctorum: 15. Ut judicet universam carnem, & redarguat omnes homines propter opera,

10. فَأَتَمَّ هَؤُلَاءِ فَإِنَّهُمْ يَغْتَرُونَ بِمَا لَا يَعْلَمُونَ وَأَتَمَّ الْأُمُورَ الطَّبِيعِيَّةَ فَإِنَّهُمْ يَفْعَلُونَهَا كَالْبَهَائِمِ وَفِيهَا يَمُوتُونَ * 11. أَلْوَيْلَ لَهُمْ فَإِنَّهُمْ فِي سَبِيلٍ قَائِمِينَ سَلَكَوا بِضَلَالَةٍ يُلْعَامَ وَيَأْجِرُ أَخْتَرَفُوا وَبِجَانَلَةٍ قَوْمَحَ وَمَنْ مَعَهُ هَلِكُوا * 12. وَهَؤُلَاءِ هُمُ الَّذِينَ يَنْصُوبُونَ عَلَيْهِمُ الْمَلُومُونَ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ بِالْغَيْشِ وَالْدَنَسِ فِي شَهْوَانِهِمْ وَيَسْهَوُونَ نَفْسَهُمْ بِغَيْرِ تَقْوَى كَالْعِمَامَةِ الَّتِي لَا مَاءَ فِيهَا فَهِيَ مَطْرُودَةٌ مِنَ الْبَرِّاجِ وَكَالْأَشْجَامِ الْفَاسِدَةِ الَّتِي لَا تُنْمِرُ الْمَقْتَلَعَةَ مِنْ أَصُولِهَا * 13. وَكَأَمْوَاجِ الْبَحْرِ الَّتِي يَغْتَرُونَ بِخَيْرِيَّتِهِمْ وَكَالْكَوَاكِبِ الْمَظْلَمَةِ الَّتِي كَمَالَ ظُلُمَتِيَّتِهَا قَدْ حُفِنَتْ إِلَى الْأَبَدِ لَهُمْ * 14. وَقَدْ تَنَبَّأَ عَلَيَّ هَؤُلَاءِ أَخْنُوحُ الَّذِي هُوَ السَّابِعُ مِنْ خَلْقِ آدَمَ فَقَالَ هَذَا الرَّبُّ قَدْ جَاءَ فِي أُلُوفٍ أُلُوفٍ مِنْ مَلَائِكَتِهِ الْأَطْهَامِ * 15. لِيُحْدِثَ جَمِيعَ الْبَشَرِ وَيُبْكِتَ جَمِيعَ النَّفُوسِ عَلَى الْأَعْمَالِ

መፈ : መፅሐፍ : ነጥሉ : ከመ : ሊያሱሱ :
 ልዩነት : ሕዝብ : እመድ : ግብፅ : ወብ-
 ደግመሰ : ለእሊ : ሊእመኑ : ለጥፋሎ :
 6. ወለመለእክቲሁ : እሊ : ሊሀብቱ :
 ለጥፋሎ : ወሰተ : ደይን : ለንቢሮመ :
 ወተሰሰፍ : ለሀሰተ : ዓቢይ : ለዘለሊሆመ :
 ለኅዳ : ርእሰው : 7. ከመ : ከይመ :
 ወገጥሬ : ወእህጥሮ : እሊ : መሰሌ-
 ሆነ : እሊ : በእርሶሆን : ዝመዋ : ወተ-
 ለሆሆን : በፍተወተ : ዝመዋ : ሀገመመ :
 ለርሶ : ደይን : ዘእሰት : ዘለዓለመ :
 ዓለመ : ወተመጠዋ : ነጥነሆን :
 8. ወከማሁ : እሱ : እሊ : በሕልሞመ :
 ያጌመኑ : ለዝሆመ : ወይክሕደወ :
 ለእግዚአብሔር : ወይወርቶ : ለሀሊ :
 ሰብሐይሁ : 9. ወሚክሊልኒ : ለተ :
 መለእክት : ለመ : ይተበሀሎ : ለሰ-
 ይጥን : በእነተ : ለዝሆ : ለመብሊ :
 ሊተሐበለ : ቃለ : ጽርፈቱ : ይኑበብ : እሊ :
 ይብሎ : ይጌሠጽከ : እግዚአብሔር :
 10. ወእሱ : እሊ : ይጸርፋ : እሱ :
 እሊ : ይሊብሱ : በዘ : ሊያሰመፈ : ወሕ-
 ሊኖሆመኒ : ዘሠጋ : ያለመፈ : ከመ :
 እነሰሰ : ወባቲ : ይሠረው : 11. ለሌ-
 ሎመ : እሰመ : በፍጥተ : ቃዋን : ሐፍ :
 ወበዓለበ : ጌይ : ለበለዓለመ : ወእቱ :
 ወበከሕዱ : ለፍሬ : ተሐጋሉ :
 12. እሱ : እመነቱ : እሊ : በፍቅር :
 ለፍቀሬክመ : ተበዕዖን : ለኅጢአቶመ :
 ወየሐውፈ : በፍተወቶመ : ወዘእኑ-
 በለ : ርርሀተ : ይርዕይ : ርእሰው :

sus liberavit populum suum
 ex terra Egypti, & rursus illos
 qui non crediderunt, perdidit.
 6. Et angelos illos, qui non
 custodiverunt originem suam,
 ad iudicium constituit, & li-
 gati sunt ad diem illum ma-
 gnum, invidiâ sese torquen-
 tes. 7. Quemadmodum Se-
 dom & Hamora, & civitates
 quæ ad exemplum earum scor-
 tatae sectataeque sunt eas, ob
 cupiditates fornicationis pro-
 positæ sunt exemplo iudicii
 ignis æterni, atque traditæ sunt
 damnationi. 8. Similiter quoque
 & isti, qui in somno carnem
 suam polluunt, & abnegant
 Deum suum, & blasphemant
 maiestatem suam. 9. Michaël au-
 tem princeps Angelorum, cum
 disceptasset cum Diabolo de
 corpore Moysi, non ausus fuit
 verbum blasphemum imprecari,
 sed dixit: incipet te Dominus.
 10. Isti autem *sunt*, qui ea, quæ-
 cunque non norunt, blasphemant,
 hi peccant, & suas quoque co-
 gitationes carnales scientes, ve-
 lut animantia in iis intereunt.
 11. Væ illis, nam viam Cain ingres-
 si sunt, & propter conductionem
 mercedis Balaami errorem illum
 errarunt, ac in contradictione Co-
 rach perierunt. 12. Hi sunt qui in
 desiderio amoris vestri masculis;
 ac secundum peccata sua incedunt;
 in cupiditatibus absq; me-

negantes regem unicum
 Dominum nostrum Je-
 sum Christum. 5. Cupio
 autem vobis in memo-
 riam revocare, siquidem
 nōllis omne rem, quod
 Deus primā vice
 liberavit populum suum
 de terra Egypti, & vice
 secundā perdidit eos, qui
 non crediderunt in eum.
 6. Et projecit Angelos,
 qui non custodiverunt
 principatum suum, sed
 reliquerunt thronos suos,
 in tenebras exteriores,
 constructos in vinculis
 aeternis, reservando in eis
 ad illum diem magnum
 diem judicii. 7. Sic quo-
 que Sodom & Gammara, &
 civitates quæ fuerunt cir-
 cum eas, excisæ sunt juxta
 hunc modum, postquam
 fecerant peccata, & pro-
 jectæ sunt in ignem æternum
 juxta judicium. 8. Et
 similes sunt illis etiam
 hi, qui vident somnia,
 siquidem illi contami-
 nant carnes suas, & resi-
 stunt essentis Dei, atque
 dignitates maledictis in-
 cessant. 9. Michael enim
 princeps Angelorum,
 postquam altercatus fuit
 cum Satana, & discepta-
 vit cum eo propter cor-
 pus Moysi, non ausus est
 ingredi in contentio-
 nem ad eum ob blas-
 phemiam, sed dixit: in-
 crepet te Deus.

10. Ve-

وَيَكْفُرُونَ بِالْمَلَكِ الْوَاحِدِ رَبِّدَا يَسُوعَ
 الْمَسِيحَ * ٥. وَأُحِبُّ أَنْ أذكِّرْكُمْ إِنَّ
 عَرَفْتُمْ كُلَّ شَيْءٍ أَنَّ اللَّهَ فِي الْمَرَّةِ الْأُولَى
 خَلَصَ سَعَةً مِنْ أَرْضِ مِصْرَ وَفِي الْمَرَّةِ
 الثَّانِيَةِ أَهْلَكَ الَّذِينَ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ *
 ٦. وَأَلْقَى الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ لَمْ يَحْفَظُوا
 مَرَاتِبَهُمْ بَلْ قَرَّبُوا مَرَاتِبَهُمْ فِي الظُّلُمَةِ
 الْقُصُوفِ مُوثَقِينَ فِي وَثَاقِ أَيْدِيٍّ مَتَّحِفَةً
 بِهِمْ إِلَى ذَلِكَ الْيَوْمِ الْعَظِيمِ يَوْمِ الدِّينِ *
 ٧. وَهَكَذَا أُيْضًا سَدُومَ وَغَامُورَا وَالْمَدُنَ
 اللَّوَاتِي كُنَّ حَوْلَهَا تُغَيَّرُوا عَلَى هَذَا
 السَّبِيلِ لَمَّا زَنَوْا وَأَلْقُوا فِي النَّارِ الدَّائِمَةِ
 بِأَلْقَاءِ الْعَادِلِ * ٨. وَبَشِيرَةٌ أَوْلَيْكَ أَيُّهَا
 هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يَمُرُونَ بِالْأَحْلَامِ فَإِنَّهُمْ يَلْمِزُونَ
 أَجْسَادَهُمْ وَيَعْصُونَ ذَوَاتَ اللَّهِ وَيَفْتَنُونَ عَلَى
 الْأَنْجَارِ * ٩. إِنَّ مِيخَائِيلَ رَئِيسَ الْمَلَائِكَةِ
 لَمَّا خَاصَمَ الشَّيْطَانَ وَجَادَ لَهُ مِنْ أَجْلِ
 جَسَدِ مُوسَى لَمْ يَجْسُرْ أَنْ يَدْخُلَ فِي
 خُصُومَةٍ لَهُ بِفِرْيَةٍ لَكِنَّهُ قَالَ يَرْجُحِي اللَّهُ *
 ١٠. فَأَمَّا

S. JUDÆ EPISTOLA,

Æthiopice & Latine.

C A P. I.

ሰሙ : ስብ : ወወልድ :
ወመኒልክ : ቅዱስ : ስብ :
እመለክ : መልእክተ : ይ-
ሁደ : እትሁ : ለዐቅብ :
ጸሎቱ : ይብጽሐን : አሜን :

1. እመይሁደ : ገብረ ሉዐሎስ ክርስቶስ :
እትሁ : ለዐቅብ : ለእለ : ያፈቀደ : ለእ-
ግዚአብሔር : ስብ : ከሙያን : ወጽዎዳን :
በሉዐሎስ ክርስቶስ : 2. ሰላም : ለክሙ :
ወተፈቅድ : ወሀህል : ይብዘን : ማእከሉ-
ክሙ : 3. ለትዊኑ በኩሉ ለስተፈጠነኩ :
ከሙ : እጽሐቱ : ለክሙ : ጽሁቀ :
ወስተባብረኩ : ከሙ : ትትቀኒይዋ :
ለእነተ : ትመጽእ : ጽድቁ : እነተ : ትው-
ህበተ : ለቅዱሳን : ሃይማኖት : 4. እሰሙ :
በሉክሙ : ወሰተ : ልብክሙ : ሰብእ :
ረሰዳን : እለ : ጽሑፉን : ቀይሙ : ለገ-
ነቱ : ይይን : እለ : ያፈልሰዋ : ለጸጋሁ :
ለእግዚአብሔር : ወሰተ : ዝሙቶ-
ሙ : ወይክሕድወ : ለወእቱ : በሕዊቱ :
እግዚአብሔር : ሉዐሎስ : ክርስቶስ :
5. ወእከበረክሙ ፈተድኩ : ወእመሩ :

N nomine Patris , &
Filii , & Spiritus Sancti
Dei unici.

Epistola Judæ fratris
ipsius Jacobi , preces ejus præve-
niant nos , Amen.

1. A Juda servo Jesu Christi
fratris Jacobi , qui dilecti sunt
Deo Patri : vocati ac invitati
per Jesum Christum. 2. Pax,
charitas , & misericordia mul-
tiplicetur vobis in medio vestri.
3. Fratres nostri , omni solici-
tudine festinavi ut scriberem
vobis , obsecro igitur vos , ut ei que
advenit , pareatis veritati , quæq;
tradita est sanctis fide. 4. Quo-
niam irrepserunt in cor vestrum
homines impii , qui olim præ-
scripti ad hanc damnationem ,
qui transferunt donum Dei ad
libidinem suam , & negant il-
lum solum Jesum Christum
Deum. 5. In memoriam au-
tem revocare vobis volui , ut
semel sciretis omnia , quod Je-

B tus

S. JUDÆ EPISTOLA, Arabicè & Latinè.

Epistola Judæ fratris
Jacobi, quæ est ex serie
Catholicarum septima.

1. **A** Juda servo
Jesu Chri-
sti, fiat
Jacobi, ad
eos quos dilexit Deus
Pater, conservatos, vo-
catos in nomine Jesu
Christi. 2. Pax super
vos, & misericordia
& dilectio multiplicetur
apud vos. 3. O fratres
dilecti, significo vobis
me summum adhibuisse
studium, ut scriberem vo-
bis propter participatio-
nem salutis nostræ, &
necesse habui scribere
vobis, sollicitè vos ro-
gans, ut certetis mecum
semel in fide, quam tra-
diderunt sancti nobis.
4. Quoniam immiscue-
runt se inter nos homi-
nes, illi qui præscripti
sunt in hoc iudicium,
infideles, commutantes
gloriam Domini nostri
ad immunditatem, & ab-
negantes

رسالة يهوذا أخي يعقوب وهي السابعة
من الأعدى *

1. **A** يهوذا عبد يسوع المسيح
من أخي يعقوب إلي الذين
أحبهم الله الأب المخلصون
المدعوين باسم يسوع المسيح * 2. السلام
عليكم ورحمة والتوبة تكثروا لديكم *
3. أيها الأخوة الأحباء أخبركم أنني
بغاية الحرص اجتهدت أن أكتب
إليك من أجل شركة خلاصنا فاضطررت
أن أكتب إليكم وأسلتكم أن تجتهدوا معي
مرة واحدة في الإيمان الذي دفعه الأطهار
إلينا * 4. لأنه قد اختلط بيننا أفا-
هم الذين كتبوا في هذه القضية كقصة
يحولون نعمة ربنا إلي الجحاسة
ويكفرون

Philippi Melancthonis commendatio, & judicium
super hac S. Judæ Epistola.

Ista Epistola Judæ debet vobis (S.S. Theologiæ studiosis) valdè esse nota, eam decet vos sæpe legere, quia est descriptio postremi sæculi, & vastationis Ecclesiæ. Sunt egregia pondera verborum & valdè illustria; & legimus istam Epistolam, quòd sit mentio creationis & lapsûs, & pugnæ bonorum & malorum Angelorum, quæ magna sunt, idèò diligenter cogitanda.

In versiculo 9. hujus capitis fit mentio dialogi Michaëlis Archangeli cum Diabolo de corpore Moïsis; de quo ne *שום* quidem in sacris literis. Sine dubio est antiqua traditio, quam à Judæis accepit hic Judas Thaddæus. Exstat etiamnum liber Rabbinicus hac de re, quem multi viri doctissimi jampridem perisse adfirmarunt. Editus est enim primò Constantinopoli, deinde Venetiis, tandem Parisiis Hebraicè cum Notis & versione Latina à Gilberto Gaulmino. Dispescitur in tres tractatûs. Primus complectitur *דברי משה על משה*, *Annales seu vitam Moïsis*. Secundus *פטירת משה*, *mortem Moïsis*. Tertius *דברש לפטירת משה*, *expositionem de morte Moïsis*.

Monachus Capucinus, natione Gallus, vir (ut ferunt) in omni genere literarum eximius, in primis literaturæ Orientalis callentissimus retulit, se præter alios libros Orientales librum Henochi (cujus testimonium laudat Judas vers. 14. & 15. suæ Epist.) Æthiopicè conscriptum ex Æthiopia secum apportasse. Sed fides esto penes relatorem *εως της αυτηρας*.

S. JUDAE APOSTOLICÆ
EPISTOLÆ CATHOLICÆ

VERSI O

ARABICÆ & SYRIACÆ,

I N

LATINITATEM TRANSLATA,

E T

PUNCTIS VOCALIBUS ANIMATA,

additis quibusdam variæ lectionis Notis,

A

SEPHORIMUS HEBRÆUS & 'EZEKIELUS BEN ABRAHAM,
Sacre Philologiæ Linguarumque Oriental. Cultoribus.

DANIEL. 7, 14.

לֵא יְהוֹב שְׁלֹטֶן וְיִקְרַר וּמַלְכוּתוֹ וְכָל עַמְמֵי אֲרִיָּא וְלִשְׁנֵיָא לֵא וּפְלִחֻן :

Non quod magnum, bonum; sed quod bonum, magnum est.

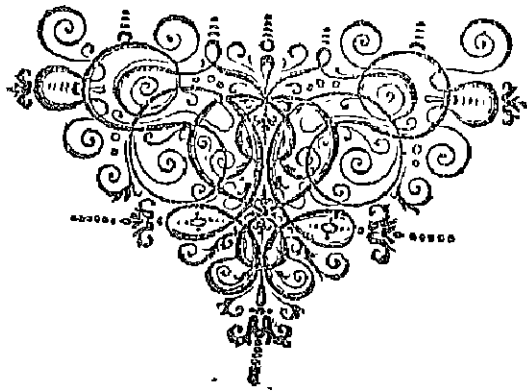
Ex Officinâ JOHANNIS & DANIELIS
ELSEVIER. Academ. Typograph.
Sumptibus Auctorum.

18. Et oravit postea, & pluviam demisit cœlum, prouulitque terra fructum suum. 19. O fructus, si quis vestrum aberraverit à via veritatis, & revocaverit eum quispiam ab errore suo. 20. Sciat ille qui reducet eum abundum peccatorem, quum aberrâit à via veritatis, se liberatum esse animam à morte, & oblecturum peccata multa.

Finis est Epistola Jacobi fratris Domini.
Gloria autem Deo sit
semper, jugiter,
perpetuo,
Amen.

18. وَصَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ فَأَمْطَرَتْ السَّمَاءُ
وَأَنْبَتَتِ الْأَرْضُ ثَمَرَهَا * 19. أَفِيهَا
الْإِخْوَةُ إِنْ صَلَّى أَحَدُكُمْ عَنْ سَيِّئِ
الَّذِي وَرَدَهُ إِنْسَانٌ عَنْ ضَلَالَتِهِ * 20. فَلْيَعْلَمْ
الَّذِي يَرُدُّ الضَّالَّ الْخَاطِيَّ إِذَا صَلَّى عَنْ
سَيِّئِ الَّذِي فَإِنَّهُ يُخَلِّصُ نَفْسًا مِنْ
الْمَوْتِ وَيَسْتُرُ خَطَايَا كَثِيرَةً

كَمَلَتْ مِرْسَاةُ يَعْقُوبَ أَخِي الرَّبِّ
وَالْمَجْدُ لِلَّهِ دَائِمًا أَبَدًا سَرْمَدًا
آمِينَ *

በከመ፡ጽሐፍ፡ ወሰተ፡ ቅዱሳት፡ መጽሐፍት፡ ሀርገ፡ በሰብሐት፡ ወሰተ፡ ሰማያት፡ ወነበረ፡ በምግን፡ ለቡሀ፡ ከዕብ፡ ይመጽእ፡ በሰብሐት፡ ይኬንን፡ ሕያዋት፡ ወመታት፡ ወሐልበ፡ መሐለቅት፡ ለመንግሥቱ፡ ወነሐመን፡ በመነፈስ፡ ቅዱስ፡ እግዚእ፡ ግሕዋ፡ ዘሠረ፡ እመሐብ፡ ወወልድ፡ ነግሥት፡ ሎቱ፡ ወነሐብሐ፡ መሰለ፡ ሐብ፡ ወወልድ፡ ዘነበበ፡ በነቢያት፡ ወነሐመን፡ በሐሐቲ፡ ቅዱሳት፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ እነት፡ ለዕለ፡ ከሉ፡ ጥበብ፡ ዘሐዋርያት፡ ወነሐመን፡ በሐሐቲ፡ ጥመቀት፡ ለሰራት፡ ኃይለት፡ ወነሐመን፡ ትግላት፡ ዘይመጽእ፡ ለዓለመ፡ ለጊዜ፡

scriptum est in Scriptura Sacra. Ascendit per gloriam in cœlum, & sedet ad dextram Patris sui, inde veniet in gloria judicaturus vivos & mortuos, & non erit finis regni eius. Et credimus in Spiritum Sanctum, vivificantem, qui procedit à Patre & Filio, adoremus & glorificemus eum cum Patre & Filio, qui locutus est per Prophetas. Et credimus in unam sanctam domum Christianorum, quæ super universa congregatione Apostolica edificata est. Et credimus in unum Baptisma, ad remissionem peccatorum, & expectamus resurrectionem mortuorum, & vitam quæ ventura est in secula seculorum.

ዘበእነት፡ እግዚእን፡ ወመድኃኒን፡ ሉዎሱስ፡ ክርስቶስ፡ ዘለከ፡
ወሎቱ፡ ወሰመነፈስ፡ ቅዱስ፡ ለክብሩ፡ ክብር፡
ወሰብሐት፡ ለዓለመ፡ ዓለመ፡

ተ ፈ ጸ መ፡

patientes. Jam pridem audistis patientiam Jobi, & vidistis finem operis Dei erga eum: Deus enim est multiplex misericordiae & clementiae. 12. Ante omnem rem, ô fratres, ne putetis omnino, non per caelum, neque per terram, neque per iurandum aliud, sed sit sermo vestri qui est Non, non, qui est Ita, ita: ut ne debeat super vos iudicium. 13. Quod si quis vestrum fuerit in adversitate, oret: & si letus fuerit, psallat. 14. Quod si lucet infirmus, advocet presbyteros Ecclesiae, & oret super eum, ungantque eum unguento in nomine Domini nostri Jesu Christi. 15. Siquidem oratio in fide servabit infirmum, & Dominus eriget eum: & si commiserit peccatum, condonabitur ei. 16. Confitemini alii aliis peccata vestra, & orate alii pro aliis, ut sanemini. Quam maxima est vis precationis, quam precatu iustus! 17. Etenim Elias Propheta sine humanus sicut nos in afflictionibus, & precationem precatus est, ne pluviam demitteret coelum: & non pluit super terram tribus annis & sex mensibus.

18. Et orate

سَمِعْتُمْ بِصَبْرِ أَيُّوبَ وَرَأَيْتُمْ آخِرَ صَدِيقِ اللَّهِ
إِلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ كَثِيرُ الرَّحْمَةِ وَالرَّأْفَةِ *
12. وَقَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ يَا إِخْوَتِي لَا تَحْلِفُوا
الْبَيْتَةَ لَا بِالسَّمَاءِ وَلَا بِالْأَرْضِ وَلَا بِمِهْمَبِ
أُخْرَى بَلْ يَكُونُ كَلَامُكُمْ أَلَّا لَا وَاللَّهِ
نَعَمْ لِيَأْتِيَ نَجَاتٌ عَلَيْكُمْ الْقَضَاءُ * 13. وَإِنْ
كَانَ أَحَدُكُمْ فِي شِدَّةٍ فَلْيُصَلِّ وَإِنْ فَرِحَ
فَلْيُسَبِّحْ * 14. وَإِنْ كَانَ مَرِيضًا فَلْيَدْعُ
كُؤُوسَ الْكَنِيسَةِ لِيُصَلُّوا عَلَيْهِ وَيَمَسِّحُوهُ
بِذَهَبِ عَلَيَّ اسْمُ رَبِّنَا يَسُوعَ الْمَسِيحِ *
15. فَإِنَّ الصَّلَاةَ بِإِيمَانٍ تَحْلِفُ النَّاسِ
وَاللَّهِ يُقْبِلُهُ وَإِنْ كَانَ قَدْ عَمِلَ سَخِيئَةً
تُغْفَرُ لَهُ * 16. إِعْتَرِفُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
بِخَطَايَاكُمْ وَلْيُصَلِّ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ
كَثِيرًا تَعَاوُوا مَا أَعْدَلَمُ قُوَّةَ الصَّلَاةِ الَّتِي
يُصَلِّي بِهَا الْبَائِسُ * 17. فَإِنَّ إِيلِيَّاسَ النَّبِيَّ
كَانَ بَشَرًا مِثْلَنَا فِي الْإِصَابِ وَصَلَّى
صَلَاةَ الْكَنِيسَةِ تُمْطِرُ السَّمَاءَ فَلَمْ تُمْطِرْ عَلَيَّ
الْأَرْضَ فِي ثَلَاثَةِ سِنِينَ وَسِتَّةِ أَشْهُبٍ *
18. وَصَلَّى

Vacuum, quod superest, spatium impleat Symbo-
lum Christianæ fidei, ex Liturgiis Æthiopum
depromptum, & nunc primum
Latinè redditum.

ዕለቱ፡ በአሐድ፡ አመለክ፡
እግዚአብሔር፡ ሉብ፡
አኅዚ፡ነዮሉ፡ ገበሬ፡ሰማዖት፡
ወመድር፡ ዘይሬሊ፡ ወዘሊ-
ዖስተርሊ፡ ወኅለመኖ፡በአሐድ፡እግዚእ፡
ሊዖሱስ፡ ክርስቶስ፡ ወልደ፡ ሉብ፡ ጥንድ፡
ዝህልው፡ መሰሌሁ፡ እመቅድመ፡ ይፋ-
ፈጠር፡ ዓለመ፡ ብርሃን፡ ዘእመብርሃን፡
እመለክ፡ ዘእመአመለክ፡ ዘበእማን፡
ዘተወልደ፡ ወአኮ፡ ዘተገብረ፡ ዘፅሬይ፡
መሰለ፡ ሉብ፡ በመለኮቱ፡ ዘበቱ፡ ነዮሉ፡
ገን፡ ወዘአንበሌሁስ፡ ስልብ፡ ዘገን፡
ወሊመንተኒ፡ ዘበሰማይኒ፡ ወዘበመ-
ድርኒ፡ ዘበእንቲሉ፡ ለሰብእ፡ ወበእንተ፡
መድኒዮትን፡ ወረደ፡ እመሰማዖት፡
ወተሰብእ፡ እመኅፈሰ፡ ፋዶስ፡ ወእመ፡
ማርያመ፡ እመቅድሰት፡ ድንግል፡ ገን፡
ብእሌ፡ ወተሰቅለ፡ በመጥህለ፡ ጸለጦስ፡
ጸንጤየ፡ ሐመ፡ ወጥተ፡ ወተቀብረ፡
ወተነሠላ፡ እመቲን፡ በሠልሰት፡ ፅለት፡

CRedimus in unum
Deum, Patrem omni-
potentem, creatorem
Cæli & terræ, qui videt
& non videtur. Et credimus
in unum Dominum Jesum Chri-
stum Filium Patris unicum, qui
una cum ipso substantia antequam
conderetur mundus, lumē de lu-
mine, Deum de Deo vero. Qui
genitus est, & non factus, qui æ-
qualis cum Patre in divinitate,
per quem omnia facta sunt, sine
ipso autem non est quod factum
est, neque in cælo, neque in
terra. Qui propter nos homines
& propter nostram salutem de-
scendit de cælis, & homo factus
est de Spiritu Sancto, & ex Ma-
ria sancta virgine factus est ho-
mo, & crucifixus est propter nos
in diebus Pontii Pilati, passus
mortuus, & sepultus est, & resur-
rexit à mortuis tercio die, sicut
H scrip-

multiplicastis ad dies postremos. 4. Ecce, merces operariorum qui messuerunt regionem vestram, tanquam injuriâ afflictorum, clamat contra vos: & vociferatio messorum in auribus Domini est, jamque pervenit ad Zebaoth. 5. Jucundati estis super terram, & oblectastis vos, & luxui exposuistis corpora vestra, & saginastis ea, sicut quis saginari solet ad diem inactionis. 6. Iniqui fuistis in justum, & occidistis eum, ita ut non restiterit vobis. 7. Patientes igitur estote, ô fratres, usque ad Domini adventum. Sicut agricola, qui expectat fructum pretiosum, & patienter expectat eum, donec contingat illi pluvia temporis matutini & vespertini. 8. Ita patientes estote vos etiam, & roborate corda vestra: namque adventus Domini propinquus est. 9. O fratres, ne ingemiscatis graviter alius adversus alium, ut ne condemnemini: namque judex, ecce ille fiat ante portas. 10. Proponite vobis in exemplum, ô fratres, graves afflictiones Prophetarum, & longitudinem patientie eorum, qui loquuti sunt in nomine Domini. 11. At verò sanè beatifico patientes

كَبُرْتُمُوهَا يَلَايَامَ الْأَخْبَرَةَ * 4. هُوَذَا
أَجْرَةُ الْفَعْلَةِ الَّذِينَ حَصَدُوا أَرْضَكُمْ
كَأَنَّهُمْ يَظْلُمُونَ بِيَصِيحٍ مِنْكُمْ وَصَرَاحٍ
لِلْحَصَادِينَ فِي أَدْنَى الرَّبِّ وَقَدْ وَصَلَ إِلَيَّ
الْصَّيَاوُوتُ * 5. قَدْ تَنَعَّمْتُمْ عَلَيَّ الْأَرْضِ
وَلَهَوْتُمْ وَمَتَّعْتُمْ نَفُوسَكُمْ وَعَلَفْتُمُوهَا كَالَّذِي
يُعْلَفُ لِيَوْمِ الدَّبْحِ * 6. تَعَدَّيْتُمْ عَلَيَّ الْبَارَّ
وَقَتَلْتُمُوهُ مِنْ غَيْرِ أَنْ يُقَامَ وَمَعَكُمْ * 7. فَاصْطَبِرُوا
أَيُّهَا الْإِخْوَةُ إِلَيَّ مَجِيَّ الرَّبِّ كَالْعَلَّاجِ
الَّذِي يَتَرَجَّى الْكَرَمَةَ الْكَرِيمَةَ وَيَصْبِرُ عَلَيْهَا
حَتَّى يُصِيبَهَا مَطَرُ الصَّبَاحِ وَالْمَسَاءِ *
8. فَاصْطَبِرُوا أَنْتُمْ أَيْضًا وَلْتَشَدَّ قُلُوبُكُمْ
فَارِحَ مَجِيَّ الرَّبِّ قَرِيبُ * 9. أَيُّهَا
الْإِخْوَةُ لَا تَتَنَقَّسُوا الصَّعْدَ بَعْضُكُمْ عَلَيَّ
بَعْضٍ لِئَلَّا تُدَانُوا فَإِنَّ الْقَاضِيَ هُوَذَا هُوَ
وَاقِفٌ قُبَالَةِ الْأَبْوَابِ 10. اَعْتَبِرُوا أَيُّهَا
الْإِخْوَةُ بِشِدَّةِ مَصَائِبِ الْأَنْبِيَاءِ وَطُولِ
صَبْرِهِمُ الَّذِينَ نَطَقُوا بِاسْمِ الرَّبِّ *
11. أَمَّا أَنَا فَإِنِّي أُعْطِ الصَّابِرِينَ فَقَدْ
سَمِعْتُمْ

ወሰተ፡ ይይን ፡ 13. ወእመበ፡ ዘይቱንዝ፡
 ለይጸሊ፡ ወእመበ፡ ዘተፋሠሐ፡ ለይዘ-
 ምር ፡ 14. ወእመበ ፡ ዘይይዩ፡
 እመኒክሙ፡ ለይጸውዕ ፡ ቀሳውሳተ፡
 እለ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወይጸልዩ፡
 ለዕሌሁ ፡ ቀቢአሙ ፡ ቀብእ ፡ ጸሎተ፡
 በሰሙ ፡ ለእግዚእነ ፡ 15. ወጸሎተ፡
 ሃይማኖተ፡ ያሐይወ ፡ ለደውይ ፡ ወደሃ-
 ሠላ፡ እግዚአብሔር ፡ ወእመኒ ፡ በቱ፡
 ኃጢአተ፡ ይተሐደግ ፡ ሎቱ ፡ 16. ተለ-
 መተ ፡ በበይጥቲክሙ ፡ ኃጢአተክሙ፡
 ወጸልዩ ፡ ለዕለ ፡ ቢጽክሙ ፡ ከመ፡
 ትሕዋው ፡ ብዙኅ ፡ ትፈጽእ ፡ ጸሎቱ፡
 ለጸደቅ ፡ ትክል ፡ ወታሰልጥ ፡ 17. ሌል-
 ያስ፡ ዘከማነ፡ ሰብእ ፡ ውሕቱ፡ ወዘከመ፡
 ንሐመመ ፡ ያሐመመ ፡ ወጸሎተ፡ ጸለዩ፡
 ከመ፡ ሊይዘኒመ ፡ ዝኖመ ፡ ወሊዘኒመ፡
 ወሰተ፡ መድረ፡ ሰለሰተ ፡ ዓመተ፡ ወሰድ-
 ሰተ ፡ እውራኅ ፡ 18. ወከህበ ፡ ጸለዩ፡
 ከመ ፡ ይዝኒመ ፡ ወወሀበ ፡ ሰማይ ፡
 ዝኖጥ፡ ወመድረኒ ፡ ስብኦላተ ፡ ፍሬሃ ፡
 19. ሉኅዊነ ፡ ለእመበ ፡ ዘሰሕተ ፡ እመ-
 ጽድቅ ፡ ወበ ፡ ዘሚጠ ፡ እመጌጋዩ ፡
 20. ለእመፈ ፡ ከመ፡ ዘሚጠ ፡ እመጌጋዩ፡
 እመ፡ ለደኅነ ፡ ርእሶ ፡ እመነ ፡ ጥፋ ፡
 ወከደጥን ፡ ለብዙኃት ፡ ኃጢው-
 ሊሁ ፡

à non, non: ne condēnemi, neq;
 veniatis in iudiciū. 13. Si quis
 autem sit, qui tristiciā affe-
 ctus, oret, sin veiò sit, qui læ-
 tus, psallat. 14. quod si sit ex
 vobis, qui infirmatur, accersat
 Presbyteros, quos Ecclesia ha-
 bet, & orent super eo, ungant-
 que eum oleo orationis in nomi-
 ne Domini. 15. Et oratio fidei
 vivificabit infirmum, erigetque
 eum Dominus: quod si in illo pec-
 cata, remittentur ei. 16. Confite-
 mini invicem peccata vestra:
 & orate pro proximo vestro, ut
 vivatis. Multum juvat oratio ju-
 sti, potens atque utilis est. 17. E-
 lias, qui similis nobis homo erat,
 ac veluti nos passionibus ob-
 noxi, obnoxius erat, & oratio-
 nem oravit, ut ne plueret plu-
 viam, nec pluit super terram tres
 annos, & tres menses. 18. Et
 iuravit, ut plueret, & de-
 dit cœlum pluviam, & terra pro-
 duxit fructum suum. 19. Fratres
 nostri, si quis est, qui erraverit à
 veritate, & est qui cōverteat eum
 ab errore suo: 20. Sciat ipse quòd
 is, qui averterit eum ab errore
 suo, ipsum liberaverit à morte,
 & cooperuerit multitudinem
 peccatorum ejus.

Finis Epistolæ Jacobi.

tu verò quis es, qui judices socium tuum?
 13. Dicitis *in* quid dicunt: nos hodie vel cras ibimus in urbem quandam, & commorabimur in illa annum unum, & negotiabitur, & lucrifaciemus. 14. Et illi nesciunt, quidnam fiat postero die: num apparitura sit vita nostra? etenim est sicut pulvis, qui paulisper apparet, deinde disparet. 15. Pro hoc autem dicitore: si voluerit Dominus noster, & vixerimus, faciemus hoc vel illud. 16. Vos verò nunc gloriamini in fastu vestro: at omnis gloriatio hujusmodi certe prava est. 17. Is igitur qui novit bonum facere, nec efficit illud, utique stultus peccat.

قَأَنْتَ مَنْ أَنْتَ حَلِّي تَدَايِجَ صَاحِبِكَ *
 13. قُلْ لِلَّذِينَ يَقُولُونَ نَحْنُ الْيَوْمَ أَوْ غَدًا
 فَهَضِي إِلَيَّ مَدِينَةٍ فَلَا نَجِيَّ فَنَقِمْ بِهِمَا سَنَةً
 وَاحِدَةً وَنَنَجِّرْ وَنَرْبِحَ * 14. وَهُمْ لَا يَعْرِفُونَ
 مَاذَا يَكُونُ فِي غَدٍ أَمْ لَا تَسْرُونَ حَيَاتِنَا
 إِنَّهَا كَالْغَبَامِ الَّذِي يَهْرِي قَلِيلًا ثُمَّ
 يَبِيدُ * 15. فَبَدَلْ هَذَا قُولُوا إِنْ أَهَبَ
 رَبُّنَا وَعَشْنَا سَنَعْمَلْ هَذَا أَوْ ذَاكَ *
 16. وَلَكِنَّكُمْ الْآنَ تَفْتَخِرُونَ بِأَسْتِكْبَارِكُمْ
 وَكُلُّ أَفْتِكْهَامٍ مِثْلُ هَذَا فَخَيْبٌ *
 17. وَمَنْ عَرَفَ خَيْرًا لِيَعْمَلَهُ وَلَا يَعْمَلَهُ فَإِنَّهُ
 بُخِيلٌ

C A P. V.

* الْفَصْلُ الْخَامِسُ *

1. **P**lete, o divites, & egulate super miseria, quae veniunt super vos. 2. Divitiae enim vestrae equidem corruptae sunt, & vestimenta vestra equidem illa exedit tinea. 3. Et aurum vestrum & argentum vestrum æruginem contrahere, & ærugo eorum testabitur adversus vos, & consumet carnes vestras sicut ignis, quem multi-

1. اِبْكُوا أَيُّهَا الْأَغْنِيَاءُ وَأَنْتَحِبُوا عَلَيَّ
 السَّعَاءِ الَّذِي سَيَأْتِي عَلَيْكُمْ * 2. أَمْ لَا
 عَنَّاؤُكُمْ فَقَدْ فَسَدَ وَأَمْ لَا تِيَابُكُمْ فَقَدْ
 أَكَلَتْهُمْ الْأَرْضُ * 3. وَذَهَبُكُمْ وَفِضَّتُكُمْ
 فَقَدْ صَدِئًا وَصَدَاءُهَا يَشْهَدُ عَلَيْكُمْ
 وَيَأْكُلُ أَجْسَادَكُمْ مِثْلَ النَّارِ الَّتِي
 كَثُرَتْ مَوَاهَا

ወአሰባሰብኩት፡ ልብክሙ፡ ወተዳደው-
 ክሙወ፡ ወተተልክሙወ፡ ለጸድቁ፡
 ዘእነበለ፡ ይተቃወሙክሙ፡ 7. ወእሆ፡
 ሌይቤለክሙ፡ ተወገሠ፡ እነክ፡ አኃዊነ፡
 ይሃሪት፡ ዕለት፡ እመ፡ ይመጽእ፡
 እግዚእክሙ፡ ከመ፡ ሐረሰዊ፡ ይጸነሕ፡
 ቆራሃ፡ ለመድረ፡ ክብሮት፡ እነክ፡
 ይተሃገሳ፡ ሰርክ፡ ወነግህ፡ እሰክ፡ ትሰዊ፡
 ወተረሪ፡ ሎቱ፡ ወተቃወሙ፡ 8. ተዳ-
 ገሠኩ፡ አኃተሙኒ፡ ወእጽኑ፡ ልብክሙ፡
 እሰመ፡ ቀርብተ፡ መጽሐቱ፡ ለእግዚእ-
 ክሙ፡ 9. ወሌተግዕድ፡ አኃዊነ፡
 ለዕለ፡ ቢጽክሙ፡ ከመ፡ ሌተከኑ፡
 እሰመ፡ ሃሁ፡ መከኑ፡ ሃብ፡ መድረክ፡
 ምኅተክሙ፡ ይቀውሙ፡ 10. ወይ-
 ጸነሕ፡ ለርእሃሃሉ፡ አኃዊነ፡ ለተዕግሠተ፡
 ተጽኑሰክሙ፡ ብክሙ፡ ነቢያት፡ እለ፡
 ጥገራ፡ በቃሉ፡ ለእግዚእ-ብሔር፡
 11. ሃሁ፡ ሳተተ፡ በጽዑወሙ፡ ለእለ፡
 ተወገሱ፡ ተዕግሠቱ፡ ለሌቡብ፡ ወሰማዕ-
 ክሙ፡ ከመ፡ ፈጸመ፡ ሎቱ፡ እግዚእ-ብ-
 ሔር፡ ወርእክሙ፡ ከመ፡ ብዙኅ፡
 መሕረቱ፡ ለእግዚእ-ብሔር፡ ወመከ-
 ተሀህል፡ ወእቱ፡ 12. ወእመከኑሉ፡
 ዘይቀድሙ፡ ተቆቁሩ፡ አኃዊነ፡ ሌተመ-
 ሐሉ፡ ሌበሰማይ፡ ወሌበመድረ፡
 ወሌበክልእ፡ መሐለ፡ ወሌበዘከነ፡
 መሐለ፡ ሌተመሐሉ፡ ግመራ፡ ወሌበ-
 መገኘኑ፡ ሐሐይ፡ ይከኑ፡ ቆልክሙ፡
 እመኑ፡ እወ፡ እወ፡ ወእመኑ፡ ልልቡ፡
 ልልቡ፡ ከመ፡ ሌተከኑ፡ ወሌተበሉ፡

duxistis, atque interfecistis ju-
 stum, absque *resisteret* vobis.
 7. Nunc etiam non dicet vobis
impiis. Patienter expectate ulti-
 mū diem, fratres nostri, donec
 adventurus sit Dominus vester.
 Quemadmodum agricola ex-
 pectat fructum terræ pretiosum,
 patienti animo ferens, vesper-
 tiam ac matutinam donec ef-
 fundat *pluviam*, & fructum fe-
 rat ei, ac metat. 8. Animo *igitur*
 patiente esote vos, atque ob-
 firmate cor vestrum, quoniam
 appropinquavit adventus Do-
 mini vestri. 9. Ne ingemiscatis,
 fratres nostri, super proximum
 vestrum, ne judicemini: Ecce
 enim iudex ad portam regionis
 vestræ adstat. 10. Capiatur exem-
 plum patientiæ, ô fratres nostri,
 qui angustiam pressi estis, de illis
 Prophetis: qui locuti sunt ver-
 bo Domini. 11. Ecce super-
 rant dura illa, qui patienter
 ferunt. Tolerantiam Jobi
 audivistis & quemadmodum
 illius finem fecerit Dominus,
 vidistis quoque: nam abundans
 misericordia Dominus, & mi-
 serator est: 12. Ante omnia au-
 tem præcedat Charitas, fratres
 nostri, ne juretis neque per cœ-
 lum, neque per terram, neque
 per aliud iusjurandum, nec fiet
 ullum iuramentum, ne juretis
 omnino, nec per quodcunque:
sed sit sermo vester ab est, est, &
 G à non

eus hujus mundi, utique fit inimicus Dei. 5. An fortasse putatis dicere scripturam vanum in eo: quod spiritus ille, qui in vobis est, concupiscit invidiam? 6. Veruntamen gratiam magnam largitur nobis Dominus noster, ac proinde dicit: quod Deus deprimit superbos, datque gratiam humilibus. 7. Obedite Deo, & resistite Diabolo, sic fugiet à vobis. 8. Appropinquate Deo, & appropinquabit Deus vobis: emundate manus vestras, o peccatores, & purificate corda vestra, o duplices animo. 9. Ejulate, & plangite, & plorate. quoniam risus vester mutabitur in planctum, & letitia vestra in tristitiam. 10. Humiles estote coram Deo, & ipse vos elevabit. 11. Ne mentiamini, o fratres, alii adversus alios: qui mentitur adversus proximum suum, aut judicat fratrem suum, sanè mentitur adversus Legem, & judicat illam: quod si judices Legem, non es factor, sed iudex illius. 12. Etenim unus est Legis conditor, & ille iudex, qui potest servare, & potest perdere:

tu vero

خَلِيلًا لِهَذَا الْعَالَمِ فَإِنَّهُ كَانَ عَدُوًّا لَكَ *
 5. أَلَعَلَّكُمْ تَحْسِبُونَ أَنَّ مَا قَالَهُ الْكِتَابُ
 مَبْطُلٌ بِأَنَّ الرُّوحَ الَّذِي فِيكُمْ يَشْتَهِي
 الْحَسَدَ * 6. لَكُنْ نِعْمَةً عَظِيمَةً يُعْطِيهَا
 رَبُّنَا هُنَّ أَجَلٌ هَذَا يَقُولُ أَنَّ اللَّهَ يَضَعُ
 الْكِبَرِيَاءَ وَيُعْطِي ذِمَّةً لِلْمُتَوَاضِعِينَ *
 7. أَطِيعُوا اللَّهَ وَقَارِضُوا إِبْلِيسَ فَإِنَّهُ يَهْرُبُ
 مِنْكُمْ * 8. اقْتَرِبُوا مِنَ اللَّهِ يَقْتَرِبُ اللَّهُ
 مِنْكُمْ طَهِّرُوا أَيْدِيَكُمْ أَيُّهَا الْخَطَاةُ وَذَكِّقُوا
 قُلُوبَكُمْ يَا ذَوِي الْقُلُوبَيْنِ * 9. تَلَهَّفُوا
 وَنُوحُوا وَابْكُوا لِأَنَّ ضَحَكَكُمْ يَسْتَحِيلُ نَوْحًا
 وَقَرَحَكُمْ حَزَنًا * 10. وَتَوَاضَعُوا قَدَامَ اللَّهِ
 وَهُوَ يَرْفَعُكُمْ * 11. لَا تَكْفُرُوا أَيُّهَا
 الْإِخْوَةُ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ الَّذِي يَكْذِبُ
 عَلَى صَاحِبِهِ أَوْ يَدِينُ أَخَاهُ فَإِنَّهُ يَكْذِبُ
 عَلَى اللَّهِ مُوسَى وَبَدِئَهُ فَإِنْ كُنْتَ تَدِينُ
 اللَّهَ مُوسَى فَلَسْتَ عَامِلًا بِهِ بَلْ مَدَّ أَيْدِيًا لَهُ *
 12. إِنَّ نَاصِبَ اللَّهِ مُوسَى وَاحِدٌ وَهُوَ الْغَاضِي
 الَّذِي يَقْدِرُ أَنْ يَخْلَصَ وَيَقْدِرُ أَنْ يُهْلِكَ
 قَائِمٌ

13. ከመ፡አለ፡ ይባሉ፡ ይመ፡አው፡
 ጌሠመ፡ ሃሐውረ፡ ወሰተ፡ አካክቲ፡
 ሀገር፡ ወኅብር፡ ወሰተ፡ ሕይወ፡
 ወኅተጌበር፡ ወሰተ፡ ወኅረብሕ፡ ወሉ-
 የአመሩ፡ ዘይከውኑ፡ ጌሠመ፡ መኅተ፡
 ሕይወተክመ፡ አካ፡ ጡሳ፡ አኅተመ፡
 ዘለመዕር፡ የስተርሐ፡ ወአመረሀ፡ ይጡ-
 ፋእ፡ 15. ዘአመተቢሉ፡ እመ፡ ሠመ፡
 ለግዚአብሔር፡ ወሐየው፡ ንጉሳር፡
 ዘኅተ፡ አው፡ ዝክተ፡ 16. ወይእዚሰ፡
 ትተመክሉ፡ በመበሪክመ፡ ገሥ፡
 ትመክሕተ፡ እኅተ፡ ከመዝ፡ እከተ፡
 ይእቲ፡ 17. ወዘሰ፡ የአመር፡ ገቢርተ፡
 ለሠገደተ፡ ወአይገብረ፡ ትከው፡

13. Ita qui dicunt; Hodie vel cras
 proficiscemur in aliquam ur-
 bem, & manebimus ibi paulu-
 lum, & mercabimur & lucrabi-
 mur. 14. Et nescitis, quid futu-
 rum sit cras, quæ est vita vestra?
 nonne fumus estis, qui ad exi-
 guum apparet, & exinde eva-
 nesceat. 15. Pro quo dicatis, si
 Domino placuerit, & vixerimus,
 hoc aut illud faciemus. 16. Nunc
 autem gloriamini in prædica-
 tionibus vestris: omnis enim
 gloria quâ talis, mala est.
 17. Qui verò novit facere bo-
 num, nec facit, ei peccatum
 erit.

C A P. V.

1. ነወ፡ ይእዚረ፡ ለብዕልተ፡ ብክደ፡
 ለዕለ፡ ሕርተመክሉ፡ እኅተ፡ ሀለወተ፡
 ትመጽእክመ፡ 2. ብዕልክመ፡ ወሉ-
 ልብሰክመ፡ ተቀቅቶ፡ 3. ወርቅክመ፡
 ወብሩርክመ፡ ዝሕለ፡ ወዘሕሉ፡
 ሰመዐ፡ ይከውኑ፡ ለዕሌክመ፡ ወይሉ-
 ልዐ፡ ለሠጋክመ፡ ከመ፡ እሰተ፡ ዘቲ፡
 እኅተ፡ ገበርክመ፡ ለይኃሪ፡ መዋዕል፡
 4. ነሀ፡ ሀሰበመ፡ ለገበር፡ ለእለ፡
 ሐረሰ፡ ለመድርክመ፡ ወእለሂ፡
 ሂድክመ፡ ወዓመፀክመ፡ ዓሰበመ፡
 የአወይው፡ ወገዓርመ፡ ለዓፀድ፡
 በሉውሰተ፡ እዚህ፡ ለእግዚአብሔር፡
 5. ጸበአት፡ ወበጽሐ፡ ፋግራክመ፡
 ለዕለ፡ መድር፡ 6. ወተይሉክመ፡

1. **A**Gite nunc divites, plora-
 te super miseria vestra,
 quæ superventura est vobis?
 2. Divitias vestras & vestimenta
 vestra tinea vitiarunt. 3. Aurum
 & argentum vestrum eruginavit,
 & ærugo eorum testimonium est
 super vos, & exedit carnes ve-
 stras, veluti ignis ille, quem ope-
 rati estis vobis in dies ultimos.
 4. Ecce merces operariorum, qui
 messuerunt regiones vestras, ip-
 sam quoq; rapuistis, atque iniquè
 fecistis: operarii clamant, &
 gemitus illorum messorum est
 in auribus Domini. 5. In deliciis
 vixistis super terram, & lascivistis,
 munivistisq; cor vestrum. 6. Pro-
 duxi-

contentio, illic sunt dis-
fensiones & omne nego-
tium malum. 17. At
vero sapientia prior, quæ
est desuper, sane illa pura,
pacifica, mansueta, obe-
diens, plena fructibus
bonis, & non est dissen-
tienti, neque faciem ac-
cipiens. 18. Fructus au-
tem justitiæ equidem in
pace seminati operanti-
bus pacem.

وَالشَّعَافُ هُمَاكَ تَكُونُ التَّخَالَفَاتُ وَكُلُّ
أَمْرٍ رَدِيٍّ * 17. فَأَمَّا الْحِكْمَةُ الْأُولَى
الَّتِي مِنَ الْعُلُوِّ فَإِنَّهَا نَكِيَّةٌ سَلِيمَةٌ
مُذْصِغَةٌ مُطِيعَةٌ مَبْلُورَةٌ ثَمَّارَةٌ صَالِحَةٌ وَلَبِيسَةٌ
مُخَالِفَةٌ وَلَا مُحَابِيَةٌ * 18. فَأَمَّا ثَمَرَةُ
الْبِرِّ فَإِنَّهَا تُزْرَعُ فِي السَّلَامِ لِصَانِعِي
السَّلَامِ

C A P. IV.

* أَلْعَصْلُ الرَّابِعُ *

1. **V**nde veniant bel-
la, & unde pro-
veniunt lites? nonne à
cupiditatibus vestris, quæ
mutuo pugnant in mem-
bris vestris? 2. Non ex-
petitis pacem, ideo
eam non habetis: verum
vos invicem contenditis,
& invidetis, ideoque non
potestis perungere. *ut il-
lum*: inter vos alter cami-
ni, atque pugnat, & ni-
hil est vobis, eò quòd nō
petatis. 3. Nunc petitis,
nec accipitis, quia vos
malè petitis, ut delicia-
rum in cupiditatibus ve-
stris. 4. O mœchi & mœ-
chæ, nonne scitis quòd a-
mor hujus mundi est in-
imicitia adversus Deum? Et
quicumque vult esse ami-
cus

1. مِنْ أَيْنَ تَأْتِي الْحَرْبُ وَمِنْ أَيْنَ تَحْيِي
الْخُصُوفَاتُ الْبَسَ مِنْ شَهَوَاتِكُمْ الَّتِي
تَقْتَاتِلُ فِي أَعْضَائِكُمْ * 2. لَيْسَ تَبْتَغُونَ
السَّلَامَ لِذَلِكَ لَيْسَ لَكُمْ لَكِتْكُمْ تَقْتَتِلُونَ
وَتَحْسَدُونَ وَلِذَلِكَ لَيْسَ تَسْتَطِيعُونَ أَنْ
تَنْجَحُوا تَخْتَصِمُونَ وَتَقْتَتِلُونَ وَلَا شَيْءَ لَكُمْ
وَمِنْ أَجْلِ أَنَّكُمْ لَيْسَ تَسْأَلُونَ * 3. أَلَا
تَسْأَلُونَ وَلَا تَأْخُذُونَ لِأَنَّكُمْ بِيَسَمَا تَسْأَلُونَ
أَنْ تَتَنَعَّمُوا بِشَهَوَاتِكُمْ * 4. أَبْهًا أَلْفَجَارُ
وَأَلْفَوَاجِرُ أَمَا تَعْلَمُونَ أَنَّ مَحَبَّةَ هَذَا الْعَالَمِ
هِيَ عَدَاوَةٌ لِلَّهِ وَكُلُّ مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ
خَلِيقًا

እሰመ፡ለእዚ፡ፋ፡ፋ፡ለእሱ፡ለዝመ፡ፋ፡ክመ፡
 ፋ፡ዐቡ፡፡ 4. ወሊ፡ፋ፡ሰመ፡ፋ፡ክመ፡፡ ዘማ-
 ወያን፡ፋ፡ፋ፡ለዝ፡፡ ዐለመ፡፡ ጸለሊሁ፡፡ ለእ-
 ግዚአብሔር፡ እሰመ፡፡ ዘእብደ፡፡ ፋ፡ፋ፡
 ለዝ፡፡ ዐለመ፡፡ ጸለሊሁ፡፡ ለእግዚአብሔር፡
 ይኸውን፡፡ 5. ወሚመ፡ ይመሰለክመ፡፡ ዘ-
 ሐሰተ፡ ይብል፡ መጽሐፍ፡ በእነተ፡፡ ፋ፡ፋ፡
 ወዘሰ፡ ይፈቅድ፡ መጽሐፍ፡ ይፈቅድ፡ ዘየሐደ፡
 ለዐሌክመ፡፡ 6. እነተ፡፡ ፋ፡፡ ጥግሰ፡፡ ይህ-
 ብክመ፡፡ በእነተ፡፡ ዝነቱ፡ ይህ፡ ይፋ፡፡
 ይመ፡፡ ለዐቡ፡፡ ፋ፡፡ ለእግዚአብሔር፡ ወለእ-
 ለሰ፡ ይፈቅድ፡፡ ለእሰመ፡ ይህብመ፡፡ ጥግሰ፡
 7. ለሆ፡ በልወ፡ ለእግዚአብሔር፡ ወእ-
 ኑብደ፡ በልወ፡ ለዐሌክ፡ ወይ፡ ይይ፡ እመ-
 ክመ፡፡ 8. ፋ፡፡ ለእግዚአብሔር፡
 ወይቀርብክመ፡፡ እነጽሑ፡ ልበክመ፡
 ፡፡ ፋ፡፡ ወእነጽሑ፡ ልደዊክመ፡ እሰ፡
 ፋ፡፡ 9. ግደ፡ ወለከው፡ ወብክዩ፡
 ወሰሐቅክመ፡ መጥወ፡ ወሰተ፡ ለከ፡
 ወፋ፡ መሐቅክመ፡ ወሰተ፡ ፋ፡፡ 10. ለግብእወ፡
 ለከከቱ፡ ለእሰክመ፡ ወደሌዐለክመ፡ እግዚአብሔር፡
 11. ወ-
 ለፋ፡፡ ለበደዊክመ፡ እነደዊ፡
 እመሰ፡ ከከመ፡ ለበልሑ፡ ወዘይግእዝ፡
 መሰለ፡ ከልሑ፡ ሐመዩ፡ ለእግዚአብሔር፡
 ወይግእዝ፡ ሐገ፡ እግዚአብሔር፡
 ወእመሰ፡ ሐገ፡ ፋ፡፡ ለእዚህ፡ ገበሬ፡
 ሐገ፡ ወእዝ፡ ገእዚህ፡፡ 12. ወእመሰ፡
 ሐሐደ፡ ወእቱ፡ ወሀቢህ፡ ለከግ፡
 ወመዝግብ፡ ለከግ፡ ዘወእቱ፡ ይክል፡
 ለማሰ፡ ወሐደ፡ ለእዚህ፡ መጽ-
 ቱ፡ እነተ፡ ዘፋ፡ ለከልእከ፡፡

malitiam & propter fornicationē
 vestram elati estis. 4. Ignoratis
 autem adulteri, quod amicitia
 hujus mundi, inimicitia Dei sit?
 Nam quicumque vult *esse* ami-
 cus hujus mundi, inimicus Dei
 est. 5. An videtur vobis menda-
 cium dicere Scripturam? ad in-
 vidiam fertur, quemcunque a-
 mat, Spiritus Sanctus qui habi-
 rat in vobis. 6. Ob quod amplio-
 rem gratiam offert vobis, prop-
 ter hoc dicit: Rejicit Deus vos
 superbos, qui autem sese humi-
 liant, illis dat gratiam. 7. Col-
 loquimini igitur Deo: & Ob-
 loquimini Diabolo, & fu-
 giet à vobis. 8. Appropinquate
 Deo, & appropinquabit vobis,
 purificate cor vestrum, *vos* pec-
 catores, & mundate manūs ve-
 stras, qui hæsitatis. 9. Demittite
 vos, & lugere, & plorate: ri-
 sus autem vester converteretur
 in luctum, & gaudium vestrum
 in mœrorem. 10. Revertimini,
 & humiliare vosmetipsos, &
 exaltabit vos Dominus. 11. Ne
 detrahatis invicem, fratres no-
 stri: nam qui detrahit alteri, aut
 qui judicat adversus proximum,
 detrahit Deo, & judicat Deum.
 Si verò legem judicas, non
 es effector legis, sed judex
 ejus. 12. Namque unus est da-
 tor legis, is est qui potest perde-
 re & servare: Tu autem quis es?
 qui judicas proximum tuum.

F 13. Ita

terraq̃ue, submittit se
 natura hominũ: 8. Quod
 spectat ad linguam, non
 potest quisquam homi-
 num eam subicere sibi,
 quoniam malum est in-
 superabile: & illa plena
 perditionis, & induta ve-
 neno letali. 9. Ipsa lau-
 datur Deus Pater, & ipsa
 maledicitur hominibus,
 quos creavit Deus secun-
 dum similitudinem suam.
 10. Ex ore eodem egre-
 ditur benedictio & ma-
 ledictio. Non convenit,
 o fratres, ut hæ res ita
 fiant. 11. Nunquid idem
 fons fluere facit aquam
 dulcem & salã? 12. Num
 fortassis arbor sicut po-
 test, o fratres, proferre
 fructum oleæ, aut vitis
 sicut? ita non potest
 fieri, ut aqua falsa efficia-
 tur dulcis. 13. Quisnam
 vestrum vir sapiens?
 experietur inter vos, ac
 demonstrat opera sua ex
 bonitate conversationis
 suæ cum mansuetudine
 sapientiæ. 14. Quod si
 fuerit in vobis Zelotypia
 amara, & exstiterit in
 cordibus vestris dissi-
 dum, ne gloriemini, ne-
 que mentiamini adver-
 sus veritatem. 15. Quo-
 nam non est hæc sa-
 pientia supernè descen-
 dens, sed est terrena,
 animalis, diabolica.
 16. Ubi est invidia &

conten-

وَالْبَرِّ يَدُلُّ لِطَبِيعَةِ الْبَشَرِ * 8. فَأَمَّا
 الْإِنْسَانُ فَلَا يَسْتَطِيعُ أَحَدٌ مِنَ الْبَشَرِ إِذْلَاقَهُ
 لِأَنَّهُ شَرٌّ لَا يُطَافُ وَهُوَ مَمْلُوءٌ صَدْيًى وَمَلَأَتْ
 مِنْهُ الْمَوْتُ * 9. بِعِيسَى إِلَهُ الْأَبِّ وَبِ
 يُسَبِّحُ الْبَشَرُ الْإِدِيمَ خَلَقَهُمُ اللَّهُ عَلَي
 شِبْهِهِ * 10. مِنَ الْفَمِ الْوَاحِدِ تَخْرُجُ الْبَرَكَاتُ
 وَاللَعْنَةُ فَلَيْسَ يَتَّبِعِي أَيُّهَا الْإِخْوَةُ أَنْ
 تَكُونَ هَذِهِ الْأُمُورُ هَكَذَا * 11. أَلْعَلَّ
 الْمَعِينُ الْوَاحِدُ تُنْبِيعُ مَاءً عَذْبًا وَمَا لِحَا *
 12. أَمْ لَعَلَّ شَجَرَةً التَّيْنِ تَسْتَطِيعُ أَيُّهَا
 الْإِخْوَةُ أَنْ تُثْمِرَ تَرِيثُونَ أَوْ الْكَرْمَةُ تَيْنًا
 كَذَلِكَ لَا يُمَكِّنُ أَنْ يُجْعَلَ الْمَاءُ الْمَالِحُ
 عَذْبًا * 13. أَيُّكُمْ رَجُلٌ حَكِيمٌ يَجَرِّبُ فِيكُمْ
 فَلْيُزِنِي أَعْمَالَهُ مِنْ حَسَنِ تَصَرُّفِهِ بِتَوَدُّ
 الْحِكْمَةِ * 14. فَإِنْ كَانَتْ فِيكُمْ غَيْبَةٌ مَرَّةً
 وَكَانَ فِي قُلُوبِكُمْ شِقَاقٌ فَلَا تَغْتَحِرُوا وَلَا
 تَكْذِبُوا عَلَيِ الْكَلِمِ * 15. لِأَنَّهُ لَيْسَتْ هَذِهِ
 الْحِكْمَةُ نَازِلَةٌ مِنْ قُوَى لَيْكَلِهَا أَرْضِيَّةً
 دَغْسَانِيَّةً شَيْطَانِيَّةً * 16. حَتَّى يَكُونَ الْكَلِمُ
 وَالشِّقَاقُ

ማይኒ፡ ጥዑመ፡ ለይዘውኝ፡ መሪ፡
 ወመይኒ፡ መሪ፡ ለይዘውኝ፡ ጥዑመ፡
 13. መኮ፡ ጠቢብ፡ ለመኒነሙ፡ ወመ-
 ሐሮ፡ ከመ፡ ያረላ፡ መግበሮ፡ በየው-
 ሀት፡ ወበጥቡብ፡ ለመሰነ፡ ግዕዙ፡
 ወእመሰ፡ ተቋኝ፡ መሪ፡ ወከሐድ-
 ብክሙ፡ ወሰተ፡ ለብክሙ፡ ለተተመ-
 ክሐ፡ ወተሐሰውዋ፡ ለጽድቅ፡
 15. ወሌሳነት፡ ዛ፣ ጥቡብ፡ ለኝተ፡
 ለመለሰሱ፡ ተወርድ፡ ለላ፡ ለኝተ፡
 ለመድረሱ፡ ለኝተ፡ ለመ፡ ነፍሱ፡ ለጋኝተ፡
 16. ለሰመ፡ ጎበ፡ ሀለው፡ ተቋኝ፡ ህዋ፡
 ሀለው፡ ሀውክ፡ ወከሐድ፡ ወከሱ፡
 ለከየ፡ መግበሮ፡ 17. ወእኝተሱ፡
 ለመለሰሱ፡ ጥቡብ፡ ቀደሚ፡ ንጽሕት፡
 ይእነ፡ ወእመኒሁ፡ ለኝተ፡ ታስተሰኝሉ፡
 ወእኝተ፡ በዓቅመሐዋ፡ በሃሊት፡ ወመ-
 ልእተ፡ መሐረት፡ ወፍራሃ፡ ሠጊይ፡ ወዘእ-
 ንበሊ፡ ነቶቁ፡ ለማኒት፡ 18. ወፍራሃ፡
 ጽድቅ፡ በሰለመ፡ ተዘፎሕ፡ ለእለ፡
 ይጋብረዋ፡ ለሰለመ፡

ficus? Similiter tibi aqua dulcis
 nō fiet amara, amara nō fiet dul-
 cis. 13. Quis sapiens inter vos &
 præditus misericordiâ? ut osten-
 dat opera sua cum mansuetudine
 & sapientiâ ex bona conversatio-
 ne. 14. Quod si igitur *foveatis* in-
 vidiam amarâ, & hæresis vobis
sit in cordibus vestris: ne glorie-
 mini aut mentiamini veritati.
 15. Non est hæc sapientia, quæ è
 supernis descendit, sed quæ est
 de terra, & quæ ab ipsis malis
 Dæmonibus. 16. Nam ubi est in-
 vidia, ibi & contentio, & om-
 ne opus pravi. 17. Quæ au-
 tem è supernis sapientia, primò
 quidem casta est, deinde quæ
 ornat, & quæ in ordine suo
bono existit, & plena miseri-
 cordiæ & fructuum bonorum,
 absque simulatione fidei.
 18. Fructus autem iustitiæ in
 pace feritur iis, qui dant ope-
 ram paci.

C A P. I V.

1. ለመለይቲ፡ ለክሙ፡ ፀብእ፡
 ወቀተል፡ ለከኑ፡ ለመለፍቅሮ፡ ዝሙት፡
 ዝይተገበሮ፡ በውሰተ፡ ለንግሶክሙ፡
 2. ተፈተውሂ፡ ወሌተ፡ ለከኑ፡ ተተቋተ-
 ሱሂ፡ ወተተቋኝሂ፡ ወሌተ፡ ለከኑ፡ ለከኑ፡
 ወተተቋኝሂ፡ ወተባብሱ፡ ወሌተ፡ ለ-
 ከኑ፡ 3. ተሰእሱሂ፡ ወሌይሁብክሙ፡

1. **U**Nde vobis bellum & cæ-
 des? nonne ex fornicatio-
 nis amore, qui perficitur in mem-
 bris vestris. 2. Concupiscitis &
 non invenietis: occiditis etiam
 & zelatis, nec potestis assequi:
 pugnatis & bellatis, non *tamen*
 obrinetis. 3. Petitis quidem, &
 non dabitur vobis: nam propter

F 2 vestram

C A P. III.

* الْفَصْلُ الدَّالِي *

1. **N**E sint inter vos multi doctores, o fratres, scitote autem quod digni eritis graviore iudicio. 2. Quoniam nos omnes peccamus peccata multa. Quicumque vero non peccat in sermone suo, sanè est vitiosus confutatus, & ille potest fieri totum corpus suum. 3. Sicuti nos injicimus frena in ora eorum, ut obsequantur nobis, & regimus pro arbitrio totum corpus eorum. 4. Et circumaguntur naves magnæ, quæ propellunt eas venti vehementes, gubernaculo parvo, quocumque fuerit voluntas tenentis illud: 5. Ita lingua etiam, equidem membrum est exile, ac illa profert magnifica. 6. Et perinde atque ignis exiguus incendit ligna multa: ita lingua est ignis, & ornamentum iniquitatis: etiam lingua constituta est inter membra nostra, & ipsa commaculat totum corpus nostrum, incenditque totam civitatem nostram, ac ardebit ipsa quoque in igne. 7. Nam quævis natura ferarum & volucrum, & eorum quæ repunt in mari

1. لَا يَكُونُ فِيكُمْ مُعَلِّمُونَ كَثِيرٌ أَيُّهَا
الْإِخْوَةُ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ تَسْتَوْجِدُونَ أَعْظَمَ
دِينُونَ * 2. لِأَنَّا كُلُّنَا نَذْنِبُ ذُنُوبًا
كَبِيرَةً وَكُلُّ مَنْ لَا يَذْنِبُ فِي كَلَامِهِ فَهُوَ
الرَّجُلُ الْكَامِلُ وَذَلِكَ يَسْتَطِيعُ أَنْ يُلْجِمَ
جَسَدَهُ كُلَّهُ * 3. كَمَا إِنَّا نَضَعُ الْلُجَمَ
فِي أَفْوَاهِ الْخَيْلِ كَيْفَمَا نَشَاءُ لَهَا فَتَقْدَمَانِ
جَمِيعَ أَجْسَادِهَا * 4. وَتُضَرَفُ الشِّفْنُ الْعِظَامَ
إِذَا اسْتَأْقَتْهَا الرِّيَّاحُ الصَّعْبَةُ بِالسَّكَّارِ
الصَّغِيرِ إِلَى حَيْثُ يَكُونُ مَرَانُ صَاحِبِهَا *
5. كَذَلِكَ اللِّسَانُ أَيْضًا قَائِدٌ عِضْوٍ
صَغِيرٌ وَهُوَ يَأْتِي بِأَعْظَايِمٍ * 6. وَكَفَى إِنْ
الدَّمَارُ الْعَلِيلَةَ تُحْرِقُ شَعَارِي كَبِيرَةً
كَذَلِكَ اللِّسَانُ هُوَ نَارٌ وَنَزِيلَةُ الظُّلَمِ إِنْ
اللِّسَانُ مَذْصُوبٌ فِي أَعْضَائِنَا وَهُوَ يَغِيبُ
جَمِيعَ أَجْسَادِنَا وَتُحْرِقُ بِكَرَّةٍ مِبْلَادِنَا
وَيُحْتَرِقُ هُوَ أَيْضًا بِالدَّمَارِ * 7. فَإِنَّ كُلَّ
طَبَاعِ السَّبَاعِ وَالطَّيْرِ وَمَا دَبَّ فِي الْبَحْرِ
وَالْبَرِّ

ወኔመይጦኝ፡ኩሉ፡ሠጋሆኝ፡ 4. ወኘሁ፡
 አሕማርኒ፡ ዘመጠነዝ፡ አስሎሙ፡ ወብ-
 ሂይለ፡ ነፍሱ፡ ይተመዋጥ፡ ወይተነድሕ፡
 ወይመይጥ፡ ዘካይረ፡ ብእሱ፡ እነዝ፡
 መጠነዝ፡ ናእሱ፡ ወደበውሕ፡ ውሰተ፡
 መርሱ፡ ሂቢ፡ መርሱ፡ ሂቢ፡ ፈቀድ፡
 5. ከግሁ፡ ልሰኝ፡ ንሰቲተ፡ አበል፡
 ይእቲ፡ ወይመፍ፡ ዓቢይ፡ ወኘሁ፡
 እሰኝ፡ ንሰቲተ፡ ጥቀ፡ ዘመጠነዝ፡ አመ፡
 ተወዲ፡ 6. ወልሰኝ፡ እሰተ፡ ይእቲ፡
 ዘላዓለመ፡ ለዓመፍ፡ ወኘሁ፡ ልሰኝ፡
 ተፈጥረተ፡ ውሰተ፡ ነፍሱተ፡ ወተረመዖ፡
 ልሠጋኝ፡ ወተወዲ፡ እመገሀኝመ፡ ወተ-
 ሎሉ፡ ክቡተ፡ ፍጥረተ፡ 7. እሰመ፡
 ኩሉ፡ ፍጥረተ፡ አፍጥረተ፡ ወዘይሰርር፡
 ወእነሰሰ፡ ይገርር፡ ለፍጥረተ፡ እጋለ፡
 እመሕዋው፡ ወለልሰ፡ እጋለ፡ እመ-
 ሕዋው፡ 8. አልቤ፡ ዘይገል፡
 አግርሮተ፡ እኩተ፡ ይእቲ፡ ወአልቤ፡
 ዓጸመ፡ ወመልእተ፡ ይእቲ፡ ሕመዘ፡ ዘይ-
 ቀተል፡ 9. ባቲ፡ ንበርከ፡ ለእግዚአብ-
 ሔር፡ ወአብ፡ ወባቲ፡ ንጊግጥ፡ ለእጋለ፡
 እመሕዋው፡ ዘበሰርሕዋ፡ ለእግዚአብ-
 ሔር፡ ተፈጥረ፡ 10. እመሕሐዴ፡ ሰፍ፡
 ይፃእ፡ ብሬከ፡ ወመርገመ፡ ይረተፅዮ፡
 ከመዝ፡ ለኃጥኒ፡ ይኩኝ፡ 11. ይተክ-
 ሃልኩ፡ ይፃእ፡ እመሕሐዴ፡ ዓይኝ፡
 ወእመሕሐዴ፡ ዓዘቅተ፡ ይነቅፅኩ፡ ጥይ፡
 መሪር፡ ወጥይ፡ ጥፅመ፡ 12. ይክልኩ፡
 ለኃጥኒ፡ በለሰ፡ ዘይተ፡ ፈርዖ፡ ወእመ-
 ሕዝ፡ ወይኝ፡ በለሰ፡ ፈርዖ፡ ከግሁኪ፡

cum agimus totum corpus ipso-
 rum. 4. Ecce etiam naves, quan-
 tis progressibus istæ à valido ven-
 to agitatae, trahuntur, *quas cir-*
cum agit nauclerus, quantita-
 te parvâ *ligni*, ducit in por-
 tum, juxta placitum. 5. Similiter
 lingua parvum membrum est, &
 strepitum magnum *edit*. Ecce
 ignis exiguus magnus *evadit*, si
 accensus fuerit. 6. Lingua autem
 flamma est, & mundus iniquita-
 tis, ecce lingua creata est inter
 membra nostra, & pessundat
totum corpus nostrum, in-
 flammata à gehenna magnificè
 sese effert, occultatâ creatione
 nostra. 7. Nam omnis creatura
 ferarum, quam formavit, &
 jumentum domatur à creatu-
 ra humana. 8. Nullus autem
 est, qui potest domare malum
 illud, *linguam*, & os nunquam
 non plenum est veneno, quo
 occidat. 9. Per ipsam benedici-
 mus Deo Patri, & per ipsam
 maledicimus filiis hominum,
 qui in similitudine Dei conditi
 sunt. 10. Ex uno eodemque ore
 procedit benedictio & male-
 dictio, non oportet *hæc* ita,
 fratres nostri, fieri. 11. Impossi-
 bile igitur est, fratres nostri,
 egredi ex eodem fonte, & ex
 eodem puteo manare aquam
 amaram & aquam dulcem:
 12. Potest ne, fratres nostri, ficus
 oleas edere, aut si est vitis edere

E ficus?

unum: bene facis; atque Demones etiam credunt illud, & contremiscunt. 20. Si cupis, ô homo inanis, scire, fidem absque operibus mortuam esse? 21. Respice ad Abrahamum patrem nostrum, nonne ex operibus suis factus est iustus, quum obtulit filium suum Isaacum super altare? 22. Nonne vides, quod fides adjuverit eum iuxta opera, & ex operibus perfecta fuerit fides ejus? 23. Et impleta est scriptura qua dicit: credidit Abraham in Deum, & imputatum est illud ei ad iustitiam, & vocatus est amicus Dei. 24. Annuncietis nunc, ex operibus fieri hominem iustum, non ex fide sola? 25. Simili modo Rachab scortatrix facta est ex operibus suis iusta, quum excepit exploratores, & eduxit eos per viam aliam? 26. Sicuri enim corpus est absque spiritu mortuum: ita fides absque operibus etiam mortua est.

وَاحِدٌ تَعْمَلُ مَا تَعْمَلُ وَاللَّهِ يَاطِبُونَ أَيْضًا تَوُومِنَ
بِدَلِكْ وَتَتَرْتَعِدُ * 20. إِنْ أَرَدْتَ أَيْهَا
الْإِنْسَانُ الْبَطَالُ أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ الْإِيمَانَ بِنَحْوِ
أَعْمَالٍ مَيِّتٍ * 21. فَانْظُرْ إِلَى إِبْرَاهِيمَ أَبِيهِنَا
الْكَبِيرِ مِنْ أَعْمَالِهِ صَامِرَ تَبَارَكَ حَبِيبَ أَصْعَدَ
أَبْنَهُ إِسْحَاقَ عَلَى الْوُضْعِ * 22. أَلَا تَرَى
الْإِيمَانَ أَعَانَهُ عَلَى الْأَعْمَالِ وَبِالْأَعْمَالِ
كَمِلَ إِيْمَانُهُ * 23. وَقَدْ أَلِكْتُكَ ابْنِي قَالَ
آمَنَ إِبْرَاهِيمُ بِاللَّهِ وَحَسِبَ ذَلِكَ لَهُ بَرًّا وَنَعِي
خَلِيلُ اللَّهِ * 24. أَمَّا تَتَرَوْنَ الْآنَ أَنَّ
بِالْأَعْمَالِ يَصْبِرُ الْإِنْسَانُ تَبَارَكَ لَا بِالْإِيمَانِ
وَحْدَهُ * 25. هَكَذَا أَيْضًا رَا حَابُ الْتَرَانِيَّةِ
صَارَتْ بِأَعْمَالِهَا تَبَارَكَ لَهَا قِيلَتْ
الْجَاهِلُوسِيَّةِ وَأُخْرِجَتْ هَبَا فِي طَرِيقِ آخَرٍ *
26. وَكَمَا كَانَ الْجَسَدُ بِغَيْرِ رُوحٍ مَيِّتٍ
كَذَلِكَ الْإِيمَانُ بِغَيْرِ أَعْمَالٍ هُوَ أَيْضًا
مَيِّتٌ

* أَلَا هَلْ

20. ቅፈቅድ፡ኑተእመር፡ኦብእሲ፡ኦብደ፡
 ከመ፡ሃይማኖት፡እንተ፡አልባቲ፡መግባር፡
 መውት፡ይእቷ፡፡ 21. ለሊሃ፡ኦብርሃመ፡
 አቤ፡ኅ፡አቡ፡ቤመግባር፡ጸድቀ፡አዕረገ፡
 ለይስሐቅ፡ ወልደ፡ ወሐተ፡ መሠዋዕት ፡፡
 22. ትረኢኑ፡ሃይማኖቱ፡ትረድኦ፡ ወእመ-
 ግባር፡መልአት፡ ወፍጽመተ፡ ከነት፡ ሃይ-
 ማኖቱ፡፡ 23. ወተፈጸመ፡ ዘይብል፡መጽሐፍ፡
 አምነ፡ ኦብርሃመ ፡ በእግዚአብሔር፡
 ወተጥለቀ፡ ጽድቁ፡ መፍቀሪ፡ እግዚአ-
 ብሔር፡ ተሰመዖ ፡፡ 24. ትረኢዩ፡ ከመ፡
 በማግባሪ፡ ይጸድቅ፡ ሱብእ ፡ ወአቡ፡
 በሃይማኖት ፡ በሐቲቷ ፡፡ 25. ወከማሁ፡
 ረኡባኒ ፡ ዘማ ፡ በመግባሪሃ ፡ ጸድቀት፡
 ወተቀበለዋመ ፡ ለሱብእ ፡ ዓይኑ ፡ ወእ-
 ነት ፡ ከልእ ፡ ፍኖት ፡ እውፀለዋመ፡፡
 26. በከመ ፡ ሠጋ ፡ ዘአልቦ ፡ መንፈሱ ፡
 መውት ፡ ወእቱ ፡ ከማሁ ፡ ሃይማኖትኒ ፡
 እንተ ፡ አልባቲ ፡ መግባር ፡ ሠዲይ ፡
 መውት ፡ ይእቲ ፡፡

20. Vis igitur scire, ó homo va-
 ne, quod fides quæ est sine ope-
 ribus mortua sit? 21. Ipse
 Abraham pater noster non-
 ne in operibus justitiæ obtulit in
 sacrificium Isaacum filium suum
 super altare? 22. Vides igitur
 quod fides ipsius eum adjuve-
 rit, & ex operibus integra &
 perfecta fuit fides ejus. 23. Et
 impletum est, quod dicit Scrip-
 tura de Abrahamo cum Deo, &
 imputata est ei justitia, & amicus
 Dei vocatus est. 24. Vides igitur
 quod per opera justificetur ho-
 mo, & non per fidem tantum? 25.
 Similiter quoque Rahab me-
 ritrix per opera justitiæ *justifi-
 cata fuit, cum* excepisset ex-
 ploratores, & alia viâ eos emi-
 sisset. 26. Quemadmodum enim
 corpus, quod est sine Spiritu
 mortuum est, ita & fides quæ
 est absq; bono opere, mortua est.

C A P. III.

1. ወሊዝነ፡ ብዙኝነ፡ መመ-
 ሃራነ፡ አኅዊነ፡ ተአመሩ፡ ከመ፡
 እንተ፡ ተዐቢ፡ ይይነ፡ ንነሠእ፡፡
 2. እሰመ፡ ብዙኝነ፡ ንሰሕት፡ ንሰልነ፡
 ወዘሰ፡ ሊይሰሕት፡ በቃሉ፡ ፍጹመ፡
 ወእቱ፡ ወይክል፡ ወደዖ፡ ልጊመ፡
 ለኅሉ፡ ሠጋሁ፡ ወዓይ፡፡ 3. ለእ-
 ፍሩሳኒ፡ ንወደ፡ ሎዩኝ፡ ለጊመ፡ ወሐተ፡
 ሠጋሆኝ ፡ ከመ ፡ አሆ ፡ ይበለነ፡

1. **N**E simus multi magistri,
 fiantes nostri, sciatis quod
 propter hoc majus judicium ac-
 cepturi sumus. 2. Nam in multis
 erramus nos omnes. Et quicum-
 que non eriat in sermone, perfe-
 ctus est: & is potest injicere fre-
 num toti corpori suo, *utque in-
 cedat rectè*. 3. Equis verò fræ-
 num ipsorum in corpora injici-
 mus, ut ita obediant nobis, & cir-

D 2 cum

rit in uno quousiam,
 ille sit omnibus obno-
 xus. 11. Nam qui dixit:
 Ne fornicetis, ille idem
 dixit quoque: Ne occi-
 das. Si autem tu non fue-
 ris fornicatus, sed occi-
 deris, jam rebellasti, &
 adversatus es Legi.
 12. Ita loquimini, & ita
 agite, ut qui iudicandi
 sitis per legem libertatis.
 13. Iudicium enim ejus,
 qui non exercent mis-
 ricordiam, erit absque
 misericordia: quam maxi-
 ma erit gloria misERICOR-
 DIAE IN JUDICIO! 14. Quae
 utilitas, ô fratres, si quis
 dicat se habere fidem, &
 non habeat opus, an pu-
 tas fidem posse servare
 eum? 15. Num illud vi-
 detur tibi? si fuerit ali-
 quis fratrum nostrorum
 nudus, & destitutus ali-
 mento quotidiano: 16. Et
 dixerit ei aliquis ve-
 strum: Abi in pace, &
 incalcesce, & ede, & satura
 te: non autem detur
 ipsi necessitas corporis
 sui, quid hoc prodesset?
 17. Ita fides, nisi adsint
 ei opera, utrique mortua
 est sola. 18. Si dicat tibi
 aliquis, inquit: Tibi est
 fides, & mihi opera:
 ostende mihi fidem tuam
 absque operibus, at verò
 ego ex operibus meis o-
 stendâ tibi fidem meam.
 19. Tu credis, Deum esse
 unum:

وَسَقَطَ فِي شَيْءٍ وَاحِدٍ فَهُوَ يَصْبِرُ بِأَكْثَرِ
 مُدَانَا * 11. لِأَنَّ الَّذِي قَالَ لَا تَزْنِ هُوَ
 الَّذِي قَالَ أَيْضًا لَا تَقْتُلْ فَإِنْ أَنْتَ لَمْ
 تَزْنِ لَكِنَّكَ قَتَلْتَ فَقَدْ عَصَيْتَ وَخَالَفْتَ
 الْإِيمَانَ * 12. هَكَذَا تَكَلَّمُوا. وَهَكَذَا فَافْعَلُوا
 لِكَيْدَانِوَا يَدَامُوسَ الْوَعْدِ * 13. لِأَنَّ دِينُونَ
 مَنْ لَمْ يَسْتَعْمِلِ الرَّحْمَةَ تَكُونُ بِغَيْرِ رَحْمَةٍ
 مَا أَكْثَرُ فَخَرِ الرَّحْمَةِ فِي الدِّينُونَ * 14. مَا
 الْفَرْغَةُ أَبْهَى الْإِخْوَةَ إِنْ قَالَ أَحَدٌ أَنَّ لَهُ
 إِيْمَانًا وَلَيْسَ لَهُ عَمَلٌ أَتَزِي الْإِيْمَانُ بِسَطْوِيعِ
 أَنْ يُخَلِّصَهُ * 15. أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ أَحَدٌ
 إِخْوَتَهُ عُرْيَانًا وَلَيْسَ لَهُ قُوَّةُ يَوْمٍ * 16. فَقَالَ
 لَهُ أَحَدُكُمْ أَنْطَلِفِ بِسَلَامٍ وَأَسْتَدِفِ وَكُلْ
 وَأَشْبِعْ وَلَمْ يُعْطَهُ حَاجَةً جَسَدِهِ مَاذَا يَنْتَفِعُ
 بِهِ * 17. هَكَذَا الْإِيْمَانُ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ أَعْمَالٌ
 فَإِنَّهُ مَيِّتٌ وَحْدَهُ * 18. إِنْ قَالَ لَكَ قَائِلٌ أَنَّ
 لَكَ إِيْمَانًا وَأَنَا لِي أَعْمَالٌ فَأَمْرِي إِيْمَانُكَ
 بِغَيْرِ أَعْمَالٍ أَمَا أَنَا فَأَنْتِي مِنْ أَعْمَالِي
 أَمْرِي إِيْمَانِي * 19. أَنْتَ تُؤْمِنُ أَنَّ اللَّهَ
 وَاحِدٌ

ወይዘላፈክመ፡ ሕግ፡ ከመ፡ ከሐይ፡
 10. ወዘሐ፡ ይገብሮ፡ ለካሉ፡ ሕግ፡
 ወይስሕተ፡ በሐሐ፡ ከነ፡ መሰብሰብ፡
 በካሉ፡ 11. እሰመ፡ ዘይቤ፡ ሌቶሐር፡
 ብሕሲተ፡ ብሕሲ፡ ይቤ፡ ሌቶቆቶል፡
 ነፍሰ፡ ወእመሰ፡ ተሐውሮ፡ ብሕሲተ፡
 ብሕሲ፡ ወበሕቱ፡ ሌቶቆቶል፡ ነፍሰ፡
 ከነከ፡ ወፀላ፡ ለመሕግ፡ 12. ከመዝ፡
 ነግሩ፡ ወከመዝ፡ ግበሩ፡ ከመዝ፡ በሕገ፡
 ግዕዝን፡ ሀሎክመ፡ ትተኸ፡ 13. እሰመ፡
 በይይነሰ፡ ልልበ፡ መሕረተ፡ ለዘ፡ ሌገብረ፡
 መሕረተ፡ ወይትግረከሕ፡ ባሕቱ፡ በሐላ፡
 ደይን፡ ዘብገረ፡ መሕረተ፡ 14. መንተ፡
 ይበቃ፡ ለካላ፡ ለእመቤ፡ ዘይብል፡ ሃይ-
 ግፍተብ፡ ወመግባረ፡ ወደይ፡ ልልበ፡
 ከነ፡ ትክል፡ ሃይግፍቱ፡ ልይ፡ ሃይ፡
 ልመበ፡ 15. እመሰ፡ ሃይ፡ ለው፡ ለመሰ፡
 ሃይ፡ ለሰ፡ ሃይ፡ ለው፡ ለው፡ ለሰ፡
 ለነ፡ ለሰ፡ ሃይ፡ ለው፡ 16. ወእመበ፡
 ዘይቤሉ፡ እመኪክመ፡ ሐሩ፡ በሐላ፡
 ሐሐ፡ ወተጽግብ፡ ወሐ፡ ወሀብክመ፡
 ዘይፈቅዱ፡ ለተጽግብ፡ መንተ፡ ይበ፡
 ሃይ፡ 17. ከማሀ፡ ይእነ፡ ሃይግፍተ-
 እመ፡ ልልበ፡ መግባረ፡ ወደይ፡ መውተ፡
 ይእነ፡ 18. ለሐ፡ ሐላ፡ እመበ፡
 ዘይቤሉ፡ ለነ፡ ሃይግፍተ፡ በነ፡ ወሐ፡
 መግባረ፡ ወደይ፡ በነ፡ ልረእየኪኪ፡
 ሃይግፍተነ፡ ዘእነበላ፡ መግባረከ፡
 ወሐነ፡ እመነ፡ መግባረ፡ ሃይግፍተ፡
 19. ወሐነተ፡ ተሐመን፡ ከመ፡ ሐሐዱ፡
 እግዚአብሔር፡ ወደይ፡ ትገብር፡ ለጋ-
 ነቱ፡ የእመነ፡ ወይይነግ፡

darguet vos lex, tanquã hæresin.
 10. Quicumque autem efficit to-
 tam legem, & errat in uno, fa-
 ctus est reus omnium. 11. Nam
 qui dicit, Ne mœcheris, dicit e-
 tiam, ne occidas. Quod si tantum
 mœchatus fueris, & non occide-
 ris, factus es transgressor legis.
 12. Ita loquimini, & ita facite,
 per legem libertatis vos oportet
 judicari. 13. Nam in iudicio abs-
 que misericordia ille erit, qui
 non præstiterit misericordiam,
 & gloriabitur tantum ille in die
 iudicii, qui fecerit misericor-
 diam. 14. Quid proderit, fratres
 nostri, si quis sit, qui dicat, fidem
 ego habeo, opera verò bona non
 habeo? nunquid poterit fides
 ejus servare ipsum. 15. Si autem sit
 ex fratribus nostris, aut ex sorori-
 bus, qui nudi fuerint, aut egentes
 victu suo quotidiano. 16. Quod si
 est qui dicat ex vobis, Abite in
 pace, calefacite vos, & saturamini,
 nec tamen dederitis iis, quæ
 necessaria sunt ad inopiam suam,
 quid proderit iis? 17. Sic quo-
 que est fides, si est sine bono
 opere, mortua est. 18. Tibi verò
 si est, qui dicit, Tu fidem habes,
 & ego opus bonum habeo,
 ostende mihi fidem tuam si-
 ne operibus tuis, ego quoque
 ex operibus meis fidem meam
 ostendam. 19. Tu igitur credis,
 quod unus Deus est: rectè fa-
 cis. Er Dæmones credunt, &
 non escunt. D 20. Vis

mentis splendidis, & ingressus fuerit Vir alius pauper in vestimentis fordidis : 3. Et respexeritis ad inclutum vestibus splendidis, dixeritisque ei, sede Tu in hoc loco pulcro: & dixeritis pauperi, sta à latere, aut sede illic, ubi est locus pedum nostrorum : 4. Annon accepistis faciem, & judicastis cogitationibus reprobis? 5. Audite, ô fratres mei & dilecti mei, nonne Deus dumtaxat elegit pauperes hujus mundi, divites in fide, heredes regni, quod pollicitus est us qui diligunt ipsum? 6. Vos autem vilipendistis pauperes. Nonne divites vobis vim inferunt, & abigunt vos ad loca judicii? 7. Et blasphemant nomen illud præclarum, quo nominati estis? 8. Si perfecistis Legem, prout dictum est in Scriptura: Dilige proximum tuum, sicut diligis teipsum, sanè benedicentis. 9. Si vero accepistis facies, equidem acquiritis peccatum, & redarguitur à Lege tanquam ei resurgentes. 10. Quicumque enim servaverit mandata Legis totius, lapsusque fue-

rit

ثِيَابَ بَهِيَّةٍ وَدَخَلَ رَجُلٌ آخَرُ مَسْكِينٌ فِي ثِيَابٍ وَسَخِيَّةٍ * 3. فَلَمَضَرْتُمْ إِلَيَّ الْكَادِسِ الْثِيَابِ الْبَهِيَّةِ وَقُلْتُمْ لَهُ اجْلِسْ أَنْتَ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ الْحَسَنِ وَقُلْتُمْ لِلْمَسْكِينِ قِفْ جَانِبَنَا أَوْ اجْلِسْ هُنَاكَ حَيْثُ مَوْضِعُ أَرْجُلِنَا * 4. أَلَيْسَ قَدْ حَابَبْتُمْ وَقَضَيْتُمْ بِالنِّيَّاتِ الْخَبِيثَةِ * 5. أَسْمَعُوا يَا إِخْوَتِي وَأَحِبَّائِي أَلَيْسَ اللَّهُ إِنَّمَا اخْتَبَ مَسَاكِينَ الْعَالَمِ الْآغْنِيَاءَ بِالْإِيْمَانِ الْتَوَرَّتْ لِمَلَكُوتِ اللَّهِ وَعَدَ بِهِمَا مُحِبِّبِهِ * 6. أَمَّا أَنْتُمْ فَهَقَمْتُمْ الْمَسَاكِينَ أَوَلَيْسَ الْآغْنِيَاءُ يَقْهَرُونَكُمْ وَيَسُوقُونَكُمْ إِلَى سَوَاقِفِ الْقَضَاءِ * 7. وَيَبْتَغُونَ عَلَيَّ الْإِسْمَ الصَّالِحَ الَّذِي قَدْ سَمَّيْتُمْ بِهِ * 8. إِنْ كُنْتُمْ تَسْتَعِينُونَ آلَئَامُوسَ بِحَسَبِ مَا قَبَلَ فِي الْكِتَابِ حَبَّ صَاحِبِكَ كَحَبِّكَ فَفَعَلْتُمْ قَدَعْتُمْ مَا تَفْعَلُونَ * 9. فَأَمَّا إِنْ أَخَذْتُمْ بِالْوَجْهِ فَإِنَّمَا تَكْسِبُونَ خَطِيئَةً وَتُوَبِّخُونَ مِنَ آلَئَامُوسَ كَأَلَمَحَالِفِينَ لَهُ * 10. لِأَنَّ مَنْ حَفِظَ وَصَايَا آلَئَامُوسَ كُلِّهَا وَصَقَطَ

1. **F**ratres nostri, ne sit ad vultum personæ fides vestra, quæ est in Dominum nostrum Jesum Christum, cui sit gloria. 2. Nam si ingrediatur in conventum vestrum vir, cui annulus aureus, cumque veste pretiosa, & ingrediatur pauper in veste sordida. 3. Et respexeritis ad eum qui indutus est pretiosâ, & dixeritis ei, Tu verò sede in bono, & pauperi dixeritis, sta illuc quod si non, sede hic sub scabbello pedum meorum. 4. Nonne igitur placere studuistis vobismetipsis, & facti estis hypocritæ cogitationum malarum? 5. Audite fratres nostri dilecti, nonne Deus elegit pauperes hujus mundi, divites autem in fide sua, ut essent hæredes regni cælestis, quod promisit iis qui diligunt eum. 6. Vos autem contemnitis pauperem, nonne hi divites sunt, qui contumeliâ afficiunt eum, attrahuntque ad tribunalia? 7. Ipsi sunt qui blasphemant nomen bonum, quod auditum est de vobis. 8. Et, si perficitis legem, regnum perficitis, quemadmodum dicit Scriptura, Diliges proximum tuum sicut te ipsum, tunc beneficietis. 9. Sin verò faciem respicitis, peccatum committitis, ideoque re-

C 2 10. Qui

Sed perpendite in animo vestro. 23. Quicumque enim audit verbum, nec præstat illud, comparatur Viro consideranti faciem suam in speculo. 24. Attentè enim considerans illam abiit, & protinus obliviscitur formam, quam ipse referebat. 25. Qui autem respexit ad Legem libertatis perfectam, & permansit in ea, minimèque est auditio hæc, auditio quæ oblivioni traditui, sed quæ efficitur in Lege, & hic erit beatus in operibus suis. 26. Quicumque igitur putat, se colere Deum, & non frenat linguam suam, sed decipit ipsum cor suum, sanè cultus illius est inuitus. 27. At verò cultus purus & sanctus apud Deum Patrem equidem hic est, ut visitetis orphanos & viduas in angustia eorum, & conservetis vosmetipsos à macula mundi.

قُلْ فَكِّرُوا فِي هَوْبِكُمْ * 23. أَن مَّن يَسْمَعُ
الْكَلِمَةَ وَلَا يَعْمَلُ بِهَا يُشَبِّهُ الرَّجُلَ الَّذِي نَظَرَ
وَجْهَهُ فِي الْمِرْآةِ * 24. لِأَنَّهُ يَنْتَظِرُ وَيَنْصَبُ
وَمِنْ سَاعَتِهِ يَنْسِي الْهَيْئَةَ الَّتِي هُوَ يُشَبِّهُهَا *
25. وَالَّذِي قَدْ نَظَرَ إِلَى نَامُوسِ الْكَامِلِ
وَتَبَتَ فِيهِ قَلْبُهُ يَكُونُ اسْتِمَاعُ هَذَا اسْتِمَاعًا
مِّنْ يَنْسِي بَلْ مَّنْ يَعْمَلُ بِالنَّامُوسِ
وَيَكُونُ مَغْبُوطًا فِي أَعْمَالِهِ * 26. وَمَنْ
ظَنَّ أَنَّهُ يَخْدُمُ اللَّهَ وَمَا يُلْجِمُ لِسَانَهُ لَكِنْ
يُضِلُّهُ قَلْبُهُ فَخِدْمَتُهُ بَاطِلَةٌ * 27. فَأَمَّا
الْخِدْمَةُ الَّتِي كَرَّمَهَا الطَّاهِرُ عِنْدَ اللَّهِ الْآبِ
فَهِىَ هَذِهِ أَنَّ تَتَعَاهَدُوا الْآبَتَامَ وَالْأَرَامِلَ
فِي ضَيْقَتِهِمْ وَتَحْفَظُوا نَفُوسَكُمْ مِنْ دَنَسِ
الْعَالَمِ

C A P. II.

1. **O** fratres, ne utamini respectu personæ & hypocrisis, contra fidem gloriæ Domini nostri Jesu Christi. 2. Nam si quando ingressus fuerit in congregationem vestram Vn, in cuius digito sit annulus aureus, aut indutus vestimentis

* الْفَصْلُ الثَّانِي *

1. أَيُّهَا الْإِخْوَةُ لَا تَسْتَعْمِلُوا الْكِبَابَةَ
وَالْتِفَافَ عَلَى الْإِبْهَامِ بِمَجْدِ رَبِّنَا يَسُوعَ
الْمَسِيحِ * 2. لِأَنَّهُ إِذَا مَا دَخَلَ إِلَى
مَجْمَعِكُمْ رَجُلٌ فِي أَصْبَعِهِ خَاتَمٌ ذَهَبٍ وَعَلَيْهِ
ثِيَابٌ

እዚህ ፡ ጥፍጥፍ ፡ ለሰላም ፡ ርሰቶች ፡
 ወለሰላም ፡ እዚህ ፡ ወበየውሀት ፡
 ተቀብላው ፡ ለቆል ፡ ዘተዘርእ ፡ ዘይክል ፡
 ለጽዮና ፡ ለክርስቲያን ፡ ፡ 22. ስጥ ፡
 ገበርያ ፡ ሕግ ፡ ወለሰ ፡ ለሕጽመት ፡
 በሕዝብ ፡ ሐልይወ ፡ እስከ ፡ ለሰ-
 ክሙ ፡ ፡ 23. እመቤት ፡ ዘያጽመላ ፡
 ለነገር ፡ ወሊይገብሮ ፡ ይመሰል ፡
 ብላል ፡ ዘይራሊ ፡ ፋጥረት ፡ ገጽ ፡ በመጽ-
 ጅቱ ፡ ፡ 24. ወጢይቆ ፡ ርእሱ ፡ ረሰህ ፡
 ዘንመ ፡ እፎ ፡ ወላቱ ፡ ፡ 25. ወዘሰ ፡
 ሐወጸ ፡ ወሰተ ፡ ሕግ ፡ ፋጽመ ፡ ዘየግ-
 ፍዘ ፡ ወዘተግሰ ፡ ወሊክ ፡ ራሰህ ፡
 ዘሰመዐ ፡ ለሰ ፡ ገበረ ፡ ግብሩ ፡ ወላቱ ፡
 ብህጽ ፡ ዘነገሩ ፡ በመግባሩ ፡ ፡ 26. ወእመቤት ፡
 ዘይተሐረመ ፡ ወሊየሰጉም ፡ ለልሰጉ ፡
 ወላቱ ፡ ወሰሰሐቶ ፡ ለልሰጉ ፡ ለዘንግህ ፡
 ዘነገሩ ፡ ሕዝብ ፡ ፡ 27. ወሕደመትሰ ፡
 ነጽሕት ፡ ያሕዲ ፡ እነተ ፡ እመቤት ፡
 እግዚአብሔር ፡ ለሰ ፡ ዘዲ ፡ ይሕዲ ፡
 ክመ ፡ ትዕተቡ ፡ እጋለ ፡ ግወታ ፡
 ወእቤሩት ፡ በተጽኅሰው ፡ ወትዕተብ ፡
 ርእሰክ ፡ እመቤት ፡ ዓለመ ፡ ዘእነበለ ፡ ሕብ-
 ቆቁ ፡ ፡

autem abjicite omnem impuri-
 tatem, & omnem malitiam, &
 cum mansuetudine accipite ver-
 bum illud insitum, quod potest
 servare animas vestras. 22. Estote
 autem effectores Legis, & non
 auditores tantum: considerate
 aliquamdiu apud vosmetipsos.
 23. Si quis est, qui audit verbum
 & non facit, similis est homini,
 qui contemplatur nativam fa-
 ciem suam in speculo. 24. Post-
 quam enim accuratè se ipsum
 contemplatus fuit, oblitus est
 qualis fuerit. 25. Qui autem in-
 trospectavit in legem perfe-
 ctam, quæ promittit liberta-
 tem, atque perseveraverit, & non
 est obliviosus auditor, sed effe-
 ctor operis. 26. Si quis autem est,
 qui se devoverit Deo, & non re-
 frænât linguâ suam, *hic est* quem
 seducit cor suum, cujus vana est
 religio. 27. Religio autem illa
 munda, quæ coram Deo Patre,
 hæc est, ut Custodiatis pupillos
 & viduas in tribulatione ipso-
 rum, custodias quoque teipsum
 à mundo sine macula.

quam per mala, neque illum tentat. 14. Verum omnis homo dimittat tentatum à cupiditate sua, & allicitum ad illam, aut dimittat. 15. Quum autem cupiditas conceperit, parit peccatum: peccatum vero, quum peractum fuerit, gignit mortem. 16. Ne cunctis, ô fratres dilecti. 17. Quoniam omne munus bonum, & omne donum perfectum utique descendit de super à Patre lucis, ille est apud quem non est vicissitudo, neque obumbratio illusionis. 18. Ille volens progenit nos per verbum veritatis, ut essemus principum creaturatum. 19. Florete agniti, ô fratres dilecti, unusquisque vestrum festinus ad auditionem, tardus ad loquendum & stans. 20. Namque ita vult non adducit timorem Dei. 21. Propter hoc remove à vobis omnem luxuriam, & multitudinem malitias, & suscipite cum lenitate verbum plantarum in natura nostra, quod potest salvare animas nostras. 22. Florete factores Legis, neque sitis auditores illius solum, & seducatis vosmetipsos solos, sed

وَلَا يَبْتَغِيهَا * 14. بَلْ كُلُّ إِنْسَانٍ إِنَّمَا
يَبْتَغِي بِشَهْوَتِهِ وَيُنَجَّدُ إِلَيْهَا وَيُنَجَّرُ *
15. وَإِذَا حِيلَتِ الشَّهْوَةُ فَتَجِبِ الْخَطِيئَةُ
وَالْخَطِيئَةُ إِذَا كَمَلَتْ نَسَلَتْ الْمَوْتَ *
16. فَلَا تَطْغُرُوا أَيُّهَا الْإِخْوَةُ الْأَحِبَّاءُ *
17. لِأَنَّ كُلَّ عَطِيَّةٍ صَالِحَةٍ وَكُلُّ تَرْهِيَةٍ
تَامَةٍ فَإِنَّمَا تَهْبِطُ مِنْ قَوْفٍ مِنْ عِنْدِ أَبِي
الضُّلُومِ ذَلِكَ الَّذِي لَيْسَ عِنْدَهُ اخْتِلَافٌ وَلَا
ظِلَالٌ الْإِعْوِجَاجُ * 18. هُوَ شَاءَ فَوَلَدَنَا
بِكَلِمَةِ الْحَقِّ لِنَكُونَ أَبْدَاءَ الْخَلَائِقِ *
19. فَكُونُوا أَيُّهَا الْإِخْوَةُ الْأَحِبَّاءُ كُلُّ
وَاحِدٍ مِنْكُمْ مُسْرِعًا إِلَى اسْتِمَاعِ مُتَبَايِلِيهَا
عَنِ الْكَلَامِ وَالْفَتْرِ * 20. لِأَنَّ غَضَبَ
الضَّرْحِ لَا يَجْلِبُ تَقْوَى اللَّهِ * 21. فَمِنْ أَجْلِ
هَذَا أَمَرْتُمَا عَنْكُمْ كُلَّ دَاسٍ وَكَثْرَةٍ
الْشَّرِّ وَقَبِلُوا بِالدَّعَةِ الْكَلِمَةِ الْمُسْرُوسَةِ فِي
طَبَاعِنَا الْقَانِصَةِ عَلَيَّ خَلَائِصِ نَفْسِنَا *
22. كُونُوا قَدَدَةً لِلنَّامُوسِ وَلَا تَكُونُوا
مُسْتَعْبِدِينَ فَقَدْ فَتَطْغُرُوا نَفُوسَكُمْ وَيَحْدُكُمْ
بَلْ

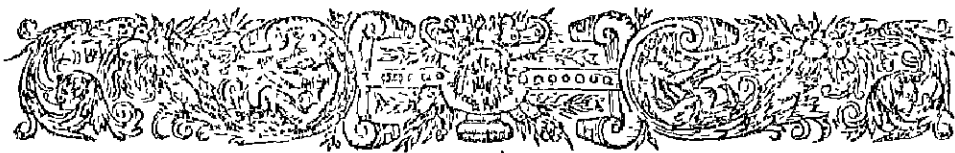
9. ወይተሚካክስ፡ እኑነ፡ ዘየቱሕት፡
 ርእሶ፡ በተልዕሎቱ ፡ 10. ወበዕልሰ፡
 በተተሐየቱ፡ እሰመ፡ ከመ፡ ፍሪ፡ ሀሳድ፡
 የኃልፍ፡ 11. እሰመ፡ እመክመ፡ ሠረቀ፡
 ፀሐይ፡ መለለ፡ ላህበ፡ ያየብሰ፡ በሀሳድ፡
 ወፍሪሀኒ፡ ይወድቅ፡ ወሠነ፡ ራእዩኒ፡ ይተ-
 ሐግ፡ ወከማሀኒ፡ በዕልኒ፡ በፍጥረሁ
 ይጸመሃ፡ 12. ወበፀ፡ ብእሰ፡ ዘይ-
 ተዓጋህ፡ ለእኒት፡ እሰመ፡ ተመኒሮ፡
 ይነሠእ፡ እክለሊት ይወት፡ ዘእሰ፡ ወመ-
 እግዚአብሔር፡ ለእለ፡ ያፈቅድወ፡
 13. እመበ፡ ዘይተሚክር፡ ለይበለ፡ እግ-
 ዚአብሔር፡ ያሚከረኒ፡ እግዚአብሔርሰ፡
 ለያሚክር፡ ለእኒት፡ ወወእቱሰ፡ ሊያ-
 ሚክር፡ ወሊሰመኑሃ፡ 14. ሕሐይ፡
 ሕሐይ፡ ይተማክር፡ በፍጥነት፡ እንደላሁ፡
 ወወዕለ፡ ወይደነግ፡ 15. ወፍጥነት፡
 እመክመ፡ ሀሳድ፡ ተወልድ፡ ለኃብሊት፡
 ወኃብሊት፡ እመክመ፡ ተፈጸመት፡
 ተወልድ፡ ለጥት ፡ 16. ሊያሰሐቱ-
 ክመ፡ ለኃጥነ፡ ፍቅረን ፡ 17. ነጥሱ፡
 ሀብት፡ ሠጥይ፡ ወነጥሱ፡ ፍጥ፡ ፍጹመ፡
 እመላዕሉ፡ ይእኒ፡ እመኃብ፡ ለኃጥ-
 ሰብረሃ፡ ሳበ፡ እልበ፡ ተወላጥ፡ ወእ-
 ልበ፡ መንጥሊ፡ ዘየመሰጥ፡ 18. እሰመ፡
 በፈቃድ፡ ወለደኒ፡ በቃለ፡ ጽድቁ፡ ከመ፡
 ንጥነ፡ ከመ፡ እለ፡ ፈጠረ፡ ተደምቶ፡
 ነጥ፡ ለኃጥነ፡ ወይደነግ፡ ነጥሱ፡ በእኒ፡
 ፍጥነ፡ ለሰሚ፡ ወይደነግ፡ ለኃብሊት፡
 20. እሰመ፡ መጥ፡ ለብእሰ፡ ጽድቁ፡
 እግዚአብሔር፡ ሊያገብር፡ 21. ወይ-
 እነሆ፡

9. Glorietur autem frater no-
 ster, quod humiliet se ipsum in
 exaltatione sua. 10. Dives au-
 tem in humilitate sua : quoniam
 sicut flos sceni transibit. 11. Nam
 si quando exoritur Sol cum
 aestu suo, exarescit fœnum, flos
 autem ejus decidit, & decor
 aspectus illius perit. 12. Beatus
 autem Vir ille, qui sustinet ma-
 lum : quoniam cum probatus
 fuerit, accipiet Coronam vitæ,
 quam promisit Deus iis, qui dili-
 gunt eum. 13. Si est qui tenta-
 tur, ne dicat : Dominus tenta-
 vit me. Dominus autem non ten-
 tat ad malum, neque ille ten-
 tat quenquam. 14. Unusquis-
 que autem tentatur in Concu-
 piscencia sua, ipse igitur ejiciat
 atque reformidet eam. 15. Con-
 cupiscencia enim quando con-
 cepit, parit peccatum : peccatum
 vero cum consummatum fuerit,
 generat mortem. 16. Ne erretis
 vos, fratres nostri dilecti. 17. Om-
 nis donatio bona, & omnis por-
 tio perfecta è supernis est à patre
 luminum, apud quem non est
 transmutatio, neq; aliquid quod
 fugax est. 18. Nam voluntate sua
 genuit nos per verbum veritatis,
 ut essemus tanquã qui creaturi-
 mùm sunt. 19. Fratres nostri, sit
 autem omnis homo velox ad au-
 diendum, tardus verò ad loquẽ-
 dum. 20. Ira enim hominis justifi-
 cationem Dei nõ operatur. 21. Nunc
 B 2 autem

get Deum, qui largitur unicuique abunde, sine exprobratione, utique dabitur. 6. Sit autem rogatio illius ipsius in fide, ita ut non dubitet de quocumque: qui enim rogat cum, estque dubitans, assimilatur undis maris, quas agitant venti. 7. Neque putet homo ille, quod adipiscetur quicquam à Domino. 8. Quoniam hic vir, quum fuerit animo duplex, sanè est vacillans in omnibus viis suis. 9. At gloriatur frater humilis in sublimitate sua. 10. Dives autem in humilitate sua: quoniam sicut flos herbarum, ita ille praeerit. 11. Si quidem Sol, quando exortitur cum calore suo, arefacit herbam, & labitur flos ejus, ac corrumpitur pulchritudo aspectus ejus: ita languescit dives, ac evanescit in omni conversatione sua. 12. Beatus vir, qui suffert temptationem: quoniam cum patiens fuerit in afflictione, accipiet coronam vitae, quam pollicitus est Dominus diligentibus se. 13. Omnino ne dicat quisquam, quum tentatur: Deus tentavit me. Quoniam Deus non probat quen-

quam

فِي حِكْمَةٍ فَلْيَسْأَلِ اللَّهُ الَّذِي يُعْطِي كُلَّ
أَحَدٍ مِنْ سَعْيٍ بَعْضٍ أَمْرًا فَإِنَّهُ يُعْطِي *
6. وَلَنْ تَكُنْ مَسْأَلَتُهُ إِثْمًا بِإِيمَانٍ مِنْ غَيْرِ
تَشَكُّكِ فِي شَيْءٍ فَإِنَّ الَّذِي يَسْأَلُهُ وَهُوَ
مُتَشَكِّكٌ يَشْبَهُ أَمْرَاجَ الْبَحْرِ الَّتِي تُرْجَحُهَا
الرياح * 7. فَلَا يَنْطَلِقُ ذَاكَ الْإِنْسَانُ أَنَّهُ
يُصِيبُ شَيْئًا مِنْ عِنْدِ الرَّبِّ * 8. لِأَنَّ
الرَّجُلَ إِذَا كَانَ تَا مَرَّيْنِ فَهُوَ مُضْطَرَّبٌ
فِي جَمِيعِ طَرَفِهِ * 9. وَيَقْتَضِيهِ الْأَخُ الْمُسْكِينُ
بِرَفْعَتِهِ * 10. وَالْغَنِيُّ بِاتِّصَاعِهِ لِأَنَّهُ كَنَهْرٍ
الْعُشْبِ كَذَلِكَ يَمْضِي * 11. لِأَنَّ الشَّمْسَ
إِذَا أَشْرَقَتْ بِهَرَامَتِهَا يَبْهَتُ الْعُشْبُ
وَيَذْثُرُ زَهْرُهُ وَيَنْقُصُ جَمَالُ مَنْظَرِهِ كَذَلِكَ
يَذْثُرُ الْغَنِيُّ وَيُضْمَحِلُّ فِي جَمِيعِ تَصَرُّفِهِ *
12. طُوبَى لِلرَّجُلِ الَّذِي يَصْبِرُ لِلْبَلَوِّ وَإِنَّهُ
إِذَا كَانَ صَبُورًا عَلَيَّ الْبَلَوِّ يَأْخُذُ تَاجَ
الْأَحْيَاءِ الَّذِي وَعَدَ بِهِ الرَّبُّ مُحِبِّهِ *
13. وَلَا يَقُولَنَّ أَحَدٌ إِذَا آتَيْتَنِي أَرْجَى اللَّهُ
أَبْلَانِي لِأَنَّ اللَّهَ لَا يَمْتَحِنُ أَحَدًا بِالسَّيِّئَاتِ
وَلَا

EPISTOLA S. JACOBI.

Æthiopicè & Latinè.

C A P. I.

1. **መ**ልክነተ፡ ምዕቅብ፡ ሐዋርያ፡
መልክነተ፡ ምዕቅብ፡ ፡ ገበሬ፡
መልክነተ፡ ምዕቅብ፡ ለግዚአብሔር፡ ለግዚ-
 ለኅ፡ ለጥሱሱ፡ ክርስቶስ፡
 ለሰወርቱ፡ ወክልሉ፡ ስክዘብ፡
 ይጥሱ፡ ዘበ፡ ትርጓሜሁ፡ ሁሉ፡ ወእለ፡
 ዝርዋኝ፡ 2. ሰለመ፡ ለክሙ፡ ለሐይ-
 ፍሠሐ፡ ነጥሉ፡ ትፍሠሐ፡ ግበራ፡ ስበ፡
 መክሰተ፡ ይመጽኦላላሙ፡ 3. ዘዘለሁ፡
 እንዘ፡ ተሰመራ፡ ከመ፡ መዘሬሃ፡ ለሃይማ-
 ኖተክሙ፡ ትዕግላህተ፡ ይገብር፡ ለክሙ፡
 4. ትዕግላህተ፡ ግብረ፡ ፍጹመ፡ ባድክሙ፡
 ትገብሩ፡ ፍጹማ፡ ወጥሁዎ፡ እንዘ፡ ስልብ፡
 ዘተ፡ ጥፋሱ፡ 5. ወእመሰብ፡ ዘጥፋሱ፡
 ለጥቅብ፡ ለይሰላል፡ ሐብ፡ ወሀብ፡
 እግዚአብሔር፡ ዘይሁብ፡ ለጥሱ፡
 በሰፋሕ፡ ወሊይተዓያር፡ ወይተወሀብ፡
 ሎቱ፡ 6. ወይሰላል፡ እንዘ፡ ይተሰመኝ፡
 ወሊይተዓያር፡ እሰመ፡ ዘይተዓያር፡ ይከውኝ፡
 ከመ፡ ጥገደ፡ በሕር፡ እነተ፡ ይዘብጠ፡
 ንፍሱ፡ ወደ፡ ወሃብ፡ 7. ወሊይመሰሎ፡ ለው-
 ለቱ፡ በእሱ፡ ከመ፡ ይነሳሳ፡ ምንተ፡ በኅብ፡
 እግዚአብሔር፡ 8. ብእሱ፡ ዘክልሉ፡
 ለቡ፡ ህወሕን፡ ወሊቱ፡ በጥሱ፡ ፍጥ፡

1. **P**istola Jacobi Apo-
 stoli. A Jacobo servo
 Dei, Domini nostri
 Jesu Christi, duode-
 cim tribubus Isachar; quod est
 interpretatū (12) quæq; disper-
 sa sunt. 2. Pacem ac gaudium
 unicuique vestrū. Læto ani-
 mo estote, cūm acciderit vo-
 bis tentatio: 3. Scientes il-
 lud ipsum, quod probatio fi-
 dei vestræ vobis patientiam o-
 peratur. 4. Patientia autem o-
 pus perfectum habeat, ut fi-
 tis perfecti & integri, nec sit
 in quo deficiatis. 5. Si quis au-
 tem est qui indiget sapientiâ,
 petat à datore Deo, qui dat
 omnibus simpliciter, nec ex-
 probrat, & dabitur ei. 6. Pe-
 tat autem credens, nec hæsi-
 tet: nam qui hæsitat, est sic-
 ut fluctus maris, quem con-
 cutit ventus, atque propel-
 lit. 7. Ne igitur existimet ho-
 mo ille, quod accipiet aliquid
 à Domino. 8. Vir qui dupli-
 ci animo, fluctuans est in omni-
 bus vîis suis.

B

9. Glo.

EPISTOLA S. JACOBI

Arabicè & Latinè.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Dei unius, Amen.

Epistola prima *Catholica*, Epistola Jacobi Fratris Domini in carne.

CAP. I.

1. **A** Jacobo servo Dei & Domini Jesu Christi, ad tribus duodecim, dispersas intelligentes, pax super vos, o fratres. 2. Estote summo opere latii, quum incideritis in tentationes & ærumnam: 3. Siquidem nō stis, quod dilectio vestra in fide acquiescere facit vos patientiam. 4. Sitque una cum patientia opus perfectum, ut sitis perfecti & integri, neque sitis deficientes ulla in re. 5. Quod si quis vestrum deficiat in sapientia, ro-

بِسْمِ الْآبِ وَالْإِبْنِ وَالرُّوحِ الْقُدُسِ الْإِلَهِيِّ

الْوَحِيدِ آمِينَ *

الرِّسَالَةِ الْأُولَى مِرْسَالَةَ يَعْقُوبَ أَخِي الرَّبِّ

وَالْجَسَدِ *

:: الْفَصْلُ الْأَوَّلُ *

1. **بِسْمِ** يَعْقُوبَ عَبْدِ اللَّهِ وَالرَّبِّ يَسُوعَ

مِنْ أَلَسِيَسِي إِلَى الْقَبَائِلِ الْإِنْدِي

عَشَرَ أَلْمَتَفَرَّقَةِ فِي السُّعُوبِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَا الْإِخْوَةِ * 2. كُونُوا

عَلَى غَايَةِ مَبْنَى الشَّرُورِ إِذَا مَا وَقَعْتُمْ فِي

الْتَجَارِبِ وَالْبَلَوِ * 3. فَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنَّ

مَحَبَّتَكُمْ فِي الْإِيمَانِ يُكْسِبُكُمْ الصَّبْرَ *

4. وَلَيْكُنْ مَعَ الصَّبْرِ عَمَلٌ ثَابِتٌ لِنَكُونُوا

كَامِلِينَ أَصْحَاءَ وَلَا تَكُونُوا نَاقِصِينَ فِي أَمْرِ

مِنَ الْأُمُورِ * 5. وَإِنْ كَانَ أَحَدُكُمْ نَاقِصًا

فِي

Ne vacaret hæc pagina, hoc Alphabetum seu Syllabarium
in gratiam & commodum Linguae Æthiopicae
Studioforum apponere visum est.

Hoi	ha	hu	hi	ha	he	h	ho	Caf	cha	chu	chi	cha	che	ch	cho
ሀይ	ሀ	ሀ	ሀ	ሀ	ሀ	ሀ	ሀ	ከፍ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ
Lau	la	lu	li	la	le	l	lo	Wawe	va	vu	vi	va	ve	v	vo
ለው	ለ	ለ	ለ	ለ	ለ	ለ	ለ	ወዌ	ወ	ወ	ወ	ወ	ወ	ወ	ወ
Haut	ha	hu	hi	ha	he	h	ho	Ain	a	u	i	a	e	u	o
ሐውት	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ዐይን	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ
Mai	ma	mu	mi	ma	me	m	mo	Zai	za	zu	zi	za	ze	z	zo
መይ	መ	መ	መ	መ	መ	መ	መ	ዘይ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ
Saut	sa	su	si	sa	se	s	so	Jaman	ja	ju	ji	ja	je	j	jo
ሠውት	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	የመን	የ	የ	የ	የ	የ	የ	የ
Res	ra	ru	ri	ra	re	r	ro	Dent	da	du	di	da	de	d	do
ፈላስ	ፈ	ፈ	ፈ	ፈ	ፈ	ፈ	ፈ	ደ-ት	ደ	ደ	ደ	ደ	ደ	ደ	ደ
Saat	sa	su	si	sa	se	s	so	Gemul	ga	gu	gi	ga	ge	g	go
ሰት	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ግምል	ግ	ግ	ግ	ግ	ግ	ግ	ግ
Kaf	ka	ku	ki	ka	ke	k	ko	Tait	ta	tu	ti	ta	te	t	to
ቀፍ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ጠይት	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ
Bet	ba	bu	bi	ba	be	b	bo	Pait	pa	pu	pi	pa	pe	p	po
ቡት	ቡ	ቡ	ቡ	ቡ	ቡ	ቡ	ቡ	ጸይት	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ
Tau	ta	tu	ti	ta	te	t	to	Zadai	za	zu	zi	za	ze	z	zo
ተው	ተ	ተ	ተ	ተ	ተ	ተ	ተ	ጸይይ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ
Hharmha	hu	hi	ha	he	h	ho		ZZap	za	zu	zi	ka	ze	z	zo
ካርመ	ካ	ካ	ካ	ካ	ካ	ካ	ካ	ፀጸ	ፀ	ፀ	ፀ	ፀ	ፀ	ፀ	ፀ
Naas	na	nu	ni	na	ne	n	no	Aff	fa	fu	fi	fa	fe	f	fo
ኖን	ኖ	ኖ	ኖ	ኖ	ኖ	ኖ	ኖ	እፍ	ፈ	ፈ	ፈ	ፈ	ፈ	ፈ	ፈ
Alph	æ	u	i	a	e	u	o	Pfa	pa	pu	pi	pa	pe	p	po
ኦልፍ	ኦ	ኦ	ኦ	ኦ	ኦ	ኦ	ኦ	Tñ	T	T	T	T	T	T	T

A L I Æ S Y L L A B Æ.

Chau	ch	chui	chua	che	Gua	g	gui	gua	gue
ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ
Kua	k	kui	kua	kue	Hua	h	hui	hua	hue
ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ

A z EPL

S. J. ACOBINE ANPOSITIONE

EPISTOLÆ CATHOLICÆ

VERSIO

ARABICA & SYRIACA,

LATINITATE VTRAQUE DONATA, NEC NON A MULTIS

MENDIS REPURGATA,

PUNCTIS VOCALIBVS ACCVRATE INSIGNITA, ET

NOTIS PHILOLOGICIS E' PROBATISSIMORVM ARABVM

SCRIPTIS ILLUSTRATA.

CVI AGGEDIT

HARMONIA Variarum Linguarum, quā Orientalium quā Europæa-

rum Typis genuinis adornata, & juxta seriem Alphabeticam vocabulorum in hac

Epistola contentorum digesta: insuper instituta diligens vocum Synonymi-

carum Cœdici Erpeniani cum Parisiensi collatio, inspersis hinc inde

Hebræorum, Arabum, Turcarum Persarumq; Adagis, opti-

mis loquendi Formulis, Observationibus Syntacti-

cis, & Locis S. Scripturæ parallelis.

Omnia eis ἀρχαῖον καὶ ἀπὸ κειμένων τῶν φιλογλωτῶν.

Opera, Labore ac studio indefesso.

J. ACOBINE ANPOSITIONE, & SYRIACA DONATA,

Philologiæ faciæ Linguarumque Oriental. Φιλομαθῶν.

I. CORINTH. 14, 5.

Θέλω πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَقْدَسُ بِكُلِّ لُغَاتٍ

Laudetur omnibus Linguis Deus Sanctus.

NEW YORK.

Ex Officinā JOHANNIS & DANIELIS

ELSEVIER. Academ. Typograph.

Sumptibus Auctorum.

1800.

*Emenda quæ in editionem Erpenianam irrepsērunt,
ex Msc. exemplari quod ex Bibliotheca Bo-
reliana Academia Leidenfis sibi com-
paravit, sic emendavimus.*

Cap. 1, 1. Epistol. 1. عَابَدْنَاهُ *contemplati sumus illum.* ita legit co-
dex Erpeni. At Msc. عَابَدْنَاهُ sine immiffione عَابَدْنَاهُ.

Cap. 2, 26. يَضِلُّونَ *seducunt*, editi. Erpen. Msc. cum affix. 2. per-
son. legit يَضِلُّوكُم *seducunt vos*, cum quo conveniunt Græcus, Sy-
rius & Æthiops.

Verf. 27. لَنَا à seu *ex nobis*, cod. Erpen. Msc. rectiùs legit لَنَا
ab eo; consentiunt Græc. Syr. & Æthiop.

Ibid. انْجَارُونَ *indigentes seu opus habentes ut.* Sic legitur in
editione Erpen. Msc. legit انْجَارُونَ الي, ita ut habeatur ratio

constructionis verbi انْجَارُونَ *indiguit, opus habuit*; Verba enim *egendi*
vel *inopie* constriuntur cum الي. Exempla hujus verbi occurrunt
Math. 21, 3. & 26, 66. Luc. 10, 42. & 15, 7. 1 Corinth. 12, 21. 1 Theff.

5, 1. 1 Hebr. 5, 12. &c. sic quoque constriuntur انْجَارُونَ *indiguit cum* الي.

Item انْجَارُونَ الي idem, *opus habuit.* Et انْجَارُونَ الي idem, *neceffe habuit.*

Cap. 3, 2. بَيِّنَ innotuit, manifestum fuit, in edition. Erpen. At
Msc. legit بَيِّنَ in Futuro.

Cap. 4, 7. وَدُونَ *Amans, charus*, in codic. Erpen. Msc. habet وَدُونَ.
confer & seq. verf. 8.

Verf. 12. يَسْكُنُ juxta edition, Erpen. Msc. legit يَسْكُنُ *habitat.*

Epistol. 3. Johan. verf. 5. فَعَلْ; ita vitiosè in codice Erpen. legi-
tur. Lege ut in Msc. فَعَلْ *fac.*

Verf. 11. رَأَى *vidit*, editi. Erp. Msc. رَأَى.

Verf. 15. وَأَمْرًا, ubi omittitur Alif tertia radical. verbi. Re-
ctiùs Msc. legit وَأَمْرًا *dic tu.*

monium nostrum esse verum. 13. Multa etiam mihi *sunt* quæ scriberem tibi, sed ego nolui tibi scribere per atramentum & calami. 14. Spero autem me citò te visurum, & nos ore ad os locuturos esse. 15. Pax super te. Amici nostri dicunt tibi salutem. Tu quoque salutem dicito amicis apud te, unicuique nominatim.

Finita est Epistola Johannis Apostoli tertia; quæ est in serie *Catholicarum* sexta. Deo autem sit gloria & laus semper et jugiter: & super nos pax & misericordia ejus, Amen.

شَهَانَتَنَا صَائِقَةٌ * ١٣. وَلِي أَشْيَاءَ كَثِيرَةٌ
أَكْتُبُ بِهَا إِلَيْكَ وَلَكِنِّي لَسْتُ أَحِبُّ أَنْ
أَكْتُبَ إِلَيْكَ بِهَدَايٍ وَقَلَمٍ * ١٤. وَأَنَا أَرْجُو
أَنْ أَرَاكَ عَاجِلًا وَنَتَكَلَّمَ مُشَافَهَةً * ١٥. عَلَيْكَ
السَّلَامُ أَصْدِقَانَا يَقْرَءُونَ عَلَيْكَ السَّلَامَ
وَأَقْرَأُ أَنْتَ أَيْضًا السَّلَامَ عَلَيَّ الْأَصْدِقَاءِ
يُقْبِلُكَ بِأَسْمِ الْإِنْسَانِ الْإِنْسَانِ *

كَمَلْتُ مِرْسَالَةَ يُوْحَنَّا الرَّسُولِ
الَّتَالِيَتَّةَ وَهِيَ فِي الْعَدَدِ السَّادِسَةِ
وَاللَّهُ أَلْهَمَهُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
أَبَدًا وَعَلَيْنَا السَّلَامُ
وَمَرْحَمَتُهُ أَمِيمٌ *

F I N I S.

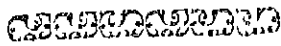

operibus quibus beneficiasti in ejus cultu, & promittente te honorem Dei. 7. Quoniam propter nomen ejus egressi sunt, neque acceperunt a gentibus quicquam. 8. Nos igitur decet recipere tales, ut simus veritatis adjutores. 9. Scripsi verò Ecclesie: verumtamen Diotrophes, qui cupit illis praesse, non recipit nos. 10. Ideoque quum venio, in memoriam revocabo illis opera ejus quae facit: equidem sufficit ei quod sermonibus improbis nos precedat; dum nec ipse recipit fratres, sed prohibet, qui volunt eos recipere, à receptione illorum, & iique eos etiam ex Ecclesia. 11. O dilecte, ne assumas homini malo, sed bono. Nam qui operatur bonum, ex Deo est: qui verò operatur malum, utique non vidit Deum. 12. Testimonium dandum est Demetrio ab omnibus, & veritas etiam attestatur illi, & nos quoque attestamur illi: nostri autem testi-

monium

الْأَعْمَالِ الَّتِي أَحْسَنْتَ فِي عَمَلِهَا وَقَدْ مَتَّ
أَمَامَكَ كَرَامَةً إِلَهِ * 7. لِأَنَّهُمْ بِأَسْمِهِ
خَرَجُوا وَلَمْ يَأْخُذُوا مِنْ أَلَا مِمَّ شَيْئاً *
8. وَالْوَاجِبُ عَلَيْهِمْ نَحْنُ أَنْ نَقْبَلَ مِثْلَ
هَؤُلَاءِ لِنَكُونَ أَعْوَاناً فِي الْحَقِّ *
9. وَقَدْ كَتَبْتُ إِلَيْكَ الْكَذِبَ غَيْرَ أَنْ
يُؤْطَرَأَسَ الَّذِي يُحِبُّ أَنْ يَتَرَأَسَ عَلَيْهِمْ
تَبَسَ يَغْبِلُنَا * 10. وَمِنْ أَجْلِ هَذَا إِنْ
أَنَا جِئْتُ فَسَأَذْكُرُ لَهُمْ أَعْمَالَهُ الَّتِي
يَصْنَعُ أَمَّا يَكْفِيهِ أَنَّهُ بِالْأَقْوَابِ
الْخَبِيثَةِ يَهْدِي مِنْ أَجْلِهَا حَتَّى أَنَّهُ لَا
يَقْبَلُ الْإِخْوَةَ وَيَمْنَعُ الَّذِينَ يُرِيدُونَ أَنْ
يَقْبَلُوهُمْ مِنْ قَبُولِهِمْ وَيَخْرِجُهُمْ أَيْضاً مِنْ
الْكَذِبِ * 11. أَبِى أَلْخَبِيرِ لَا تَتَشَبَّهُ
بِالرَّجُلِ الشَّرِيرِ بَلْ بِالْخَيْرِ لِأَنَّ الَّذِي
يَعْمَلُ الْخَيْرَ هُوَ مِنَ اللَّهِ وَأَمَّا مَنْ يَعْمَلُ
الشَّرَّ فَإِنَّهُ لَمْ يَرِ اللَّهَ * 12. قَدْ شَهِدَ
لِي مَتْرِيُوسُ مِنَ الْكَلِّ وَالْحَقِّ أَيْضاً شَاهِدٌ
لَهُ وَنَحْنُ أَيْضاً شَهِدٌ لَهُ وَقَدْ عَلِمْتَ أَنَّ
شَهِادَتَنَا

Aboluta est Epistola
Johannis Evangelistae se-
cunda: is autem fuit fi-
lius Zebedae; haec verò
est in serie Catholicarum
quinta.

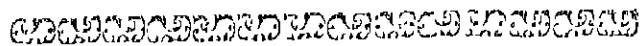

Epistola Johannis A-
postoli tertia: quae est in
serie Catholicarum sexta.

1. **A** Seniore ad Ga-
rum dilectum,
quem ego diligo in ve-
ritate. 2. Ego, o dile-
cte, omni modo oro ac
supplico ut rectae sint
viae tuae, & sanus sis
juxta propositum animae
tuae. 3. Summopere au-
tem gavissus sum quum
venirent ad nos fratres,
& darent tibi testimo-
nium veritatis tuae, pro-
ut incedis in veritate.
4. Nec est mihi gau-
dium majus quam hoc,
ut audiam quòd filii mei
in veritate incedant.
5. Et quòd proferas fi-
dem tuam, o dilecte, in
omni eo quod facis
erga fratres, atque sic
fac in peregrinos. 6. Qui
testati sunt de charita-
te tua coram universa
Ecclesia, & de illis

open-

كَمَلْتُ مِرْسَالَةَ يُوحَنَّا الْإِنْجِيلِي الثَّانِيَّةَ
وَهُوَ ابْنُ زَبْدِي وَهُوَ فِي الْعَدَدِ
الْخَامِسَةِ

مِرْسَالَةُ يُوحَنَّا الرَّسُولِ الثَّلَاثَةِ وَهِيَ
فِي الْعَدَدِ السَّادِسَةِ *

1. **أ** مِنْ الْكَبِيرِ إِلَى الْغَارِثِ
2. أَنِّي أَيُّهَا الْكَبِيرُ عَلَيَّ
كُلِّ حَالٍ أَطْلُبُ وَأَضْرَعُ أَنْ تَسْتَقِيمَ
طَرَفُكَ وَتَصِحَّ بِحَسَبِ طَرِيقِكَ فِي نَفْسِكَ *
3. وَلَقَدْ قَرِحْتُ جِدًّا إِذْ جَاءَ الْإِخْوَةُ
وَتَهَدُّوا لَكَ بِالصِّدْقِ بِحَسَبِ سَعْيِكَ فِي
النَّصِيحَةِ * 4. وَلَا فَرَحَ لِي أَكْثَرَ مِنْ هَذَا أَنْ
أَسْمَعَ بِأَنَّ أَوْلَادِي يَسْعَوْنَ فِي النَّصِيحَةِ *
5. أَذَلِكَ قَائِي بِالْإِيمَانِ أَيُّهَا الْكَبِيرُ فِي
كُلِّ مَا تَصْنَعُهُ إِلَيَّ الْإِخْوَةُ وَهَكَذَا فَافْعَلْ
بِالْعَرَبَاءِ * 6. الَّذِينَ يَتَهَدُّونَ لَكَ
بِالنَّصِيحَةِ أَمَامَ جَمَاعَةِ الْكَنِيسَةِ وَتِلْكَ

vobis, ut incedatis secundum id quod audistis in principio. 7. Quoniam prodiciunt in mundum seductores multi, non consentientes Jesum Christum qui venit in carne, (& quicumque sunt ex hisce:) & ille erians ac seducens est pseudo-christus. 8. Cavete vobisipsum, ne amittatis id quod acquisivistis: nolitis enim quod mercedem perfectam accipiat. 9. Quicumque autem contradicit doctrinæ Christi, nec persistit in eâ, non est ei Deus: qui verò persistit in doctrina Christi, in eo est Pater, & Filius. 10. Et quisquis venit ad vos, & hanc doctrinam vobis non affert, ne recipiatis eum in domos vestras, nec salutetis eum. 11. Quicumque enim salutaverit eum, socius illius sit in operibus ejus malis. 12. Scripturus autem sum vobis multum, nolui tamen hoc fieri in membrana & amentis: siquidem spe-
 10 me ad vos venturum esse, & coram vos allocuturum, ut gaudium nostrum sit perfectum. 13. Dicunt tibi salutem filii fororis tue electæ. Gratia vobiscum, Amen.

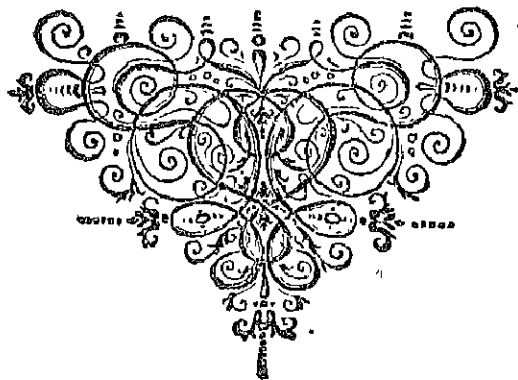
Ab.

أَوْصَيْتُكُمْ بِهَا أَنْ تَكُونُوا تَسْعُونَ بِحَسَبِ
 مَا سَمِعْتُمْ فِي الْأَوَّلِ * 7. مِنْ أَجْلِ أَنَّهُ
 قَدْ خَرَجَ فِي الْعَالَمِ ضَلَالٌ كَثِيرُونَ لَا
 يَفْتَرِقُونَ بِمَسُوعَ الْمَسِيحِ الَّذِي جَاءَ
 بِالْجَسَدِ فَمَنْ كَانَ مِنْ هَؤُلَاءِ فَهُوَ الضَّالُّ
 وَالضَّلِيلُ وَهُوَ الْمَسِيحُ الْكَذَّابُ * 8. احْذَرُوا
 بِيَأْنَفْسِكُمْ لَا تَضَيِّعُوا مَا أَفْتَنَيْتُمْ وَعَلِمْتُمْ
 كَيْمًا تَأْخُذُوا الْأَجَرَ ثَامًا * 9. بَلْ
 كُلُّ مَنْ يُخَالِفُ تَعْلِيمَ الْمَسِيحِ وَلَا يَقْبَلُهُ
 عَلَيْهِ فَلَيْسَ لَهُ إِلَهٌ فَإِنَّمَا الْتَقِيَهُ عَلَى تَعْلِيمِ
 الْمَسِيحِ فَإِلَّا بَ وَالْإِنِّ فِيهِ * 10. فَمَنْ جَاءَكُمْ
 وَلَمْ يَأْتِكُمْ بِهِذَا التَّعْلِيمِ فَلَا تَقْبَلُوهُ فِي
 مَنَازِلِكُمْ وَلَا تَسَلِّمُوا عَلَيْهِ * 11. فَمَنْ سَلَّمَ
 عَلَيْهِ فَهُوَ شَرِيكُهُ فِي أَعْمَالِهِ الشَّيْئَةِ *
 12. وَسَأَكْتُبُ إِلَيْكُمْ كَثِيرًا وَلَمْ أُحِبَّ أَنْ
 يَكُونَ ذَلِكَ بِصَحِيفَةٍ وَمَدَانٍ وَإِنِّي لَأَرْجُو
 أَنْ آتِيَ إِلَيْكُمْ فَأَكَلِمَكُمْ شَفَاهاً لِيَكُونَ
 فَرْحًا كَامِلًا * 13. تَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامُ بِدَوِّ
 أَخِيكَ الْمُنْتَحَبَةِ الْغِنَةِ مَعَكُمْ آمِينَ
 كَمَلَتْ

እመቤተ፡ ክርስቲያን፡ 11. እጥ፡
 ሌተኩን፡ ከመ፡ ገባረ፡ እኪተ፡ ለለ፡
 ከመ፡ ገባረ፡ ወጥይተ፡ ወገባረ፡ ወጥይተክ፡
 እመእግዚአብሔር፡ ወእቱ፡ ወገባረ፡
 እኪተክ፡ ሌይረእዮ፡ ለእግዚአብሔር፡
 12. ወበእነተኒ፡ ይሚጥርክ፡ ከመ፡ ከነ፡
 ከሱ፡ ወሊሊሂ፡ ጽድቅ፡ ወኅተኒ፡
 ከመ፡ ከነ፡ ወኅዜነወክመ፡ ወቀሉ
 መሩ፡ ከመ፡ ርተ፡ ይእቱ፡ ከመ፡
 ወብዙሃ፡ ብዮ. ዘእጽሐፍ፡ ለክ፡ ለለ፡
 ሌ. እጸፋድ፡ በማዮ፡ ሐመተ፡ ወበቀለመ፡
 እጽሐፍ፡ ለክ፡ ለለ፡ እትእመን፡ በሕቱ፡ ክ
 መ፡ ፍጹሃ፡ እረእዮክ፡ ወእትገገገክ፡ ለፋ፡
 በእፋ፡ ከለፋ፡ ከለመ፡ ለክ፡ ወይሊመ
 ኅክ፡ ለኅዊኒ፡ ወእመኅ፡ በጸክ፡ በበለ
 ከማኒሆሙ፡፡

lunt *recipere*, prohibet, atque
 ejicit eos ex Ecclesia. 11. Mi fra-
 ter, ne sis ut operator mali, sed ut
 operator boni: operator autem
 boni à Deo est, operator autem
 mali non videbit Deum. 12. Et
 de Demetrio testimonium pro-
 hibuerunt omnes, & ipsa ve-
 ritas: sed & nos testimonium
 perhibemus & annunciamus
 vobis, & nôstis quoque quòd
 verum sit testimonium nostrum.
 13. Multum habeo quod scribam
 tibi, sed nolui per atramen-
 tum aut calamum scribere tibi.
 14. Sed spero tamen me citò vi-
 surum te, & ore ad os tecum col-
 locuturum. 15. Pax tibi. Salutant
 te fratres nostri. Saluta quoque
 amicos tuos nominibus suis.

F I N I S.

Epistola Johannis filii

Zebedæi secunda, quæ
est ex numero *Catholicarum*
quinta.

1. **A** Seniore ad Ky-
riam electam,
& ad filios ejus, quos
ego amo in veritate,
non ego solùm, sed om-
nes qui agnoscunt veri-
tatem. 2. Propter veri-
tatem in nobis manen-
tem, quæ permanet nobis-
cum in æternum. 3. Pax, & gratia, &
misericordia à Deo Pa-
tre, & Jesu Christo Filio
Patris cum veritate &
dilectione sit vobiscum.
4. Magnopere gavissus
sum propterea quod in-
venimus ex filiis tuis, qui
incedunt in veritate, se-
cundum præceptum quod
accepimus à Patre. 5. Et
nunc rogo te, ô domi-
na, quoniam non scribo
tibi præceptum novum,
sed præceptum quod
fuit antea apud nos, ut
diligamus alii alios.
6. Hæc autem est dile-
ctio, ut incedamus juxta
præcepta Dei: propte-
rea quod hoc præcep-
tum quod præcepi vo-
bis,

مَسَالَةً يُوحَنَّا ابْنِ زَبْدَى الدَّانِيَّةُ وَهِيَ
مِنْ أَعْدَدِ الْخَامِسَةِ *

1. **أ** سَنِوْرَةً إِلَى كِيرِيَا
مِنْ أَعْدَدِ الْخَامِسَةِ
فَقَطُّ بَلْ جَمِيعَ الَّذِينَ يَعْرِفُونَ الْحَقَّ * 2. مِنْ
أَجْلِ الْحَقِّ أَلْمَعِمْ فِيهِمَا الَّذِي هُوَ بَاقٍ
مَعَنَا إِلَى الْأَبَدِ * 3. السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالْغَرَامَةُ
مِنْ اللَّهِ الْآبِ وَيَسُوعَ الْمَسِيحِ ابْنِ الْآبِ مَعَ
الصِّدْقِ وَالْحَقِّ تَكُونُ مَعَكُمْ * 4. لَقَدْ
فَرِحْتُ جِدًّا مِنْ أَجْلِ أَنِّي وَجَدْتُ مِنْ بَيْنِهِمْ
مَنْ يَمْسِي فِي الْحَقِّ بِحَسَبِ الْوَصِيَّةِ الَّتِي
قِيلَتْهَا مِنَ الْآبِ * 5. وَالْآنَ أَسْأَلُكَ أَيَّتُهَا
السَّيِّدَةُ لِأَنِّي لَمْ أَكْتُبْ إِلَيْكَ وَصِيَّةً
جَدِيدَةً وَلَكِنْ بِالْوَصِيَّةِ الَّتِي هِيَ عِنْدَنَا
مِنْ قَبْلِ أَنْ نَحْبَ بَعْضُنَا بَعْضًا *
6. وَهَذِهِ هِيَ الْحَقَّةُ أَنْ نَسْعَى بِحَسَبِ وَصَايَا
اللَّهِ مِنْ أَجْلِ أَنَّهُ هِيَ الْوَصِيَّةُ الَّتِي
أَوْصَيْتُكُمْ

EPISTOLA JOHANNIS TERTIA.

ሆሐንስ፡ ወንጌላ፡ ህልስ፡
 ለመነ፡ ቀሴስ፡ ለጋይዮስ፡
 ለእግዚ፡ ዘእነ፡ ለፈቅሮ፡
 በጽድቅ፡ 2. እንደ፡ በእ-
 ነት፡ ከሐላ፡ እጼሊ፡ ለስ፡ ትሰራሕ፡ ወቶ-
 ሕድ፡ በዘ፡ ይሊደ፡ ለነፍስስ፡
 3. ተፈህሐኩ፡ ጥቅ፡ ሰባ፡ መጽሐ፡ ለግ-
 ዊነ፡ ወስመሀ፡ ገዢ፡ ለሀላ፡ ተፈቅሮተክ፡
 ወስመ፡ በጽድቅ፡ ተሐውሮ፡ 4. እንተ፡
 ተባቢ፡ እመዛብ፡ ተፈላሐት፡ ለልብዮ፡
 ከመ፡ እስማዕ፡ እነዘ፡ በጽድቅ፡ የሐውራ፡
 ይቁዋ፡ 5. እንደ፡ እመነ፡ ግባ፡
 ዘገባርስ፡ ለሐኅዊነ፡ ወዝንገላ፡ ነኪር፡
 6. እመሀ፡ ገዢ፡ ለሀላ፡ ተፈቅሮተክ፡ በ-
 ቅድመ፡ ቤተ፡ ክርስቲያን፡ ከመ፡ ሠጥ፡
 ትግብር፡ ወአቅደሙ፡ ፈረደው፡ ዘይይሉ፡
 ለእግዚአብሔር፡ 7. ወበእነተ፡ እመ፡
 ወላእኩ፡ እነዘ፡ ለልብ፡ ዘእነሠእ፡
 እመነ፡ ለሐክዘብ፡ 8. ወንሐክስ፡ ለግዊነ፡
 ይደልወነ፡ ነፃተባሎሙ፡ ለእላ፡ ከመዘ፡
 ከመ፡ ነኪር፡ ስታሮ፡ ለጽድቅ፡
 9. ወጸሐፍኩ፡ ለቤተ፡ ክርስቲያን፡ ለላ፡
 ርቱዕ፡ ለቀደሙ፡ ለመ፡ ወበሐክ፡ በጥፋ-
 ቅላ፡ ሊይሰጠውከመ፡ 10. ወበእነተ፡
 ዘንቱ፡ እመ፡ መጽሐ፡ እነሆ፡ ምግ-
 ብሮ፡ ዘይገብር፡ ነቢዮ፡ እነዮ፡ ዘይነብብ፡
 ለሀላነ፡ ወሊዮስክሎ፡ ዘነተ፡ ወውሐ-
 ቲሊ፡ ሊይተብላሉሙ፡ ለእነዊነ፡ ወለእ-
 ሊነ፡ ይፈቅዱ፡ ይከልሉሙ፡ ወየወሰኑሙ፡

1. **I**ohannis · Euangeli-
 stæ Tertia. Senior
 Gajo dilecto nostro,
 quem ego verè dili-
 go. 2. Mi frater, per omnia opto ti-
 bi, ut prosperè agas atq; valeas, eò
 quòd prospiciè agit anima tua. 3.
 Gavisus sum valdè cùm venissent
 fratres nostri, & testimoniũ per-
 hibuissèt de charitate tua, & pro-
 ut in veritate ambulas. 4. Pro-
 pterea gaudium majus hoc non
 habeo, cùm *videlicet* audio quòd
 in veritate ambulent filii mei.
 5. Mi Frater, fideliter agis, quic-
 quid facis fratribus nostris, hoc
 peregrino etiam *facito*. 6. Qui
 testimonium perhibuerunt de
 charitate tua coram Ecclesia, si
 rectè feceris, & anticipaveris
 semitam eorum, hoc convenièns
 erit Deo. 7. Et propter nomen
 ejus egressi sunt, nihil accipien-
 tes à gentibus. 8. Nos autem fra-
 tres oportet recipere ejusmodi,
 ut fiamus participes veritatis.
 9. Scripsi Ecclesiæ: at si *Diotre-
 phes* ambit primatum, verun-
 tamen propter infidelitatem
 vobis non parebit. 10. Et de hoc
 si venero, enarrabo ejus opera,
 quæ operatur, *scil.* sermonem im-
 pium, quem effudit de nobis: nec
 sufficit ei hoc, neque ipse fra-
 tres nostros recipit, & qui vo-
 lunt

committere peccatum, quod cum non efficit rem mortis, roget Deum ut det illi vitam: de eo *inquam* qui perpetravit peccatum citra mortem. Si verò fuerit peccatum dignum morte, non est sermo meus de isto, ut pro illo roges. 17. Omnis iniquitas est quidem peccatum: at est peccatum quod non promeretur mortem. 18. Jam autem novimus quod omnis qui natus est ex Deo, utique non peccat: quoniam natus est ex Deo ipsum conservat, ut ne appropinquet malo. 19. Novimus etiam quod sumus ex Deo, & quod mundus universus constitutus est in malo. 20. Novimus praeterea Filium Dei venisse, & dedisse nobis mentes, ut cognoscamus Deum veritatis, & constantes simus in vero illo *nempe* in Filio ejus Jesu Christo: hic autem est Deus verus, & vita aeterna. 21. O filius, custodite vos ipsos a cultu idolorum.

Finis est Epistola Johannis filii Zebedae primae, auxilio Domini Messiae, cui gloria semper, augeat in perpetuum,

Amen.

أَمَرْتُمْكُمْ خَطِيئَةً غَيْرَ مُوجِبَةٍ عَلَيْهِ الْقَدَل
فَلَيْسَ لِلَّهِ أَنْ يَهْمَ لَهُ حَيَاتًا كَمَا أَنِّي
خَطِيئَةً نَوَنَ الْمَوْتِ فَأَمَّا إِنْ كَانَتْ
خَطِيئَةً مُوجِبَةً الْمَوْتِ فَلَيْسَ كَلَامِي فِي
قَلْبِكَ أَنْ كُنْتَ عَنْهَا تَسْأَلُ * 17. كُلُّ إِثْمٍ
فَهُوَ خَطِيئَةٌ وَلَكِنْ قَدْ تَكُونُ خَطِيئَةٌ لَا تُوجِبُ
الْمَوْتِ * 18. وَقَدْ عَلِمْنَا أَنَّ كُلَّ مَنْ هُوَ
مَوْلُودٌ مِنَ اللَّهِ فَإِنَّهُ لَا يُخْطِئُ لِأَنَّ وَلَادَتَهُ
مِنَ اللَّهِ هِيَ حَافِظَةٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَفْتَكِرَ مِنْ
الْشَّرِّ * 19. وَقَدْ عَلِمْنَا أَيْضًا أَنَّ نَحْنُ مِنَ
اللَّهِ وَأَنَّ الْعَالَمَ كُلَّهُ مَمْنُوعٌ فِي الشَّرِّ *
20. وَقَدْ عَلِمْنَا أَيْضًا أَنَّ ابْنَ اللَّهِ قَدْ
جَاءَ وَقَدْ أَعْطَانَا عَقُولًا كَيْبَا نَعْرِفَ اللَّهَ
الْحَقَّ وَنَحْنُ تَابِعُونَ فِي الْحَقِّ بِابْنِهِ يَسُوعَ
الْمَسِيحِ وَهَذَا هُوَ الْإِلَهُ الْحَقُّ وَالْحَيَاةُ
الْأَبَدِيَّةُ * 21. أَيُّهَا الْأَبْنَاءُ احْفَظُوا أَنْفُسَكُمْ

مِنْ عِبَادَةِ الْإِلَهِاتِ
كَمَا لَمْ يَمْلِكْ رَبُّنَا أَنْ يَرْبِّيَ الْأُولَى
فِي عَوْنِ السَّيِّدِ الْمَسِيحِ الَّذِي لَهُ الْخَلْقُ
دَائِمًا أَبَدًا سَرْمَدًا أَمِينٌ

ቅዱስ ዘገጠ፡ ብሙ፡ ንሐይ፡ በዛቲ፡ ለኅተ፡
 ከግዕዝሙ፡ ቅዝቶ፡፡ 7. እስመ፡ ብዙ-
 ኃ፡ መስሐታ፡ እለ፡ መጽሐ፡ ወስተ፡
 ዐለሙ፡ እለ፡ ሊዋሕሙ፡ በሊዋሕ፡
 ከርስቶስ፡ ከመ፡ መጽሐ፡ በሊሠጋ፡ ለብሐ፡
 ወዘኅተ፡ ወእቲ፡ መሰሐቲ፡ ሐሰጽ፡
 መሰሐቲ፡ 8. ዐቁ፡ ርእስክሙ፡ ሊተሐ-
 ገሙ፡ ከገበርክሙ፡ ለለ፡ ከመ፡ ሀስቤ፡
 ፋጽመ፡ ቅዱሠሉ፡፡ 9. ወክሉ፡ ዘይፋ-
 ቀይሙ፡ ወሊይነብር፡ በተመህርቲ፡ ለክ-
 ርስቶስ፡ ከመ፡ መጽሐ፡ ሊሀሉ፡ እግሊ-
 ሕብሐር፡ መስሌሁ፡ ወዘሰ፡ ይነበር፡
 በተመህርቲ፡ ለክርስቶስ፡ በሐብ፡ ወበ-
 ወልድ፡ በሎ፡፡ 10. ወዘኒ፡ ይመጽሕ፡
 ኃቤክሙ፡ ወዘኅተ፡ ትመህርተ፡ ሊዋ-
 መጽሐ፡ ኃቤክሙ፡ ሊታበለው፡ ቤተ-
 ክሙ፡ ወበሐሃ፡ ጥቀ፡ ሊተበልው፡፡
 11. እስመ፡ ዘይቤሎ፡ በሐ፡ ይሰተፎ፡
 ሲመግብሩ፡ እኩይ፡፡ 12. ብዙ፡ ብዋ፡
 ዘእጽኸፋ፡ ለክሙ፡ ወሕደተደኩ፡ በክ-
 ርታስ፡ ወበማዋ፡ ሕመት፡ እስመ፡ እተሉ-
 መን፡ ከመ፡ እመጽሐ፡ ኃቤክሙ፡ ወሐደ፡
 በሐደ፡ እተገደክሙ፡ ከመ፡ ፋጽመ፡ ይኸኑ፡
 ፋሠሐክሙ፡ እመኒ፡ ደቂቀ፡ እሓትኪ፡
 ኃሪት፡ ጥገሰ፡ ወተፈቅሮ፡ መስሌክሙ፡፡

ejus, ut incedamus in eo, quod
audivistis antea. 7. Nam mul-
ti impostores qui ingressi sunt in
mundum, isti non credunt Je-
sum Christum venisse in car-
nem humanam: & hic est impo-
stor & falsus Messias. 8. Cavete
vobismetipsis ne perdatiis quæ
egistis, sed ut mercedem
perfectam recipiatis. 9. Omnis
autem qui transgreditur, nec
permanet in doctrina Christi,
quemadmodum invenit, non est
Dominus cum eo: qui autem
permanet in doctrinâ Christi, in
Patre & in Filio est. 10. Qui
verò venit ad vos, & hanc do-
ctrinam non adfert vobis, ne
recipiatis eum in domum ve-
stram, & Ave ei multum ne dica-
us. 11. Qui enim dicunt, Ave,
communicant operi ejus malo.
12. Multum habeo quod scri-
bam vobis, nolui autem char-
tâ & atramento: quoniam spero
me venturum ad vos, & ore ad
os vobiscum loquuturum esse,
ut completum sit gaudium ve-
strum. 13. Salutant te filii soro-
ris tuæ electæ. Gratia & chari-
tas sit vobiscum.

9. Quod si accipimus testimonium hominum, certe testimonium Dei majus est: & hoc est testimonium Dei, quod testificatus est de Filio suo. 10. Quicumque credit in Filium Dei, eundem hoc testimonium est ei in semetipso: quicumque vero non credidit in eum, fecit ipsum mendacem: quia non credidit testimonio, quod testificatus est Deus de Filio suo. 11. Testimonium vero hoc est, quod Deus dedit nobis vitam æternam: & hæc vita est in Filio ejus. 12. Qui igitur apprehendit Filium, is quoque apprehendit vitam: qui vero non apprehendit Filium Dei, non est ei vita. 13. Hoc scripsi vobis, ut sciatis vos habere vitam æternam, vos *inquit* qui credidistis in nomen Filii Dei. 14. Et confidentia quæ est nobis apud eum, hæc est, quod audit nos *in* omnibus us quæ petierimus ab eo, quæ fuerit petitio nostra juxta beneplacitum ejus. 15. Et si certe scimus quod audit nos *in* eo quod petimus ab illo, freti sumus *etiam* nobis adfore omnia quæcunque petimus ab illo. 16. Si autem quis viderit fratrem suum

com-

9. وَإِنْ كُنَّا نَقْبَلُ شَهَادَةَ الْبَشَرِ فَشَهَادَةُ
اللّٰهِ أَكْثَرُ وَهَذِهِ هِيَ شَهَادَةُ اللّٰهِ أَنَّهُ شَهِدَ
عَلَيَّ ابْنِهِ * 10. فَمَنْ آمَنَ بِابْنِ اللّٰهِ فَإِنَّ هَذِهِ
الشَّهَادَةُ عِنْدَهُ فِي نَفْسِهِ وَمَنْ لَمْ يُؤْمَرْ بِهِ
فَقَدْ جَعَلَهُ كَاذِبًا لِأَنَّهُ لَمْ يُصَدِّقْ
بِالشَّهَادَةِ الَّتِي شَهِدَ اللّٰهُ بِهَا عَلَيَّ ابْنِهِ *
11. وَالشَّهَادَةُ هِيَ أَنَّ اللّٰهُ أَعْطَانَا الْحَيَاةَ
الدَّائِمَةَ وَهَذِهِ الْحَيَاةُ هِيَ فِي ابْنِهِ *
12. فَمَنْ كَانَ مُتَمَسِّكًا بِابْنِ ابْنِ فَهُوَ
أَيْضًا مُتَمَسِّكًا بِالْحَيَاةِ وَمَنْ لَمْ يَكُنْ
بِابْنِ اللّٰهِ مُتَمَسِّكًا فَلَيْسَتْ لَهُ حَيَاةٌ *
13. كَتَبْتُ إِلَيْكُمْ بِهَذَا لِتَعْلَمُوا أَنَّ الْحَيَاةَ
الدَّائِمَةَ لَكُمْ أَنْتُمْ الَّذِينَ آمَنْتُمْ بِاسْمِ ابْنِ
اللّٰهِ * 14. وَالْوَجْهَ الَّذِي لَنَا عِنْدَهُ هُوَ
هَذَا أَنْ يَسْمَعَ مِنَّا كُلَّ مَا نَسْأَلُهُ إِذَا
كَانَتْ مَسْأَلَتُنَا بِحَسَبِ مَسَرَّتِهِ * 15. وَإِنْ
فَعَنْ أَسْتَبَقْنَا أَنَّهُ يَسْمَعُ مِنَّا فِيهِمَا
نَسْأَلُهُ وَاثْقُونَ بِأَنْ يَكُونَ لَنَا جَمِيعُ مَا
سَأَلْنَاهُ * 16. وَإِنْ رَأَيْتَ أَحَدًا أَخَاهُ قَدْ

أَهْرَاسَ

ዘበ፡ጽድቅ፡ ወሀለውን፡ ዘበ፡ጽድቅ፡
 በወልደ፡ እግዚአብሔር፡ በኢየሱስ፡
 ክርስቶስ፡ ወእቱ፡ ዘበእማን፡ እግ-
 ዚአብሔር፡ ወብን፡ ሕይወተ፡ ዘለዓለመ፡
 ባቲ፡ 21. ደቂቅዎ፡ ዕቁቡ፡ ርእሰክሙ፡
 እመነ፡ እማልክት፡

ipsum Dominum, qui verax
 est, & sumus in ipso iusto *nempe*
 Filio Dei Jesu Christo.
 hic *est* ille verus Deus, in quo
 habemus vitam æternam. 21. Fi-
 lioli mei, cavete vobismetipsis
 à Diis *falsis*.

• EPISTOLA SECUNDA JOHANNIS.

ጴጥሮስ፡ ሆሐንስ፡ ይግማት፡
 ወልደ፡ ዘብደወስ፡ እመነ፡
 ቀላስ፡ ለኃሬት፡ ወለእግዚ-
 እት፡ ወላይቂቃ፡ ለእኚት፡ እነ፡
 ሐፈቅ፡ በጽድቅ፡ ወበእነት፡ ዛቲ፡
 ጽድቅ፡ ወእን፡ እነ፡ ባሕቲት፡ ለእ፡ 2.
 ወእሊ፡ ያለመርዋ፡ ለጽድቅ፡ ከኅሎሙ፡
 ወበእነት፡ ዛቲ፡ ጽድቅ፡ እነት፡ ትነብር፡
 ኃይነ፡ ወተሂሉ፡ መስሌነ፡ ይእቲ፡
 ለዓለመ፡ 3. ወይሂሉ፡ መስሌነ፡ ምገሰ፡
 ወሕይወተ፡ ወክሊመ፡ እመነበ፡ እግ-
 ዚአብሔር፡ ሕብ፡ ወእመነበ፡ ኢየሱስ፡
 ክርስቶስ፡ ወልደ፡ ለእግዚአብሔር፡
 ሕብ፡ በጽድቅ፡ ወበተቆቅሮ፡ 4. ኃፈ-
 ህሐን፡ ጥቱ፡ እስመ፡ ረከብኩ፡ እመ-
 ደቂቀኩ፡ እሊ፡ ያለው፡ በጽድቅ፡ በክ-
 መ፡ ኃህእነ፡ ትእዛዙ፡ እመነበ፡ ሕብ፡
 5. ወይእዚህ፡ ሕብላክ፡ እግዚአብሔር፡
 ወእን፡ ትእዛዙ፡ ሐይስ፡ ዘእጽሕፍ፡
 በባ፡ ለእ፡ ያለወ፡ እነት፡ ብን፡ እመ-
 ኃህእነ፡ ትእዛዙ፡ በባይተ፡ ከመ፡
 ኃህእነ፡ ትእዛዙ፡ 6. ወዛቲ፡ ይእቲ፡

I. **EPISTOLA** Johan-
 nis filii Zebedæi, A
 Seniore electæ Do-
 minæ, & filiis quos
 ego verè diligo, & propter
 hanc veritatem *diligo eos*, non
 ego solus, sed & illi qui cogno-
 scunt veritatem omnium eo-
 rum. 2. Et propter hanc *inquant*
 veritatem quæ permanet in no-
 bis, eritque nobiscum in æter-
 num. 3. Sitque vobiscum gra-
 tia, & vita, & pax à Deo Patre, &
 à Jesu Christo Filio Dei Patris in
 veritate & charitate. 4. Gavisus
 sum valdè quòd invenerim ex fi-
 liis tuis, qui ambulant in veri-
 tate, sicut accepimus mandatum
 à Patre. 5. Nunc autem dico
 tibi, domina mea, non manda-
 tum novum *est* quod scribo ti-
 bi, sed mandatum quod habui-
 mus à principio, ut diligamus
 invicem nos, similiterque am-
 bulemus in mandato ejus.
 6. Atque hoc est mandatum

21. Hoc est præceptum quod accepimus ab eo, ut diligamus Deum: & ut qui diligit Deum, diligat fratrem suum.

C A P. V.

1. **O**mnis verd qui credit Jesum esse Christum, utique genitus est ex Deo: & omnis qui diligit genitorem, ille quoque diligit genitum ex eo. 2. Et certe scimus nos diligere Filium Dei, quum Deum dilexerimus, & præcepta ejus fecerimus. 3. Hæc autem est dilectio Dei, ut servemus præcepta ejus: neque sunt præcepta ejus gravia. 4. Quoniam omnis qui natus est ex Deo, vincit mundum: & victoria quâ vincitur mundus, est fides nostra. 5. Quis est qui vincit mundum, nisi ille qui credit Jesum Christum esse Filium Dei? 6. Est autem Jesus Christus ille qui venit ad nos per aquam & sanguinem & spiritum: non per aquam solum, sed per aquam & sanguinem & spiritum: ille autem spiritus est, qui testimonium perhibuit quod spiritus sit veritas. 8. Et sunt tres testes, spiritus, & aqua, & sanguis: & illi tres sunt unum.

9. Quod

21. هَذِهِ هِيَ الْوَصِيَّةُ الَّتِي قَبِلْنَاهَا مِنْهُ أَنَّ نَحِبَ اللَّهَ وَأَنْ يَكُونَ النَحِبُ لِكُلِّ مُحِبِّ الْخَيْرِ

* الْفَصْلُ الْخَامِسُ *

1. وَكُلُّ مَنْ يُؤْمِنُ بِأَنَّ يَسُوعَ هُوَ الْمَسِيحُ فَإِنَّهُ مَوْلُودٌ مِنَ اللَّهِ وَكُلُّ مَنْ أَحَبَّ الْوَالِدَ فَهُوَ يُحِبُّ الْمَوْلُودَ مِنْهُ * 2. فَإِنَّمَا نَعْلَمُ أَنَّا نَحِبُّ أَبْنَ اللَّهَ إِذَا أَحْبَبْنَا اللَّهَ وَعَمِلْنَا بِوَصَايَاهُ * 3. فَهَذِهِ هِيَ الْمَحَبَّةُ لِكُلِّ أَنْ نَحْفَظَ وَصَايَاهُ وَكَبَرْنَاهُ وَصَايَاهُ ثَقَالًا * 4. لِأَنَّ كُلَّ مَنْ وَلِدَ مِنَ اللَّهِ يَغْلِبُ الْعَالَمَ وَالْغَلَبَةُ الَّتِي بِهَا غَلِبَ الْعَالَمُ هُوَ إِيمَانُنَا * 5. مَنْ ذَا الَّذِي غَلِبَ الْعَالَمَ غَيْرَ ذَاكَ الَّذِي يُؤْمِنُ بِأَنَّ يَسُوعَ الْمَسِيحَ هُوَ ابْنُ اللَّهِ * 6. وَهُوَ يَسُوعُ الْمَسِيحُ ذَاكَ الَّذِي جَاءَنَا بِالْمَاءِ وَالْدَّمِ وَالرُّوحِ لَا بِالْمَاءِ فَقَطْ لَكِنْ بِالْمَاءِ وَالْدَّمِ وَالرُّوحِ وَهُوَ الَّذِي شَهِدَ بِأَنَّ الرُّوحَ حَقٌّ * 7. * * * 8. وَاللَّهُ هُوَ ثَلَاثَةٌ الرُّوحُ وَالْمَاءُ وَالْدَّمُ وَهِيَ الثَّلَاثَةُ وَاحِدَةٌ * 9. وَأَنْ

በስሙ፡ እንተ፡ ስሙ፡ ነፃ ፡ ለዕለ፡
 ወልደ ፡ 11. ወዘኑ፡ ይእኑ፡ ስሙ፡
 ለእግዚአብሔር፡ እንተ፡ ወሀበኑ፡ ሕይ-
 ወተ፡ ዘለዓለሙ፡ ወዘኑ፡ ይእኑ፡ ሕይ-
 ወተ፡ እንተ፡ በወልደ፡ ዘወሀበኑ፡ ምስ-
 ሌሁ፡ ወልደ፡ ቦተ፡ ሕይወተ፡ 12. ወዘኑ፡
 ሌሀሎ፡ ምስለ፡ ወልደ፡ እግዚአብሔር፡
 አልቦተ፡ ሕይወተ፡ 13. ወዘኑ፡ ጸሐፋጉ፡
 ለክሙ፡ ከመ፡ ታእምሩ፡ ከመ፡ ብክሙ፡
 ሕይወተ፡ ዘለዓለሙ፡ እለ፡ ተእምኑ፡
 በክሙ፡ ለወልደ፡ እግዚአብሔር፡
 14. ወዘኑ፡ ይእኑ፡ እንተ፡ ብኑ፡ ገጽ፡
 ቦኑ፡ እስመ፡ ዘሰላሳ፡ ቦኑ፡
 በክሙ፡ ዚሉሁ፡ ይስመዓኑ፡ 15. ወእመሰ፡
 ፍሊካ፡ ከመ፡ ዘሰላሳ፡ ይስመዓኑ፡ ፍሊ-
 ሙሩ፡ እንከ፡ ከመ፡ ብኑ፡ ሰላሳ፡ ዚሉሉ፡
 ቦኑ፡ 16. ወእመቦኑ፡ ዚሉሉ፡ ለሰላሳ፡
 እንከ፡ ይሉብኑ፡ ለሰላሳ፡ ዚሉሉ፡ ለሞተ፡
 ወሰላሳ፡ ይሉብኑ፡ ለሰላሳ፡ ይሉብኑ፡ ዚሉ-
 ሉ፡ ለሞተ፡ እስመቦ፡ አባሰ፡ ዘለሞተ፡ ወ-
 ሉሉ፡ በላኒቲላሃ፡ ዚሉብኑ፡ ከመ፡ ይሰላሳ፡
 17. እስመ፡ ከሞተ፡ አባሰ፡ ኃጢአተ፡ ይእኑ፡
 ወቦ፡ ጌጋዩ፡ ዘለሞተ፡ 18. ፍሊሙሩ፡ ከመ፡
 ከሞተ፡ ዘተወልደ፡ እምነ፡ እግዚአብሔር፡
 ሌይሉብኑ፡ እለ፡ ዘተወልደ፡ እመእግዚ-
 አብሔር፡ የዐቅቦ፡ ርእሰ፡ ወእጉይኑ፡ ሌ-
 ይስሐብ፡ 19. ፍሊሙሩ፡ ከመ፡ እምነ፡
 እግዚአብሔር፡ ንሕኑ፡ ወዓለሙሰ፡ ከሞተ፡
 ተእምኑ፡ 20. ፍሊሙሩ፡ ከመ፡
 ወልደ፡ እግዚአብሔር፡ ወዓለሙሰ፡
 ከሞተ፡ እምነ፡ እግዚአብሔር፡

timonium, quod testificatus est
 de Filio suo. 11. Et hoc est testi-
 monium Dei, quod vitam æter-
 nam dedit nobis, & hæc est vita,
 quam dedit nobis in filio & cum
 filio suo, in quo vita est. 12. Qui
 autem non est in Filio Dei, in eo
 nec vita est. 13. Hæc scripsi vo-
 bis ut sciatis, vos vitam æter-
 nam habere, qui creditis in no-
 men Filii Dei. 14. Et hæc est
 fiducia, quam habemus apud
 eum, nam quicquid petierimus
 ab eo in nomine ejus, exau-
 diet nos. 15. Quod si scimus
 eum, quicquid petierimus, ex-
 audire nos, scimus etiam nos ha-
 bituros esse petitiones nostras
 ab eo. 16. Si quis autem viderit
 fratrem suum peccantem pecca-
 tum, quod non est ad mortem, ro-
 get ipsum, ut vivat: peccantem
 inquam quod non est ad mor-
 tem. Est enim peccatum quod-
 dam ad mortem, non est pro illo,
 quod dico, ut oret. 17. Nam
 omnis iniquitas peccatum est: sed
 est peccatum quod non est ad
 mortem. 18. Scimus quod omnis
 qui natus est ex Deo, non peccat:
 sed qui genitus est ex Deo con-
 servat seipsum, & malus non læ-
 dit eum. 19. Scimus nos ex Deo
 esse, & mundum universum in
 malo positum esse. 20. Scimus ve-
 rò Filium Dei venisse, & dedisse
 nobis mentem, ut cognoscamus
 ipsum

de spiritu suo. 14. Et nos vidimus, & testamur quod Pater misit Filium suum mundi salutem. 15. Et quisquis confessus fuerit Jesum esse Filium Dei, utique Deus habitat in eo, & ille habitat in Deo. 16. Et nos jam novimus & credidimus charitatem que est Deo in nos. Deus enim charitas est: & quicumque manet in charitate, etiam in Deo manet, & Deus in eo manet. 17. Et in hoc perficietur charitas apud nos, ut sit nobis facies revelata coram ipso in die iudicii: quia sicut ille fuit in hoc mundo, ita oportet ut nos simus etiam in eo. 18. Non est in charitate timor, sed charitas perfecta expellit timorem foris: & in timore cruciatus est: qui vero timet, imperfectus est in charitate. 19. Nos autem sanè dilecti sumus, quoniam Deus dilexit nos primum. 20. Et si quis affirmando dixerit, quod diligit Deum, & tamen oderit fratrem suum, equidem est mendax: nam qui non diligit fratrem suum, quem jam videt, quomodo potest diligere Deum, quem non videt?

21. Hoc

14. وَنَحْنُ رَأَيْنَا وَشَهِدْنَا بِأَنَّ
الَّابْنَ أَمْرَسَلَ الْإِلَهَ بْنَ لِلْعَالَمِ خَلَاَصًا *
15. وَكُلُّ مَنْ يَعْتَرِفُ بِأَنَّ يَسُوعَ هُوَ ابْنُ اللَّهِ
فَإِنَّ اللَّهَ حَالٌ فِيهِ وَهُوَ حَالٌ فِي اللَّهِ *
16. وَنَحْنُ قَدْ عَرَفْنَا وَآمَنَّا بِالْمَوَدَّةِ الَّتِي
فِيهِ فَبَيْنَا لِأَنَّ اللَّهَ وَهُوَ وَمَنْ مُجَلٌّ فِي
الْمَوَدَّةِ فَقَدْ حَلَّ فِي اللَّهِ وَقَدْ حَلَّ اللَّهُ فِيهِ *
17. وَبِهَذَا تَتِمُّ الْمَوَدَّةُ عِنْدَنَا كَيْمَا يَكُونُ
قَدَمًا وَجْهٌ عِنْدَهُ فِي يَوْمِ الدِّينِ مِنْ أَجْلِ
أَنَّهُ كَمَا كَانَ هُوَ فِي هَذَا الْعَالَمِ كَذَلِكَ
يَنْبَغِي أَنْ نَكُونَ نَحْنُ أَيْضًا فِيهِ *
18. لَيْسَ فِي الْمَوَدَّةِ مَخَافَةٌ بَلِ الْمَوَدَّةُ
الَّتِي تَنْفِي الْمَخَافَةَ إِلَيَّ خَارِجٌ وَالْمَخَافَةُ
فِيهَا نَصَبٌ وَالْمَخَافَةُ غَيْرُ كَامِلٍ فِي
الْمَحَبَّةِ * 19. وَأَمَّا نَحْنُ فَأَحِبَّاءُ لِأَنَّ اللَّهَ
أَحَبَّنَا أَوَّلًا * 20. فَإِنْ قَالَ قَائِلٌ أَنَّهُ يُحِبُّ
اللَّهَ وَهُوَ مُبْعُضٌ لِأَخِيهِ فَهُوَ كَذَّابٌ لِأَنَّ
الَّذِي لَا يُحِبُّ أَخَاهُ الَّذِي قَدْ يَرَاهُ كَيْفَ
يَسْتَطِيعُ أَنْ يُحِبَّ اللَّهَ الَّذِي لَا يَرَاهُ *

21. هَذَا

C A P. V.

ገ. ነጥሉ፡ ዘይሉሞኝ፡ ከመ፡ እግዚእ፡ ሊዋሉሉ፡ ውሉቱ፡ መሲሕ፡ እሙኝ፡ እግዚእ-
ብሔር፡ ተወልዶ፡ ወነጥሉ፡ ዘዋጅቅሮ፡ ለው-
ለደ፡ ያፈቅሮ፡ ዘኒ፡ ተወልዶ፡ እሙኒሁ፡ ፡፡
2. ወበዝንቱ፡ ናሉሞኝ፡ ከመ፡ ናፈቅሮ፡ ለእ-
ግዚአብሔር፡ ሶብ፡ እፍቀርናሁ ወገበርን፡
ተእዘዘ፡ ፡፡ 3. እስመ፡ ዘቲ፡ ይእቲ፡ ፍቅሩ፡
ለእግዚአብሔር፡ ከመ፡ ንዕቀብ፡ ተእዘዘ፡
ወተእዘዘቲ፡ ሊከን፡ ክቡደ፡ ፡፡ 4. እስመ፡
ነጥሉ፡ ዘተወልዶ፡ እመእግዚአብሔር፡
ይመውሉ፡ ለዓለሙ፡ ዛቲ፡ ይእቲ፡ ሙሉቱ፡
እንቲ፡ ጥሉ፡ ለዓለሙ፡ ሃይማኖት ክመ፡ ፡፡ 5.
ወመኑ፡ ውሉቱ፡ ዘይመውሉ፡ ለዓለሙ፡ ዘእ-
ንበለ፡ ዘዋሉሞኝ፡ ከመ፡ እግዚእ፡ ሊዋሉሉ፡
ውሉቱ፡ ወልዶ፡ እግዚአብሔር፡ 6. ወከመ፡
ውሉቱ፡ መጽሐ፡ በማይ፡ ወበመኖሪኡ፡
ወበደሙ፡ ሊዋሉሉ፡ ክርሰቶስ፡ ወእኮ፡
በማይ፡ በሕቲቱ፡ ሐለ፡ በማይኒ፡ ወበደ-
ሙኒ፡ ወበመኖሪኡ፡ ውሉቱ፡ ዘከመዐ፡ ይከ-
ውን፡ 7. 8. እስመ፡ ወለስቱ፡ እለ፡ ይከውኑ፡
ከመዐ፡ መኖሪኡ፡ ወማይ፡ ወደሙ፡ ወወለ-
ስቲያሙ፡ ሐሐዱ፡ እሙንቱ፡ ፡፡ 9. ወእመሰ፡
ከመዐ፡ ሐብእ፡ ንነሐእ፡ ከመዐ፡ እግዚ-
አብሔር፡ ያዓቢ፡ ወዛቲ፡ ይእቲ፡ ከመዐ፡
ለእግዚአብሔር፡ እንቲ፡ ከመዐ፡ ከነ፡
ለዕለ፡ ወልደ፡ ፡፡ 10. ዘዋሉሞኝ፡ በወልደ፡
እግዚአብሔር፡ ሀለወት፡ ከመዐ፡ እግዚ-
አብሔር፡ ይመውሉ፡ ወዘሰ፡ ሊዋሉሉ፡
ወሀለ፡ ሊዋሉሉ፡ ለሰዎ፡ እስመ፡ ሊደሙ፡

1. **O**Mnis qui credit Domi-
num Jesum esse Christum,
ex Deo natus est: & omnis qui
diligat genitorem, diligit quoque
eum qui genitus est ex eo. 2. Et
per hoc cognoscimus nos dili-
gere Deum, cum dilexerimus
eum, & fecerimus mandatū ejus.
3. Hæc enim est charitas Dei, ut
custodiāmus mandatum ejus:
mandatum autem ejus non est
grave. 4. Quoniam omne quod
natum est ex Deo vincit mundū:
hæc est victoria quæ vicit mun-
dum, *nempe* fides vestra. 5. Quis
verò est qui vincit mundum, nisi
qui credit Dominum Jesum esse
filium Dei? 6. Et quemadmodum
ipse venit per aquam & Spiritū &
sanguinem, *nempe* Jesus Christus,
neque per aquam solū, sed per
aquam & sanguinem. Et *is* Spi-
ritus est, qui testimonium perhi-
bet. 7. * 8. Quoniam tres *sunt* qui
testantur, Spiritus, & aqua, & san-
guis, & hi tres unum sunt. 9. Si
igitur testimonium hominis ac-
cipimus, testimonium Dei majus
est: nam hoc est testimonium
Dei, quod ille testificatus est
de Filio suo. 10. Qui credit in
Filium Dei, habet testimonium
Dei in seipso: qui verò non cre-
dit in filium ejus, mendacem
facit eum, quia non credit in te-

6. Nos verò ex Deo sumus : & quicumque novit Deum, utique audit nos : qui autem non est ex Deo, non audit nos. Atque hinc dignoscitur spiritus veritatis & spiritus erroris. 7. O dilecti, equidem nostrum alter diligit alterum, quoniam dilectio duntaxat ex Deo est : & quisquis diligit, natus est ex Deo, & cognoscit Deum. 8. Quicumque verò non diligit, nequaquam cognovit Deum : nam Deus charitas est. 9. Et per hoc manifestatur charitas Dei erga nos, quod misit Filium suum unicum in mundum, ut vivamus per eum. 10. Et hæc est charitas, quoniam nos non dileximus Deum, sed ipse dilexit nos, & misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris. 11. O dilecti, si Deus ita nos dilexit, etiam nobis convenit ut diligamus alter nostrum alterum. 12. Deum verò nemo vidit unquam : si autem diligamus alii alios, utique Deus habitat in nobis, & charitas ejus in nobis est perfecta. 13. Per hoc scimus quod nos habitamus in eo, & ille etiam habitat in nobis, quoniam dedit nobis de

6. وَأَمَّا نَحْنُ فَمِنْ قَبْلِ اللَّهِ وَمَنْ يَعْرِفُ اللَّهَ فَإِنَّهُ يَسْمَعُ لَنَا وَمَنْ لَيْسَ هُوَ مِنْ قَبْلِ اللَّهِ فَلَيْسَ يَسْمَعُ لَنَا فَبِهَذَا يَعْرِفُ رُوحُ الْحَقِّ وَرُوحُ الضَّلَالَةِ * 7. أَيُّهَا الْأَحِبَّاءُ لَنَحِبَّ بَعْضُنَا بَعْضًا لِأَنَّ اللَّهَ حُبٌّ هِيَ مِنْ قَبْلِ اللَّهِ وَكُلُّ وَدَّاهُ فَهُوَ مَوْلُودٌ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ يَعْرِفُ اللَّهَ * 8. وَمَنْ لَمْ يَكُنْ وَدَّاهُ فَلَنْ يَعْرِفَ اللَّهَ لِأَنَّ اللَّهَ وَدٌّ * 9. فَبِهَذَا يَتَبَيَّنُ أَنَّ اللَّهَ إِيَّانَا أَنَّهُ أَرْسَلَ ابْنَهُ الْوَحِيدَ إِلَيَّ الْعَالَمِ لِنَحْيَا بِهِ * 10. فَهَذِهِ هِيَ الْمَوَدَّةُ لِأَنَّا نَحْنُ مَا وَدَّوْنَا اللَّهُ بَلْ هُوَ وَدَّانَا وَأَرْسَلَ ابْنَهُ غُفْرَانًا لِحُطَايَانَا 11. أَيُّهَا الْأَحِبَّاءُ إِنْ كَانَ اللَّهُ قَدْ أَحَبَّنَا هَكَذَا فَالْوَاجِبُ عَلَيْهِ أَنْ نَحِبَّ بَعْضُنَا بَعْضًا * 12. أَمَّا اللَّهُ فَلَمْ يَرَهُ أَحَدٌ قَطُّ وَإِنْ نَحْنُ أَحْبَبْنَا بَعْضُنَا بَعْضًا فَإِنَّ اللَّهَ يَحِلُّ فِيْنَا وَحُبُّنَا تَكُونُ فِيْنَا كَامِلَةً * 13. بِهَذَا نَعْلَمُ أَنَّ نَحْلُ فِيهِ وَهُوَ أَيْضًا يَحِلُّ فِيْنَا لِأَنَّهُ أَعْطَانَا مِنْ

14. ወንሕነኒ፡ ርሊ፡ ወሰግሪ፡ ስሙ ስብ፡
 ፈነወ፡ ወልደ፡ መደብ፡ ዓለም፡ ዘየለመ፡
 ስሙ፡ ለግዚእ፡ ለዋህነት፡ ወእቱ፡ ወልደ፡
 ለግዚእ ብሔር፡ ለግዚእ ብሔር፡ ይኑ-
 ብር፡ ምስሌሁ፡ ወውእቱ፡ ምስሉ፡
 ለግዚእ ብሔር፡ 16. ወንሕነ፡ ለእመሮ፡
 ወእመ፡ ለነብሱ፡ ለግዚእ ብሔር፡ ፍቅር፡
 ምስሌሁ፡ ለግዚእ ብሔር ሆኖ፡ ወእቱ፡
 ወዘኒ፡ ነበረ፡ በተፍቅሮ፡ ምስሉ፡ ለግ-
 ዚእ ብሔር፡ ይኑብር፡ ወእግዚእ ብሔር፡
 ምስሌሁ፡ 17. ወበዝኑ፡ ተፈጸመ፡
 ተፋቅሮ፡ ምስሌሁ፡ ስሙ፡ ነበረ፡ ገጽ፡ በሁ-
 ለተ፡ ይይዝ፡ ለእመ፡ በስሙ፡ ስሙ፡ ወእቱ፡ ስሙ፡
 ነሕነ፡ ወስተ፡ ዝነቱ፡ ዓለም፡ 18. ወሰ-
 ልቡ፡ ፍርሃት፡ ወስተ፡ ተፋቅሮ፡ ስሉ፡ ተፋ-
 ቅሮ፡ ፍጽመት፡ ለፍሉ፡ ተወጽኦ፡ ለፍ-
 ሮሃት፡ ለእመ፡ ፍርሃት፡ መቅሠፍት፡
 በቱ፡ ወዘሰ፡ ይፈርህ፡ በተፋቅሮ፡ ስሉ፡
 ፍጽመት፡ 19. ወንሕነ፡ ነተፋቅሮ፡ ወኑ-
 ፍቅሮ፡ ለእግዚእ ብሔር፡ ለእመ፡ ወእቱ፡
 ቀደመ፡ ለፍቅሮ፡ 20. ወእመሰብ፡
 ዘይብል፡ ለፈቅሮ፡ ለእግዚእ ብሔር፡
 ወይጸልእ፡ በጽ፡ ሐሰጂ፡ ወእቱ፡ ለእመ፡
 ዘሰይፈቅሮ፡ ለበጽ፡ ዘይራሊ፡ ለፍሉ፡
 ለእግዚእ ብሔር፡ ዘሰይራሊ፡ ያፈቅሮ፡
 ወዘሰ፡ ለያፈቅሮ፡ በጽ፡ ዘይራሊ፡ ለእመ፡
 ለእግዚእ ብሔር፡ ለፍቅሮ፡ ለእግዚእ ብሔር፡
 ዘሰይራሊ፡ 21. ወዘኑ፡ ተሰዘዘ፡ ብነ፡
 ወዘኑ፡ ያፈቅሮ፡ ለእግዚእ ብሔር፡
 ያፈቅሮ፡ በጽ፡

15. Quicumque crediderit Do-
 minum Iesum esse Filium Dei,
 Deus habitat in ipso, & ipse in
 Deo. 16. Et nos cognovimus
 & credimus charitatem, quam
 habet Deus erga nos. Deus cha-
 ritas est: & qui manet in cha-
 ritate, in Deo manet, & Deus
 in ipso. 17. Et in hoc perfe-
 cta est charitas erga nos, ut fi-
 duciam habeamus in die judi-
 cii, nam qualis ille fuit, *tales*
 & nos sumus in hoc mundo.
 18. Non est metus in charitate,
 sed charitas perfecta sibi eji-
 cit metum: quoniam metus cru-
 ciatum in se *habet*: qui autem
 metuit, in charitate non est
 perfectus. 19. Nos autem ama-
 mus atque diligimus Deum, quia
 ipse prius dilexit nos. 20. Si au-
 tem *quis* dixerit, diligo Deum,
 & odio habet proximum suum,
 mendax est, qui enim non dili-
 git proximum suum, quem
 videt, nec Dominum quem non
 videt, diligit: qui verò non dili-
 git proximum suum quem vi-
 det, quomodo igitur potest di-
 ligere Deum, quem non videt?
 21. Hoc mandatum habemus
 ab eo, ut qui diligit Deum, dili-
 gat proximum suum.

præcepit nobis. 24. Et qui præstat mandata ejus, ille manet in eo, & ipse quoque in eo manet: siquidem novimus quòd habitet in nobis, nempe, ex spiritu quem dedit nobis.

C A P. IV.

1. **O** fiatres, ne credite omni spiritui, sed probate spiritus, an sint ex Deo: quia falsi propheta apparuerunt in hoc mundo, & multi sunt. 2. Per hoc autem cognoscitur spiritus Dei: si ille spiritus confitetur Jesum Christum venisse in carnem, ex Deo est. 3. Omnis autem spiritus qui non confitetur Jesum Christum venisse in carnem, non est ille ex Deo, sed ex pseudo-Christo, quem audivistis esse venturum, estque nunc in mundo. 4. Vos autem filii ex Deo estis, & jam vicistis illos: quoniam qui in vobis est, major est quàm is qui in mundo. 5. At verò isti ex mundo sunt, ideoque loquuntur quæ sunt mundi, & mundani eos audiunt.

6. Nos

أَوْصَانَا 24. وَالَّذِي يَفْعَلُ وَصَايَاهُ قَدْ دَلَّكَ ثَابِتٌ فِيهِ وَهُوَ أَيْضًا ثَابِتٌ فِي دَلِّكَ وَإِنَّمَا نَعْلَمُ أَنَّ بَحْلَ فِينَا مِنَ الرُّوحِ الَّذِي أُعْطَانَا

* الْفَصْلُ الرَّابِعُ *

1. أَيُّهَا الْإِخْوَةُ لَا تَوَدُّوا بِكُلِّ رُوحٍ لَوْلَ جَبَرْتُوا الْأَمْوَاحَ هَلْ هِيَ مِنَ اللَّهِ وَدَلِّكَ أَرْكَ كَذِبَةَ الْأَنْبِيَاءِ قَدْ ظَهَرُوا فِي هَذَا الْعَالَمِ وَكَثَرُوا * 2. وَبِهَذَا يُعْرَفُ رُوحُ اللَّهِ إِنْ كَانَ دَلِّكَ الرُّوحُ يَعْتَرِفُ أَنَّ يَسُوعَ الْمَسِيحَ قَدْ جَاءَ بِالنَّجَسِ فَهُوَ مِنَ اللَّهِ * 3. وَكُلُّ رُوحٍ لَا يَعْتَرِفُ بِأَنَّ يَسُوعَ الْمَسِيحَ قَدْ جَاءَ بِالنَّجَسِ فَلَيْسَ هُوَ مِنَ اللَّهِ بَلْ مِنَ الْمَسِيحِ الْكَذَّابِ الَّذِي سَمِعْتُمْ بِأَنَّهُ يَأْتِي وَهُوَ الْآنَ فِي الْعَالَمِ * 4. فَأَمَّا أَنْتُمْ فَأَبْنَاءُ مِنَ قَبْلِ اللَّهِ وَقَدْ غَلَبْتُمُوهُمْ وَدَلِّكَ أَنَّ الَّذِي فِيكُمْ أَكْثَرُ مِنْهُمْ فِي الْعَالَمِ * 5. وَأَمَّا إِلَيْكُمْ فَمِنَ الْعَالَمِ وَلِذَلِكَ يَتَكَلَّمُونَ بِدَوَاتِ الْعَالَمِ وَأَهْلُ الْعَالَمِ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ * 6. وَأَمَّا

ከሌከው፡ አመነ፡ ዘሀሎ፡ ወስተ፡
 ዓለመ፡፡ 5. ወእውነቱ፡ አመነ፡ ዓለመ፡
 እውነቱ፡ ወበእነተ፡ ዝነቱ፡ አመነ፡
 ዓለመ፡ ይኑበቡ፡ ወዓለመኒ፡ ይሰሙ-
 ሙ፡፡ 6. ወነሐነሰ፡ አመነ፡ እግዚአ-
 ብሔር፡ ነሐነ፡ ዘያሐመሮ፡ ለእግዚአ-
 ብሔር፡ ይሰሙ፡ ወዘሊከነ፡ አመእ-
 ግዚአብሔር፡ ለይሰሙ፡ ወበእነተዝ፡
 ጥሰመሮ፡ ለመነ፡ ሐሰተ፡፡ 7. ለኃዊነ፡
 ለነተ፡ ባርባር፡ በበይነቱ፡ እስመ፡ ተፋቅሮ፡
 አመነ፡ እግዚአብሔር፡ ወእቱ፡ ወነሱ፡
 ዘይተፋቅሮ፡ አመነ፡ እግዚአብሔር፡ ወእ-
 ቱ፡ ተወልዶ፡ ወያሐመሮ፡ ለእግዚአብሔር፡
 8 እስመ፡ እግዚአብሔር፡ ፋቅሮ፡ ወእቱ፡፡
 9. ወበዝነቱ፡ ተወቀተ፡ ፋቅሮ፡ ለእግዚ-
 አብሔር፡ ለሕሊከነ፡ እስመ፡ ለወልዶ፡ ጥሐድ፡
 ፈነወ፡ ወስተ፡ ዓለመ፡ ከመ፡ ነሐዋ፡ በእ-
 ንቲህ፡፡ 10. ወዝነቱ፡ ወእቱ፡ ፋቅሮ፡ ለ-
 እግዚአብሔር፡ ወእቱ፡ ነሐነ፡ ዘአፋቅሮ-
 ገሱ፡ ለእግዚአብሔር፡ አለ፡ ወእቱ፡
 አፋቅረነ፡ ወፈነወ፡ ለወልዶ፡ ከመ፡ ይ-
 ሕድግ፡ ለነ፡ ኃጢአቱ፡፡ 11. ለኃዊነ፡
 እስመ፡ ከመዝ፡ አፋቅረነ፡ እግዚአብ-
 ሔር፡ ወነሐነ፡ ይደልወነ፡ ነተ፡ ፋቅሮ፡
 በበይነቱ፡፡ 12. ለእግዚአብሔር፡
 አለ፡ ዘርእዮ፡ ግሙራ፡ ወእመክ፡
 ተፋቅረነ፡ በበይነቱ፡ እግዚአብሔር፡
 ይነብር፡ መስሌነ፡ ወፋቅረሂ፡ ፍጽመ፡
 ወእቱ፡ ኃሎ፡ መስሌነ፡፡ 13. ወበዝነቱ፡
 ይመ፡ መስሌነ፡ ነብር፡ ወው-
 ፡ መስሌነ፡ ወእመነ፡ መነ፡ ፋቅሮ፡
 ይመ፡፡

5. *Ipsi autem de mundo sunt,*
 & propter hoc de mundo lo-
 quuntur, & mundus audit eos.
 6. *Nos autem ex Deo sumus:*
 qui novit Deum, audit nos, &
 is qui non est ex Deo, non au-
 dit nos. Et per hoc cognosci-
 mus Spiritum veritatis. 7. *Fra-*
tres, diligamus invicem nos,
 quia charitas ex Deo est: &
 omnis qui diligit, ex Deo na-
 tus est, & novit Deum. 8. *Nam*
Deus charitas est. 9. *Et in hoc*
patefacta est charitas Dei er-
ga nos, quia Filium suum uni-
genitum misit in mundum, ut
vivamus per eum. 10. *Et hæc*
est charitas Domini, non quod
nos dilexerimus Dominum, sed
quod ipse dilexerit nos, & mi-
serit Filium suum, ut remittat
nobis peccata nostra. 11. *Fra-*
tres nostri, si ita dilexit nos
Deus, nos quoque decet, ut
diligamus invicem Deum.
 12. *Deum nemo est qui vidit*
unquam: quod si diligamus in-
vicem nos, Deus in nobis ma-
net, & charitas ejus perfecta
in nobis est. 13. *Et per hoc co-*
gnoscamus quod in ipso manea-
mus, & ipse in nobis, & de Spi-
ritu Sancto quod dedit nobis.
 14. *Et nos vidimus & testamur,*
Patrem misisse Filium suum Ser-
vatorem mundi.

F

25. Qui

vitam ejus eternam per-
manentem in se. 16. Per
hoc cognovimus charita-
tem Christi, qui tradidit
animam suam pro nobis:
& hinc nos oportet trade-
re animas nostras pro fra-
tribus nostris. 17. Qui-
cunque verò habuerit o-
pes in hoc mundo, & vi-
derit fratrem suum indi-
gentem, clausitque mi-
sericordiam suam ab eo,
quomodo igitur fieri po-
test, ut charitas Dei ma-
neat in eo? 18. O filii, ne
sit omninò dilectio no-
stra mutua verbò tenus
& linguâ tantum, sed o-
pere & veritate. 19. Et
per hoc novimus, quòd
finis ex veritate, & quòd
juxta veritatem diligamus
corda nostra. 20. Si
verò vilipenderimus id
quod operamur in cor-
dibus nostris, utique
Deus major est cordibus
nostris, & novit omnia.
21. O dilecti mei, si non
arguerint nos corda no-
stra, habemus faciem re-
velatam (i. e. fiduciam)
apud Deum: 22. Et qui-
cquid petierimus, acci-
piemus ab eo, idque
ideò, quia praecepta ejus
custodimus, & efficimus
coram eo quaecumq; pla-
cent ipsi. 23. Præceptum
autem ejus hoc est, ut
credamus in Filium ejus
jesum Christum, utque
diligamus alii alios, sicut
præce-

طَلَسَ حَيَاتَهُ الدَّائِمَةَ بِأَقِيمَةٍ فِيهِ * 16. بِهَذَا
عَرَفْنَا وَنَ الْوَحِيدَ الَّذِي أَسْلَمَ نَفْسَهُ
مَدَلَنَا فَمِنْ هَاهُنَا يَتَّبِعُنِي لَنَا أَنْ نُسَلِّمَ
أَنْفُسَنَا بِدَلِّ إِخْوَتِنَا * 17. وَمَنْ كَانَ لَهُ
فِي هَذَا الْعَالَمِ مَالٌ وَرَأَى أَخَاهُ مُحْتَاجًا
فَحَبَسَ رَحْمَتَهُ عَنْهُ فَكَيْفَ يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ
مَحَبَّةَ اللَّهِ ثَابِتَةً فِيهِ * 18. أَيُّهَا الْأَبْنَاءُ
لَا تَكُونَنَّ مَوَدَّتَنَا بَعْضُنَا لِبَعْضٍ كَلَامًا
بِاللِّسَانِ فَقَطْ بَلْ بِالْعَمَلِ وَالصِّدْقِ *
19. فَبِهَذَا نَعْلَمُ أَنَّنا مِنْ الْحَقِّ وَأَنَّنا
بِالْحَقِّ نَدِلُّ أَقْوَدَتَنَا * 20. وَإِنْ نَحْنُ
حَقَرْنَا مَا نَعْمَلُهُ بِقُلُوبِنَا فَإِنَّ اللَّهَ
أَعْظَمُ مِنْ قُلُوبِنَا وَهُوَ عَالِمٌ بِكُلِّ شَيْءٍ *
21. يَا أَحِبَّائِي إِنْ لَمْ تَبْكُرْنَا قُلُوبَنَا
فَلَدَنَا وَجْهَ عِنْدَ اللَّهِ * 22. وَكُلَّ شَيْءٍ
نَسْأَلُهُ نَأْخُذُ مِنْهُ وَذَلِكَ أَنَّنا نَحْفَظُ وَصَايَاهُ
وَنَعْمَلُ قُدَّامَهُ بِمَا يَرْضَاهُ * 23. فَأَمَّا
وَصِيَّتُهُ فَهِيَ هَذِهِ أَنْ نُؤْمِنَ بِأَبْنَيْهِ يَسُوعَ
الْمَسِيحِ وَأَنْ نُوَدَّ بَعْضُنَا بَعْضًا كَمَا
أَوْصَانَا *

21. ለኃዊነ፡ እሳብ፡ ሊቀለዋነ፡ ልብነ፡
 22. ወዘሂ፡ ዘስልፍሁ፡ ይሰማሉ፡ ወኃ-
 ነሠላ፡ በኃቢሁ፡ እስመ፡ ትእዛዛ፡ ነጻ-
 ቅብ፡ ወኃግብር፡ ዘይሉድግ፡ ለእግዚ-
 ሉብሔር፡ 23. ወዛቱ፡ ይእቲ፡ ትእዛዛ፡
 ከመ፡ ነእመኝ፡ በወልጁ፡ ሊዋሱኑ፡
 ነርሱኑ፡ ወኃቀቀር፡ በበይነቱ፡ ከመ፡
 ወሀብነ፡ ትእዛዛ፡ 24. ወዘን፡ ይህቅብ፡
 ትእዛዛ፡ በቱ፡ ይነብር፡ ወወእቱ፡ በቱ፡
 ወበዝነቱ፡ ነእመር፡ ከመ፡ ይነብር፡
 መስሌ፡ እመነ፡ መኔልስ፡ ቅዱስ፡
 ዘወሀብነ፡

21. Fratres nostri, si cor nostrum
 nos non contemnit, fiduciam
 habemus apud Deum. 22. Et
 quodcumque rogaverimus eum,
 exaudit nos, & accipimus ab eo,
 quoniam mandata ejus observa-
 mus, ac *id* quod placet Deo, faci-
 mus. 23. Et hoc est mandatum
 ejus, ut credamus in Filiū ejus Je-
 sum Christum, & diligamus nos
 invicem, sicut & dedit nobis
 mandatum. 24. Et is qui observat
 mandatum ejus, in ipso manet, &
 ipse quoque in eo, & per hoc sci-
 mus, quod permaneat nobiscum,
 ex Spiritu S^o, quem dedit nobis.

፫ ለ ጸ. IV.

1. ለኃዊነ፡ ለኩሉ፡ መኔልስ፡ ሊቀለ-
 መኑ፡ ለሉ፡ ለመክርወ፡ ለመኔልስ፡ ለእመ፡
 እመነብ፡ እግዚሉብሔር፡ ይእቲ፡ እስመ፡
 ብዙኃን፡ ኃሳዊያን፡ ነቢያት፡ ወጽኦ፡ ው-
 ከተ፡ ዓለሙ፡ 2. ወበዝነቱ፡ ትእመርዋ፡
 ለመኔልስ፡ እግዚሉብሔር፡ ኩሉ፡ መኔ-
 ልስ፡ እነተ፡ ትእመኝ፡ ከመ፡ ሊዋሱኑ፡ ነር-
 ሱኑ፡ መጽሐ፡ በሠገ፡ ሱበእ፡ እመነ፡ እግ-
 ዚሉብሔር፡ ይእቲ፡ 3. ወኩሉ፡ መ-
 ኔልስ፡ እነተ፡ ሊቀለመኝ፡ ሊከነት፡ እመነ፡
 እግዚሉብሔር፡ ወዝነቱ፡ ወእቱ፡ ኃሳዊ፡
 መሲሕ፡ ዘሰግዕከው፡ እመ፡ ይመጽእ፡
 ወይእዚስ፡ ወድላ፡ ወስተ፡ ወዓለሙ፡
 4. ለኃዊነ፡ ለኩሉ፡ እመነ፡ እግዚ-
 ሉብሔር፡ ይእቲ፡ 5. ወኩሉ፡ መ-
 ኔልስ፡ እስመ፡ ይመጽእ፡ ወወእቱ፡

1. **F**RATRES nostri, ne credite
 cuivis Spiritui, sed probate
 Spiritum num ex Deo sit: quia
 multi Pseudo-prophetæ exive-
 runt in mundum. 2. Et per hoc
 cognoscitis Spiritum Domini:
 omnis spiritus qui credit, quod
 Jesus Christus venit in carnem
 humanam, ex Deo est. 3. Et om-
 nis spiritus, qui non credit, non
 est ex Deo: & hic est Pseudo-
 Messias, quem audivistis, quod
 venturus sit, & nunc venit, & in
 mundo est. 4. Vos autem ex
 Deo estis, filii mei, & vicistis
 malum, quoniam potentior *ille*
 qui est in vobis, quàm qui est
 in mundo.

est: quia Satanas ab antiquo peccavit. Propterea manifestatus est Jesus Filius Dei, ut irrita faceret opera Satanae. 9. Quicumque verò natus est ex Deo, nequam committit peccatum, quoniam semen ipsius manet in eo. neque potest peccare, quia ex Deo natus est. 10. In hoc autem discernuntur filii Dei à filiis Satanae. Omnis qui non exercet justitiam, non est ille ex Deo: similiterque omnis qui non diligit fratrem suum. 11. Et enim illud est praeceptum quod audistis primum, ut diligamus nos invicem. 12. Non sicut Cain, qui fuit ex maligno, & interfecit fratrem suum. Et quam ob causam interfecit eum? nisi quia opera ejus fuerunt prava, opera verò fratris ejus fuerunt iusta. 13. Ne mitemini, ô fratres dilecti, si mundus vos odio habet. 14. Nos enim novimus quod transivimus ex morte ad vitam, idque ideo quia diligimus fratres. 15. Quicumque verò non diligit fratrem suum, ille quidem homicida est: & nōstis quod omnis homicida non habet

الشَّيْطَانِ وَمَنْ أَجَلَ أَنْ الشَّيْطَانَ مُنْذُ الْقَدِيمِ
أَخْطَا لِيَذَلِكَ أَسْهَعَلَنَ يَسُوعُ ابْنُ اللَّهِ لِيَبْطُلَ
أَعْمَالُ الشَّيْطَانِ * 9. وَكُلُّ مَنْ وُلِدَ مِنَ
اللَّهِ قَدْ يَفْعَلُ الْخَيْرَ مِنْ أَجْلِ أَنْ تَرْزُقَهُ
قَائِلٌ فِيهِ وَلَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُخْطِئَ لِأَنَّهُ مَوْلُودٌ
مِنَ اللَّهِ * 10. وَبِهَذَا يَتَبَيَّنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
مِنَ أَبْنَاءِ الشَّيْطَانِ كُلُّ مَنْ لَا يَفْعَلُ الْبِرَّ
فَلَيْسَ هُوَ مِنَ اللَّهِ وَهَكَذَا كُلُّ مَنْ لَا يُحِبُّ
أَخَاهُ * 11. وَذَلِكَ أَرْجَ الْوَصِيَّةِ الَّتِي
سَمِعْتُمُوهَا أَوَّلًا هِيَ أَنْ نُوَدَّ بَعْضُنَا
بَعْضًا * 12. لَا مِثْلَ قَائِلٍ الَّذِي كَانَ مِنَ
الشَّرِّ فَقَتَلَ أَخَاهُ وَمَنْ أَجَلَ أَيُّهُ هَلَكَ قَتَلَهُ
مِنْ أَجْلِ أَنْ أَعْمَالَهُ كَانَتْ خَبِيثَةً وَأَعْمَالُ
أَخِيهِ كَانَتْ بَارَّةً * 13. لَا تَتَجَبَّرُوا أَيُّهَا
الْإِخْوَةُ أَلَّا حَبَّاهُ إِنْ لَعَالَمٌ مُبْغِضٌ لَكُمْ *
14. فَقَدْ عَلِمْنَا نَحْنُ أَنَّا قَدْ تَجَاوَزْنَا
مِنَ الْمَوْتِ إِلَى الْحَيَاةِ وَذَلِكَ لِأَنَّا نَحِبُّ
الْإِخْوَةَ * 15. وَمَنْ لَا يُحِبُّ أَخَاهُ فَهُوَ قَاتِلٌ
نَفْسٍ وَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنَّ كُلَّ قَاتِلٍ نَفْسٍ
فَلَيْسَ

ዚህ-በሐር : ውላቱ : ወሊዎቻር :
 ቢጽ : 11. እስመ : ዘኑ : ይላቱ : ትእዛዝ :
 እነተ : ስግዕንሙ : ትዝተ : ከመ : ንዑ-
 ቀር : በቢይዮቲ : 12. ወላከ : በከመ :
 ቃየን : ዘእመእኩይ : ወቀተሎ : ለእኩሁ :
 እስመ : መግቢ : ዚላሁ : እኩይ : ው-
 ላቱ : ወዘእኩሁሰ : ጸደቀ : ውላቱ : :
 13. ወሊታኸን : ለኅዊን : እመሢ :
 ዓለመ : ጸልልንሙ : 14. ንሐን : ንሐመር :
 ከመ : ዓደውን : እመጥተ : ወስተ :
 ሕይወት : እስመ : ንፈቅር : ቢጽ :
 ወዘከ : ሊዎቻር : ቢጽ : ይኑበር : ወስተ :
 ጥተ : ነሁ : ዘይጸልእ : ቢጽ : ቀታሌ :
 ንሐን : ውላቱ : ታሐመሩ : ከመ :
 ነሁ : ቀታሉ : ነሐን : ለልቡ : ሕይ-
 ወት : ለዓለመ : እነተ : ትሄሉ : ለሁ-
 ሌሁ : : 16. ወበዝንቱ : ለሐመርጥሁ :
 ለተቆቆረ : እስመ : ውላቱ : መጠወ :
 ንሐን : በእነቲለን : ወንሐን : ይደልወን :
 ንመጡ : ነሐን : በእነተ : በፍን : 17. ወዘ-
 ቡቱ : መንበርተ : ዝንቱ : ዓለመ : ወይራሊ :
 ቢጽ : ጽኑስ : ወጋፀፀ : መሐረቅ : እመ-
 ኃሁ : እሮ : ይኑበር : ፍቅረ : እግዚአብ-
 ሐር : ለሁሉ : : 18. ይቁቅፆ : ሊንዮ-
 ፍቀር : በቃል : ወበልህን : ዘእንበለ :
 በመግቢር : ወበጽድቅ : : 19. ወበዝንቱ :
 ንሐመር : ከመ : እመጽድቅ : ውላቱ :
 ወንሐን : ቀድሜሁ : ንመክሮ : ለልቡ : :
 20. እስመ : ያርሰሐን : ልቡ : ወይቀል-
 የን : እመለበሰን : ወጋፀፀ : እግዚአብ-
 ሐር : ለልቡ : ወይራሊ : ነሁ : :

suum. 11. Quoniam hoc est man-
 datum, quod audivistis antiqui-
 tatis, ut diligamus nos invicem.
 12. Non verò sicut Kain, qui ex
 malo, & occidit fratrem suum,
 quia opus ejus malum erat,
 fratris autem justum erat. 13. Ne
 miremini, fratres mei, si mun-
 dus vos oderit. 14. Nos scimus,
 quòd transivimus ex morte in
 vitam, quoniam diligimus pro-
 ximum nostrum: & ille, qui non
 diligit proximum suum, ma-
 net in morte; omnis qui odio
 habet proximum suum, homici-
 da est: 15. Scitis autem, quòd om-
 nis homicida in se non habeat vi-
 tam æternam, quæ est in ipso.
 16. Et per hoc cognoscimus cha-
 ritatem illius, quoniam ipse tra-
 didit animam suam pro nobis, nos
 igitur, *prout* decet nos, tradamus
 animam nostram pro proximo
 nostro. 17. Cui verò possessio hu-
 jus mundi *est*, & videt proxi-
 mum suum egentem, & claudit
 misericordiam suam coram eo,
 quomodo manet charitas Dei
 apud ipsum. 18. Filioli mei, ne di-
 ligamus sermone & linguâ *so-*
lùm, sed opere & veritate. 19. Et
 per hoc cognoscimus, quòd ex
 veritate est, nos quoque co-
 ram eo cor nostrum probemus.
 20. Quòd si reprehenderit nos
 cor nostrum, & contempserit nos
 ob peccata nostra, major est
 Deus corde nostro, qui que novit
 omnia.

E

21. Fra-

C A P. III.

1. Considerate charitatem Patris erga nos, quod dederit nobis vocari & esse filios Dei: ac propterea non cognoscit nos mundus, quia ipse non cognoscit eum. 2. O dilecti, nunc filii Dei sumus, neque nobis manifestatum est, quidnam eimus. Scimus autem quod quum nobis manifestatum fuerit, similes ei erimus. quia videbimus eum, prout est in seipso. 3. Et omnis qui habet in eo hanc spem, purificat seipsum, sicuti ille purus est. 4. Quicumque autem committit peccatum, e- quidem ille quoque committit iniquitatem: quoniam peccatum est iniquitas. 5. Et jam nōstis, quod ille qui apparuit, apparuit ut portaret peccata nostra: ut peccatum in eo non sint. 6. Quicumque autem in eo manet, utique non peccat: at quicumque peccat, equidem non vidit eum, nec novit eum. 7. O filii, ne seducat vos quispiam: siquidem ille qui exerceat iustitiam, iustus est, sicut ille iustus est. 8. Qui verò perpetrat peccatum, is ex Satana est:

* الْفَصْلُ الدَّالِي *

1. أَنْظَرُوا إِلَيَّ مَحَبَّةَ الْآبِ لَنَا أَنَّهُ
أَعْطَانَا أَنْ نُدْعَى وَنَكُونَ أَبْنَاءَ اللَّهِ قَمِينَ
أَجَلِ هَذَا لَيْسَ يَعْرِفُنَا الْعَالَمُ لِأَنَّهُ هُوَ
أَيْضًا لَا يَعْرِفُهُ * 2. أَيُّهَا الْأَحِبَّاءُ نَحْنُ
الْآنَ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَلَمْ يَكُنْ تَبَيَّنْ لَنَا
مَاذَا نَصِيرُ وَنَحْنُ نَعْلَمُ أَنَّهُ إِذَا تَبَيَّنْ لَنَا
فَأَنَّا نَكُونُ شَبَهَهُ لِأَنَّا سَتَرَاهُ عَلَيَّ مَا
كَمَا هُوَ عَلَيْهِ * 3. فَكُلُّ مَنْ كَدَ فِيهِ هَذَا
الْزَّيَّاعُ فَلْيُزَيِّرْ ذَنْسَهُ كَمَا أَنَّهُ طَاهِرٌ *
4. وَكُلُّ مَنْ يَعْمَلُ الْخَطِيئَةَ فَهُوَ يَعْمَلُ
الْإِثْمَ أَيْضًا لِأَنَّ الْخَطِيئَةَ هِيَ الْإِثْمُ *
5. وَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنَّ ذَلِكَ الَّذِي ظَهَرَ لِبَنِي حَمَلٍ
خَطَايَانَا لَمْ يَكُنْ فِيهِ خَطِيئَةٌ * 6. وَكُلُّ
مَنْ يَتَّبِعْ فِيهِ فَإِنَّهُ لَا يُخْطِئِي وَكُلُّ مَنْ
يُخْطِئِي فَإِنَّهُ لَمْ يَبْصُرْهُ وَلَمْ يَعْرِفْهُ * 7. أَيُّهَا
الْأَبْنَاءُ لَا يُضِلُّكُمْ أَحَدٌ فَإِنَّ ذَلِكَ الَّذِي
يَعْمَلُ الْبِرَّ فَإِنَّهُ بَارٌّ كَمَا أَنَّ ذَلِكَ بَارٌّ *
8. قَامَ الَّذِي يَعْمَلُ الْخَطِيئَةَ فَإِنَّهُ يَمِينُ

الشيطان

ሊይእመሮ፡፡ 2. አኃቂ፡ ይእዚሱ፡
 ይቂቀ፡ እግዚአብሔር፡ አኅተው፡
 ወዳደ፡ ሊተዐውቀ፡ መኑቱ፡ ስነ፡ ናለ-
 መር፡ በሐቱ፡ ስመ፡ እመስመ፡ ተዐውቀ፡
 ስማሁ፡ ሃሹ፡ እስመ፡ ንራእዮ፡ ሎቱ፡
 ወስመ፡ ውለቱ፡፡ 3. ወኩሉ፡ ዘተ-
 ወስለ፡ ቦቱ፡ ሦነጽሕ፡ ርእሱ፡ በስመ፡
 ዝክቱኒ፡ ንጽሕ፡ ውለቱ፡፡ 4. ወኩሉ፡
 ዘይገብራ፡ ለአበሰ፡ ወሉጌሉት፡
 ይገብራ፡ ወኃጢአትኒ፡ እመእበሰ፡
 ውለቱ፡ ፡ ወታሊመራ፡ ስመ፡ እስተረለዮ፡
 ዝክቱ፡ ስመ፡ ሦስሰለ፡ ሉጌሉት፡ ው-
 ኃጢአትነ፡ አልበ፡ ነቢሁ፡፡ 6. ወኩሉ፡
 ዘቦቱ፡ ይኑበር፡ ሊይሉበስ፡ ወኩሉ፡
 ዘይሉበስ፡ ሊይራእዮ፡ ወሊያእመሮ፡፡
 7. ይቂቀዮ፡ አልበ፡ ዘሦስሐተክመ፡
 ንኩሉ፡ ዘይገብራ፡ ለጽድቅ፡ ጸድቅ፡
 ውለቱ፡ በስመ፡ ዝክቱኒ፡ ጸድቅ፡
 ውለቱ፡፡ 8. ወዘስ፡ ሦግብራ፡ ሉጌሉ-
 ሉት፡ እመነ፡ ጋኒኝ፡ ውለቱ፡ እስመ፡
 ቀይጫሁ፡ ሳይጥኝ፡ እበሰ፡ ወበእኅተዝ፡
 እስተረለዮ፡ ወልደ፡ እግዚእስሔር፡
 ስመ፡ ይፍታሕ፡ ግብሮ፡ ለጋኒኝ፡፡
 9. ወኩሉ፡ ዘይተወለደ፡ እመእግ-
 ዚአብሔር፡ ሊይብራ፡ ሉጌሉት፡
 እስመ፡ ዘርእ፡ ዚለሁ፡ ቦቱ፡ ይኑበር፡
 ወሊይክል፡ አብሰ፡ እስመ፡ እመእግ-
 ዚአብሔር፡ ተወልደ፡፡ 10. ወበዝኅቱ፡
 እመራኝ፡ ውለቶሙ፡ ይቂቀ፡ እግዚአ-
 ብሔር፡ ወይቂቀ፡ ጋኒኝ፡ ወኩሉ፡
 ዘሊይገብራ፡ ለጽድቅ፡ ሊከኝ፡ እመእግ-

ipse nos non novit. 2. O fratres,
 nunc autem filii Dei estis, &
 particula *illius* nondum appa-
 ruit, quam scituri sumus, ve-
 rum cum apparuerit, similes
 ei erimus, quia videbimus
 eum, sicuti est. 3. Et omnis
 qui sperat in eum, purificat
 seipsum, quemadmodum ipse
 purus est. 4. Et omnis qui fa-
 cit peccatum, iniquitatem quo-
 que facit, peccatum enim ex
 iniquitate est. 5. Et scitis quod
 manifestatus est ille, ut tol-
 leret peccatum, peccatum au-
 tem nullum in eo est. 6. Et
 omnis qui in eo manet, non
 peccat, & omnis ille qui pec-
 cat, non videt, neque
 novit eum. 7. Filioli mei, ne-
 mo sit qui seducat vos, om-
 nis qui facit iustitiam, iustus
 est, sicut ipse iustus est. 8. Is
 autem qui facit peccatum, ex
 Diabolo est, quia à principio
 Diabolus peccavit, & propter
 hoc manifestatus est Filius Dei,
 ut dissolvat opera Diaboli.
 9. Et omnis qui natus ex Deo,
 non facit peccatum, quoniam
 semen ipsius in eo manet: nec
 potest peccare, eò quod ex Deo
 natus sit. 10. Et per hoc co-
 gniti sunt filii Dei, & filii
 Diaboli: & omnis qui non
 facit iustitiam, ille non est
 ex Deo, nec diligit proximum
 suum.

negat Patrem, is etiam negat Filium. 23. Quicumque verò negat Filium, neque is credit in Patrem: at verò qui confitetur Filium, equidem confitetur quoque Patrem. 24. Vos autem quicquid audivistis jam olim, maneat in vobis: quod si manserit in vobis id quod audistis antea, utique vos etiam manebitis in Filio & in Patre. 25. Atque promissum, quod promissit nobis, illud est vita aeterna. 26. Scribo vobis hoc propter eos, qui seducunt vos. 27. At verò vos, si unctio quam accepistis ab eo, maneat in vobis, nec opus habetis ut quisquam vos doceat hæc: sed donum ejus illud docebit vos de ipso, estque verax, & non mendax: & quemadmodum edocti estis, ita manete. 28. Nunc igitur, ô filii, manete in eo: ut cum appaiverit, habeamus apud eum faciem revelatam, neque erubescamus apud ipsum, cum advenerit. 29. Si verò scitis quod ipse justus est, scitote quod quicumque operatur justitiam, ex ipso natus est.

يَكْفُرُ بِالْآبِ وَهُوَ كَافِرٌ بِالْإِبْنِ * 23. وَكُلُّ مَنْ يَكْفُرُ بِالْإِبْنِ فَلَيْسَ هُوَ مُؤْمِنٌ بِالْآبِ وَأَمَّا أَلَمْ يَعْرِفْ بِالْإِبْنِ فَإِنَّهُ يَعْذَرُ بِالْآبِ أَيْضًا * 24. وَأَنْتُمْ مِمَّا سَمِعْتُمْ قَدِيمًا فَلْيَتَّبِعْ فِيكُمْ فَإِنَّهُ إِنْ ثَبَتَ فِيكُمْ مِمَّا سَمِعْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَإِنَّكُمْ أَنْتُمْ أَيْضًا قَدْ ثَبَتُوا سِيفَ الْإِبْنِ وَفِي الْآبِ * 25. وَالْمُبْعَانِ الَّذِي وَعَدْنَا بِهِ هُوَ الْحَيَاةُ الدَّائِمَةُ * 26. أَكْتُبُ إِلَيْكُمْ بِهَذَا مِنْ أَجْلِ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُضِلُّوكُمْ * 27. وَأَمَّا أَنْتُمْ فَالْمَسَحَةُ الَّتِي قَبِلْتُمُوهَا مِنْهُ تَبْقَى فِيكُمْ وَلَسْتُمْ مُحْتَاجِينَ إِلَيَّ أَنْ يُعَلِّمَكُمْ أَحَدٌ بِهَذِهِ الْأَشْيَاءِ لَكِنَّ مَوْهِبَتَهُ هِيَ تَعَلِّمُكُمْ ذَلِكَ وَهِيَ صَادِقَةٌ لَا كَذِبَ فِيهَا وَبِحَسَبِ مَا عَلِمْتُمْ قَاتِبُوا * 28. فَإِلَّا أَنْ أَتِيَهَا أَلْبَنُونَ قَاتِبُوا فِيهِ كَيْمَا إِذَا ظَهَرَ يَكُونُ لَنَا عِندَهُ وَجْهٌ بَسِيطٌ وَلَا نَخْشَى لَدَيْهِ عِنْدَ مَحْجِيهِ * 29. وَإِذَا كُنْتُمْ قَدْ عَلِمْتُمْ أَنَّ بَابَ فَكُلِّ مَنْ يَعْمَلُ الْبِرَّ هُوَ مَوْلُودٌ مِنْهُ

أَلْفَصْلُ

ዘይክሕድ፡ በሕብ፡ ወበወልድ፡ ወኅሱ፡
 ሱ፡ ዘይክሕድ፡ በወልድ፡ በሕብሩ፡
 ሲሀለወ፡፡ 23. ወዘነ፡ የእሙን፡ በወ-
 ልድ፡ ወበሕብሩ፡ ሀለወ፡፡ 24. ውሕን-
 ትሙኒ፡ ዘስማዕክሙ፡ ትኅተ፡ ይነብር፡
 ግቢክሙ፡ ወእመስ፡ ዘሰማዕክሙ፡
 ትኅተ፡ ነበረ፡ ግቢክሙ፡ ወሕንተሙኒ፡
 ትነብሩ፡ በሕብ፡ ወበወልድ፡፡ 25. ወዛቲ፡
 ይእቲ፡ ተሰፋ፡ እንተ፡ አሰፈወነ፡ ሕይ-
 ወተ፡ እንተ፡ አሰፈወነ፡ ዘለዐለሙ፡፡
 26. ወዘንተ፡ ንድሐፋ፡ ለክሙ፡ በእንተ፡
 እለ፡ ያስከቱክሙ፡፡ 27. ወሕንተሙስ፡
 ቅብሉተ፡ ብክሙ፡ እንተ፡ ነሀለክሙ፡
 እሙኅቢሁ፡ ትኅብር፡ ግቢክሙ፡ ወሱ-
 ትፈቅድ፡ መኅሂ፡ ይሚህረክሙ፡ እለ፡
 መኅረስ፡ ዚሕቡ፡ ይሚህረክሙ፡
 በእንተ፡ ከሱ፡ ወእሙኒ፡ ወእቱ፡
 ወሊኸነ፡ ሐሰተ፡ ወበከመ፡ ትመህር-
 ትክሙ፡ ነበረ፡ በቲ፡ ወይሕዚኒ፡
 ይቋቋም፡ ንበረ፡ በቲ፡ ከመ፡ እመ፡ እስተ-
 ርአየ፡ ንርከብ፡ ገጸ፡ ወሊኸተሐፈር፡
 በኅቢሁ፡ እመ፡ ይመጽእ፡፡ 29. ወእ-
 መስ፡ ርሊክሙ፡ ከመ፡ ጸድቅ፡ ውሕቱ፡
 አእመሩ፡ ከመ፡ ከሱ፡ ዘይገበራ፡
 ለጸድቅ፡ እመኔሁ፡ ተወልዶ፡፡

negat Patrem, & Filium, & omnis
 qui negat filium, in Patre non
 est. 23. Quicumque autem cre-
 dit in filium, etiam in Patre est.
 24. Vos autem quicquid audi-
 vistis antiquitus, maneat in vo-
 bis, si enim *id* quod audivistis
 antiquitus, manserit in vobis,
 etiam vos mansuri estis in Pa-
 tre & in Filio. 25. Et hæc est
 promissio, quam promisit nobis,
nempe vita æterna, quam nos
 sperare iussit. 26. Hæc autem
 scribimus vobis propter *illos*, qui
 seducunt vos. 27. Vos quo-
 que unctionem habetis, quam
 accepistis ab eo, *qui* manet in vo-
 bis, nec opus habetis *ut* quisquam
 doceat vos, sed Spiritus ille doce-
 bit vos de omnibus, & verus *est*
 ille, nec est *in eo* mendacium, ac
 quemadmodum didicistis, ma-
 nere in eo. 28. Et nunc igitur,
 ô filioli mei, manete in eo, ut
 cum apparuerit, habeamus fidu-
 ciam, neque pudeamus coram
 eo, cum advenerit. 29. Siqui-
 dem vidistis, quod iustus est, sci-
 tore quod omnis qui facit ju-
 stitiam, ex ipso natus est.

C A P. III.

፲ ርአዩ፡ ዘከመ፡ እመ፡ ፋቅሩ፡ ዘወሀ-
 በኒ፡ ሕብ፡ ከመ፡ ውሉድ፡ እግዚብሔር፡
 ንኡን፡ ወኅሂ፡ ወበእንተ፡ ገንቲ፡
 ሲፈተወነ፡ ዓለሙ፡ እስመ፡ ሎቲኒ፡

፲. **V**idete quanta *sit* Patris
 charitas, quam tradidit
 nobis Pater, ut Filii Dei essemus
 atque fieremus, & propter hoc
 non desiderat nos mundus, quia
 D ipse

eo amor Dei. 16. Quic-
quid enim est in mun-
do, quippe est cupiditas
carnis, & cupiditas ocu-
li, & fastus mundi: hæc
non sunt ex Patre, sed
ex mundo. 17. Et mun-
dus præterit, & præte-
rit cupiditas: qui vero
operatur beneplacitum
Dei, equidem permanet
in æternum. 18. O pue-
ri, hæc hora est ultimum
tempus: & quemadmo-
dum audivistis, quod
venturus sit pseudochri-
stus, etiam nunc facti
sunt multi pseudochri-
stiani: & per hoc scimus
ultimum tempus *instare*.
19. E nobis egressi sunt,
sed non fuerunt ex no-
bis: nam illi si fuissent
ex nobis, utique perman-
sissent nobiscum: verum
ut sciamus omnes istos
non fuisse ex nobis.
20. Et vos in vobis un-
ctionem habetis à sancto
illo, & nōstis omnem
rem. 21. Non scripsi
vobis eò quod nesciatis
veritatem, sed quia il-
lam scitis: & omne illud
quod est ex mendacio,
minimè est ex veritate.
22. Quis autem est men-
dax, nisi ille qui ne-
gando dicit, Jesum non
esse Christum? & pro-
pterea hic est pseudo-
christus, & quicunque
negat

فِيهِ وَنَ الْكَلِمَ * 16. لِأَنَّ كُلَّمَا فِي الْعَالَمِ
إِنَّمَا هُوَ شَهْوَةُ الْجَسَدِ وَشَهْوَةُ الْعَيْنِ وَفَخَرُ
الْعَالَمِ وَهَذَا لَيْسَ مِنَ الْآبِ بَلْ مِنَ الْعَالَمِ *
17. وَالْعَالَمُ يَمُضِي فَتَمُضِي الشَّهْوَةُ فَأَمَّا
الَّذِي يَعْمَلُ مَسَرَّةَ اللَّهِ فَإِنَّهُ يَبْقَى إِلَى
الْآبِ * 18. أَيُّهَا الصِّبْيَانُ هَذِهِ السَّاعَةُ
هِيَ آخِرُ الزَّمَانِ وَكَمَا سَمِعْتُمْ أَنَّ يَحْيَى
الْمَسِيحَ الْكَذَّابَ فَإِنَّ قَدْ كَانَ مَسِيحِيَّوْنَ
كَثِيرُونَ كَذَّابُونَ وَمِنْ قَبْلِ هَذَا نَعْلَمُ
أَنَّهُ آخِرُ الزَّمَانِ * 19. مِنَّا خَرَجُوا لَكِنَّمْهُمْ
لَمْ يَكُونُوا مِنَّا لِأَنَّهُمْ لَوْ كَانُوا مِنَّا إِذَا
لَتَبْتُوا مَعَنَا وَلَكِنْ لَتَعْرِفْ أَنَّهُمْ كُلُّهُمْ لَمْ
يَكُونُوا مِنَّا * 20. وَأَنْتُمْ فِيكُمْ مَسْكَةٌ مِنَ
الْقُدْسِ وَلَتَعْرِفُونَ كُلَّ شَيْءٍ * 21. لَمْ أَكْتُبْ
إِلَيْكُمْ أَنْتُمْ لَا تَعْرِفُونَ الْحَقَّ بَلْ أَنْتُمْ بِه
عَارِفُونَ وَكُلُّ مَا هُوَ مِنَ الْكَذِبِ فَإِنَّهُ
لَيْسَ مِنَ الْحَقِّ * 22. وَمَنْ الْكَذَّابُ إِلَّا
ذَلِكَ الَّذِي يَكْفُرُ وَيَقُولُ أَنَّ يَسُوعَ لَيْسَ هُوَ
الْمَسِيحُ وَلِذَلِكَ هُوَ الْمَسِيحُ الْكَذَّابُ وَمَنْ
يَكْفُرُ

ፍጥጥ፡ ለክሙ፡ ወራዙት፡ እስመ፡ ጽኑዓን፡
 እንተመ፡ ወቃለ፡ እግዚአብሔር፡ ይነብር፡
 ኃይክሙ፡ ወጥእክመወ፡ ለእኩይ፡
 15. ሊታፍቅርወ፡ ለዓለም፡ ወሊዘህሉ፡
 ውስተ፡ ዓለም፡ ወዘከ፡ ለፍቀድ፡ ለዓ-
 ለም፡ ሊህሉ፡ ፍቅሩ፡ ለእግዚአብሔር፡
 ለሀሌሁ፡ 16. እስመ፡ ኩሉ፡ ዘህሉ፡
 ውስተ፡ ዓለም፡ ፍተወቱ፡ ለሠገ፡ ወፍተ-
 ወቱ፡ ለዓይን፡ ወሠራሐ፡ ለመንበርት፡ ለ-
 ንነ፡ ዘንቱ፡ እመኃብ፡ እግዚአብሔር፡ ለ-
 ብ፡ ለለ፡ እመዓለም፡ ወእቱ፡ 17. ወዓ-
 ለሙኒ፡ የሐልፍ፡ ወፍተወቱ፡ የሐልፍ፡
 ወዘከ፡ ይነብር፡ ፍተወቱ፡ ለእግዚአብሔ-
 ር፡ ይነብር፡ ለዓለም፡ 18. ይዊቅዩ፡ ይነ-
 ራት፡ ስዓት፡ ይእቲ፡ ወበከመ፡ ስግዕክመ፡
 ሐሰጭ፡ መሲሕ፡ ይመጽእ፡ ወይእዚከ፡ ኩሉ፡
 ብዙኃን፡ ኃሰጭን፡ መሲሕ፡ ወበዝነቱ፡
 እእመሮን፡ ከመ፡ ይነራት፡ ይእቲ፡ ስዓት፡ እ-
 ከመ፡ እመኒ፡ ወዕሉ፡ ለለ፡ ሊኮሉ፡ ባሕ-
 ቱ፡ እመኒ፡ ወላቶሙ፡ ወበሰ፡ እመኒ፡
 እመኒ፡ እመኒበሩ፡ መስሌኒ፡ ለለ፡
 ባሕቱ፡ ከመ፡ ይተወቅ፡ ከመ፡ ሊኮሉ፡
 ኩሉመ፡ እመኒ፡ 20. ወእንተመብ፡
 ቅብሐተ፡ ብክሙ፡ እመኒ፡ ቅዱስ፡ ወተ-
 እመሩ፡ ኩሉ፡ 21. ሊጸሐፍኩ፡ ለክሙ፡
 ከመ፡ ሊታእመርዋ፡ ለጽድቅ፡ ለለ፡
 ከመ፡ ታእመርዋ፡ እስመ፡ ኩሉ፡ ሐሰት፡
 ሊከነት፡ እመጽድቅ፡ 22. ወመኑ፡
 ወላቱ፡ ሐሰጭ፡ መሲሕ፡ ዘእንበለ፡ ዘይክ-
 ሕድ፡ ከመ፡ እግዚእ፡ ሊየሱስ፡ ሊኮሉ፡
 መሲሕ፡ ወዝነቱ፡ ወእቱ፡ ሐሰጭ፡ መሲሕ፡

vobis, adolescentes, quia fortes
 estis, & sermo Dei habitat in vo-
 bis, & vicistis malum. 15. Ne
 diligatis mundum, neque quod
 est in mundo: qui autem di-
 ligit mundum, non est dile-
 ctio Dei in eo. 16. Quia omne
 quod est in mundo, concupiscen-
 tia carnis est, & libido oculorum,
 & molestia throni, hæc non sunt
 à Deo Patre, sed à mundo. 17. Et
 mundus quidem transit, & con-
 cupiscentia ejus transit: qui
 autem facit voluntatem Dei,
 manet in æternum. 18. Filio-
 li mei, tempus ultimum est,
 & quemadmodum audivistis,
 falsum Messiam venturum, &
 jam facti sunt multi falsi Mes-
 siæ, & per hoc cognoscimus,
 quòd ultima est hora. 19. Nam
 ex nobis exiverunt, sed non
 fuerunt tamen ex nobis illi: si
 enim ex nobis fuissent, manife-
 stent nobiscum; veruntamen ut
 manifestum fieret, quòd non
 fuerint omnes illi ex nobis.
 20. Vos autem unctionem ha-
 betis à Sancto, & novistis om-
 nia. 21. Non scripsi vobis, quòd
 nesciretis veritatem, sed quòd
 noveritis eam: quia omne men-
 dacium ex veritate non est.
 22. Quis igitur est falsus Mes-
 sias, nisi ille qui negat, quòd
 Dominus Jesus non sit Messias?
 hic verò est Pseudo-messias, qui
 negat,

terierunt, & lux veritatis jam incepit lucere. 9. Quicumque igitur opinatus se esse in luce, & odit fratrem suum, utique adhuc in tenebris versatur. 10. At qui diligit fratrem suum, equidem manet in luce, & non est scandalum in eo. 11. Qui vero odit fratrem suum, sanè manet in tenebris, & in tenebris ambulat, neque scit quò vadat, propterea quòd tenebræ jam occaecarunt oculos ejus. 12. Scribo vobis, ô filii, quia condonata sunt vobis peccata vestra propter nomen ejus. 13. Scribo vobis, ô patres, quoniam cognovistis Patrem æternum. Scribo vobis, ô adolescentes, quia jam vicistis inalignum. Scripsi vobis, ô filii, quoniam nòstis Patrem. 14. Scripsi vobis, ô patres, quia cognovistis eum qui non defuit à principio. Scripsi vobis, ô juvenes, propterea quòd validi estis, & verbum Dei habitat in vobis, & jam prævaluisse improbo. 15. Ne diligite mundum, & nihil ex his quæ sunt in eo: siquidem ille qui diligit mundum, non est in eo

مَنْصُفٌ وَنُورٌ الْحَقِّ قَدْ بَدَأَ يُدِيرُ * 9. قَمَنَ
نَزَعَهُ أَنَّهُ فِيهِ فِي النُّورِ وَيُبْغِضُ أَخَاهُ فَإِنَّهُ بَعْدَ
فِي الظُّلْمَةِ * 10. فَأَمَّا الَّذِي يُحِبُّ أَخَاهُ
فَإِنَّهُ ثَابِتٌ فِي النُّورِ لَا شَكَّ فِيهِ * 11. وَأَمَّا
الَّذِي يُبْغِضُ أَخَاهُ فَإِنَّهُ ثَابِتٌ فِي الظُّلْمَةِ
وَفِي الظُّلْمَةِ يَسْلُكُ وَلَا يَدْرِي أَيْنَ يَسْلُكُ
مِنْ أَجْلِ أَنَّ الظُّلْمَةَ قَدْ أَغَشَتْ عَيْنَيْهِ *
12. أَكْتُبُ إِلَيْكُمْ أَيُّهَا الْبَنُونَ بِأَنَّهُ قَدْ
عَفِرَتْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ مِنْ أَجْلِ اسْمِهِ *
13. أَكْتُبُ إِلَيْكُمْ أَيُّهَا الْآبَاءُ لِأَنَّكُمْ
قَدْ عَرَفْتُمْ الْآبَ الْقَدِيمَ أَكْتُبُ إِلَيْكُمْ أَيُّهَا
الشَّبَابُ لِأَنَّكُمْ قَدْ غَلَبْتُمْ الْخَبِيثَ كَتَبْتُ
إِلَيْكُمْ أَيُّهَا الْآبَاءُ لِأَنَّكُمْ قَدْ عَرَفْتُمْ الْآبَ *
14. كَتَبْتُ إِلَيْكُمْ أَيُّهَا الْآبَاءُ لِأَنَّكُمْ قَدْ
عَرَفْتُمْ الَّذِي لَمْ يَزَلْ مُنْذُ الْآبَدِ كَتَبْتُ
إِلَيْكُمْ أَيُّهَا الْغُفَيَّانِ مِنْ أَجْلِ أَنَّكُمْ أَشِدَّاءُ
وَكَلِمَةُ اللَّهِ حَالَةٌ فِيكُمْ وَقَدْ غَلَبْتُمْ
الْخَبِيثَ * 15. لَا تُحِبُّوا الْعَالَمَ وَلَا شَيْئاً مِنْهَا
فِيهِ فَإِنَّ ذَلِكَ الَّذِي يُحِبُّ الْعَالَمَ لَيْسَ

فِيهِ

ለእኛ : ውሳኔ : ወላለ : ጽድቅ :
 ለግዚአብሔር : ሃቢሁ : 5. ወዘን :
 የዐቅብ : ትዘዝ : ለማን : ፍቅረ : እግዚ-
 ሉብሔር : ፍጽሙ : ለዕሉሁ : ወበዘንቱ :
 ነሐምር : ከመ : በቱ : ሀለውን : 6. ወዘን :
 ይብል : በቱ : ሀለውን : ይሐውር : በእመ :
 ሐረ : ዝንቱ : 7. ለኃዊን : ለእን :
 ትእዘዝ : ሐደን : ዘእጽኸፍ : ለእመ :
 እለ : ትእዘዝ : ብሉይ : ውሳኔ : ዝንቱ :
 ቁል : ዘሰማዕክመ : 8. ወከዕብ : ትእዘዝ :
 ሐደሱ : ዘእጽኸፍ : ለእመ : ዘላመን : በቱ :
 ውብክመ : ከመ : ሐለላት : ጽልመት : ው-
 ብርሀን : ዘበእማን : ውይሉ : ወላከተርላዎ : 9.
 ወዘን : ይብል : ወስተ : ብርሃን : ሀለ-
 ወንቱ : ወይጸልእ : ቢጽ : ሃሰዊ : ውሳኔ :
 ወስተ : ጽልመት : ይነብር : ወሀሎ : እስከ :
 ይእዜ : 10. ወዘን : ይፈቅር : ቢጽ : ወስተ :
 ብርሃን : ይነብር : ወላለ : ዕቅፍተ :
 ሃቢሁ : ወዘን : ይጸልእ : ቢጽ : ወስተ :
 ጽላመት : ውሳኔ : የሐውር : ወሊየሉ :
 ምር : ሃብ : የሐውር : እስመ : ጽልመት :
 ለዐውር : ለዕይንቲሁ : 12. እጽኸፍ :
 ለእመ : ይቁቅዎ : እስመ : ይተሐይግ :
 ለእመ : ሃቢሁ : ለእመ : በእነተ :
 ከመ : 13. እጽኸፍ : ለእመ : ለበው :
 ለእመ : ለእመርክመው : ለቀይማጥ : እጽ-
 ኸፍ : ለእመ : ወራዙት : እስመ : ምእክ-
 መው : ለእነዚያ : ጸሐፊን : ለእመ :
 ለይቁቅዎ : እስመ : ለእመርክመው : ለ-
 ሉብ : 14. ጸሐፊን : ለእመ : ለበው : እ-
 ከመ : ለእመርክ : ለቀይማጥ : ጸሐ-

ejus, mendax est, & non est ve-
 ritas Domini apud eum. 5. Qui
 autem observat mandata ejus,
 verè charitas Domini perfecta
 est in eo. 6. Ille autem qui di-
 cit, in eo sum, ambulet sicut
 ambulavit ipse. 7. Fratres no-
 stri, non mandatum novum
 quod scribo vobis, sed
 mandatum vetus est, verbum
 illud quod audivistis. 8. Rursus
 autem mandatum novum quod
 scribo vobis, quod est verum de
 ipso & de vobis, quia transive-
 runt tenebræ, & lumen veritatis
 jam manifestatum est. 9. Qui
 autem dicit, in luce sum, & odio
 habet proximum suum, mendax
 est, & in tenebris manet, & est
 usque nunc. 10. Qui igitur dili-
 git proximum suum, in luce
 habitat, & offendiculum nul-
 lum est in eo. 11. Quicumque
 autem odio habet proximum
 suum, in tenebris ipse ambu-
 lat, & nescit quò eat, quia
 tenebræ excæcarunt oculos
 ejus. 12. Scribo vobis, filioli
 mei, quia remissa sunt vobis pec-
 cata vestra propter nomen ejus.
 13. Scribo vobis patres, quia novi-
 stis eum à principio: scribo vobis,
 adolescentes, quia vicistis ma-
 lum: scripsi vobis, infantes,
 quoniam novistis Patrem. 14.
 Scripsi vobis, patres, quia no-
 vistis eum à principio: scripsi
 vobis,

C A P. II.

* الْفَصْلُ الثَّانِي *

1. **O** Filii, propter hoc scripsi ad vos, ut ne peccetis : quod si quis vestrum peccaverit, est nobis intercessor apud Patrem, Jesus Christus ille justus. 2. Et ipse est expiatio pro peccatis nostris: nec pro nobis nobis *inquam* solum, sed pro mundo universo. 3. Nos igitur scimus quod cognovimus eum, si custodiverimus praecepta ejus. 4. At is qui dicit, cognosco eum, & praecepta ejus non custodit, utique *est* mendax, nec est in eo Dei veritas. 5. At vero qui custodit verbum ejus, in hoc perfecta est charitas Dei. Et per hoc scimus nos esse in ipso. 6. Is autem qui dicit se manere in illo, convenit ei ut incedat juxta incessum illius. 7. O dilecti mei, non scribo vobis praeceptum novum, sed praeceptum vetus, id quod fuit vobis antiquitus: etenim praeceptum vetus *est* illud quod audivistis. 8. Et rursus scribo vobis praeceptum novum illud quod primum in nobis, & nos sumus prius in ipso: quia tenebrae jam dudum pra-

1. **أَيُّهَا** الْآبَتَاءُ بِهَذَا كَتَبْتُ إِلَيْكُمْ
لِكَيْ لَا تَخْطِئُوا وَإِنْ أَخْطَأَ أَحَدُكُمْ فَلَنَا
شَفِيعٌ عِنْدَ الْآبِ يَسُوعُ الْمَسِيحُ الْبَار *
2. وَهُوَ الْغُفْرَانُ بَدَلَ خَطَايَانَا وَلَيْسَ
بَدَلَنَا نَحْنُ فَقَطْ لَكِنْ بَدَلَ الْعَالَمِ كُلِّهِ *
3. فَإِنَّا نَعْلَمُ أَنَّ قَدْ عَرَفْنَاهُ إِذَا نَحْنُ
حَفِظْنَا وصَايَاهُ * 4. وَأَمَّا مَنْ قَالَ
أَنِّي أَعْرِفُهُ وَلَا يَحْفَظُ وصَايَاهُ فَإِنَّهُ كَاذِبٌ
لَيْسَ لِلَّهِ فِيهِ صِدْقٌ * 5. وَأَمَّا الَّذِي
يَحْفَظُ كَلِمَتَهُ فِي هَذَا تَكَامُلَ مَحَبَّةِ اللَّهِ
وَبِهَذَا نَعْلَمُ أَنَّ فِيهِ * 6. وَذَلِكَ الَّذِي
يَقُولُ أَنَّهُ ثَابِتٌ فِيهِ يَحِبُّ عَلَيْهِ أَنْ
يَسِيرَ بِسِيرَتِهِ * 7. **يَا** أَحِبَّائِي لَسْتُ
أَكْتُبُ إِلَيْكُمْ بِعَهْدٍ جَدِيدٍ بَلِ الْعَهْدِ
الْقَدِيمِ ذَلِكَ الَّذِي كَانَ لَكُمْ قَدِيمًا فَإِنَّ
الْعَهْدَ الْقَدِيمَ هُوَ الَّذِي سَمِعْتُمْ * 8. فَإِنَّا
أَكْتُبُ إِلَيْكُمْ أَيْضًا بِعَهْدٍ جَدِيدٍ هُوَ
أَوَّلِي بِنَا وَنَحْنُ أَوَّلِي بِهِ إِنَّ الظُّلُمَةَ قَدْ
مَضَتْ

ወእመካሉ ስለበ ሃቤሁ ወሌሉ
 ሰጠኝ ፡፡ 6. ወእመካ ፡ ንቤለክሙ ፡
 ብኒ ፡ ሱቷፌ ፡ መሰሌሁ ፡ ወው-
 ሰተ ፡ ጽልመተ ፡ ነሐውረ ፡ ንሑስ ፡
 ወሌኀጉብሬ ፡ ለርዕዕ ፡፡ 7. ወእ-
 መካ ፡ ወሰተ ፡ ብሮሃኒ ፡ ነሐውረ ፡
 በከመ ፡ ወእቱ ፡ ወሰተ ፡ ብሮሃኒ ፡
 ወእቱ ፡ ሱቷፌ ፡ ንሑስ ፡ በበይፍቲኝ ፡
 መሰሌሁ ፡ ወይመ ፡ ለእግዚእ ፡
 ልዋሱስ ፡ ያነጽሐኝ ፡ እመከሥሉ ፡ ኃጥ-
 ወሌኝ ፡፡ 8. ወእመካ ፡ ንቤለክሙ ፡
 ስለብኒ ፡ ሃቤሉተ ፡ ንጌጌ ፡ ለርእሰኝ ፡
 ወሌሀለወተ ፡ ጽድቅ ፡ ሃቤኝ ፡፡ 9. ወእ-
 መካ ፡ ነገርኝ ፡ ወእመካ ፡ ሃቤሉተ ፡ መእ-
 መኝ ፡ ወእቱ ፡ ወጽድቅ ፡ ከመ ፡ ይሃድግ ፡
 ለኝ ፡ ሃቤሉተ ፡ ወይነጽሐኝ ፡ እመከሥሉ ፡
 ስለብኝ ፡፡ 10. ወእመካ ፡ ንቤ ፡ ሌላሰሰኝ ፡
 ሐሳዊ ፡ ንረሰዎ ፡ ሎቱ ፡ ወቃሰኝ ፡ ሌሀሎ ፡
 ሃቤኝ ፡፡

tenebræ neutiquam in ipso *sunt*,
 & prorsus nullæ. 6. Et si di-
 camus vobis *quod* habeamus
 communionem cum eo, &
 in tenebris incedimus, menda-
 ces sumus, neque operamur ve-
 ritatem. 7. Si autem in luce am-
 bulamus, quemadmodum ipse in
 luce est, communionem nos in-
 vicem cum eo *habemus*, & sanguis
 Domini Jesu purificat nos ab
 omnibus peccatis nostris. 8. Et si
 dixerimus vobis *quod* non habea-
 mus peccata, iniqui sumus in
 nosmetipsos, neque est veritas in
 nobis. 9. Quod si sermo noster ve-
 rus, *nempe* peccat e nos: fidelis est
 & justus, ut remittat nobis pec-
 cata nostra, & purificet nos ab
 omnibus peccatis nostris. 10. Et si
 dicamus, non peccavimus, men-
 dacem facimus eum, & sermo
 ejus non est in nobis.

C A P. II.

1. ይቂቅዎ ፡ ዘንተ ፡ ንጽሕፋ፡
 ለክሙ ፡ ከመ ፡ ሌተሉብሱ ፡ ወእ-
 መካ ፡ ዘሰበሰበ ፡ ጸሬቅሊቦሰ ፡ ብኒ ፡
 ሃቤሉተ ፡ ስለብ ፡ ልዋሱስ ፡ ክርሰቶስ ፡
 ጽድቅ ፡ ወእቱ ፡፡ 2. ይሃድግ ፡ ለኝ ፡ ሃቤ-
 ወሌኝ ፡ ወእቱ ፡ በእንተ ፡ ዚለኝ ፡ በሕ-
 ቱቱ ፡ ስለብ ፡ በእንተ ፡ ዓለመኝ ፡ ወበእንተዝ ፡
 ንእመረ ፡ ከመ ፡ እእመረኛሁ ፡ ለእመ ፡
 ዓቂብኝ ፡ ተእዘዘ ፡፡ 4. ወዘሰ ፡ ይብል ፡
 እእመረ ፡ ወሊዎቅብ ፡ ተእዘዘ ፡

1. **F**llioli mei, hoc scribimus
 vobis ne peccetis: si verò sit
 qui peccaverit, advocatum ha-
 bemus apud Patrē, Jesum Chri-
 stum justū illum. 2. *Qui* factus est
 nobis propitiator peccatorū no-
 strorum, & non propter nostra
 tantū, sed propter mundi. 3. Et
 per hoc scimus quòd cognovi-
 mus eum, si observamus manda-
 ta ejus. 4. Qui autem dicit, se nos-
 se eum, & non observat mandata

B 2 ejus.

4. Et quidem scripsimus vobis hoc, ut sit letitia nostra in vobis perfecta. 5. Atque hoc nuncium, quod audivimus ab eo, referimus vobis, Deum lucem esse, & in eo non esse tenebras. 6. Et, si dixerimus nos communionem habere cum ipso, & ambulamus in tenebris, sanè sumus mendaces, nec verè judicamus. 7. Quòd si ambulemus in luce, sicuti ille est lux, equidem communicatio est nobis invicem, & sanguis Filii ejus Jesu Christi emundat nos, à peccatis nostris. 8. At si dixerimus nos peccatum non habere, certè seducimus nos ipsos, & veritas non est in nobis. 9. Si verò confiteamur peccata nostra, ipse quidem fidelis, justus & dives misericordia, ita ut condonet peccata nostra, & purificet nos ab omnibus delictis. 10. Si autem dixerimus nos non peccasse, equidem facimus cum mendacem, & verbum ejus non est in nobis.

وَأَيْتَمَّا كَتَبْنَا لَكُمْ بِهَذَا لِيَكُونَ
فَرْحَتَنَا بِكُمْ كَامِلًا * ٥. وَهَذِهِ هِيَ
الْبَشَرَى الَّتِي سَمِعْنَاهَا مِنْهُ نَبَشِّرُكُمْ أَنَّ
الَّذَ نُورٌ وَلَيْسَ فِيهِ ظِلْمَةٌ * ٦. فَإِنْ نَحْنُ
قُلْنَا أَنَّ لَنَا شِرْكََةً مَعَهُ وَسَلَكْنَا فِي
الظُّلْمَةِ فَإِنَّا كَذِبَةٌ وَلَيْسَ نَحْكُمُ بِالْحَقِّ *
٧. وَإِنْ نَحْنُ سَلَكْنَا فِي النُّورِ كَمَا هُوَ
نُورٌ فَإِنَّ لَنَا شِرْكََةً بَعْضُنَا مَعَ بَعْضٍ
وَنَمُ آبْنِدِ يَسُوعَ الْمَسِيحَ بِذِكْرِنَا مِنْ
خَطَايَانَا * ٨. فَإِنْ نَحْنُ قُلْنَا أَنَّ لَنَا
خَطِيئَةً لَنَا فَإِنَّمَا نُضِلُّ نَفْسَنَا وَلَيْسَ
فِيْنَا حَقٌّ * ٩. وَإِنْ نَحْنُ اعْتَرَفْنَا
بِخَطَايَانَا فَهُوَ مُؤْتَمِنٌ نَسْرَ تِلْكَ بِلَانٍ يَغْفِرُ
لَنَا خَطَايَانَا وَيُطَهِّرُنَا مِنْ جَمِيعِ
الْآثَامِ * ١٠. فَأَمَّا إِنْ قُلْنَا أَنَّنَا لَمْ
نُخْطِئْ فَإِنَّمَا نَجْعَلُهُ كَذَابًا وَكَلِمَتُهُ
لَيْسَتْ فِيْنَا ❀

الْفَصْلُ .

S. JOHANNIS EPISTOLA I.

Æthiopicè & Latinè.

C A P. I.

ገሙ፡ አብ፡ ወወልድ፡ ወሙ-
ሃል፡ ቀዳሕ፡ አብዱ፡ ለሙ-
ላክ፡ ዘየሐኑ፡ ወልድ፡
ዘበደዮሱ፡ ወንጌላዊ፡ ሐ-
ዋርያሁ፡ ለእግዚእ፡ ሊዮሱሱ፡ ክርስቶስ፡
ጸሎቱ፡ ተገኝ፡ ምስሌኑ፡ ለዓለሙ፡
ዓለሙ፡ ለሚኘ፡ 1. ዝውሉቱ፡ ቀደማዊ፡
ዘሰማዕነ፡ ወዘርሊኑ፡ በእዕይንቲኑ፡ ወዘ-
ጠየቅኑ፡ ወዘገለሱ፡ እደግኑ፡ በእነተ፡
ነገረ፡ ሕይወት፡ 2. ወሕይወትኒ፡
ተወሐቀት፡ ለኒ፡ ወሰሙ፡ ነኝ፡ ወንዜ-
ኝወክሙ፡ ለክሙኒ፡ ሕይወት፡ እነተ፡
ለዓለሙ፡ እነተ፡ ሀላወተ፡ ኀበ፡ ልብ፡ ወተ-
ወቀት፡ ለኒ፡ 3. ወርሊኒ፡ ወሰማዕነ፡
ወንዜኝወክሙ፡ ለክሙኒ፡ ከመ፡ እነተ-
ሙኒ፡ ተገኝ፡ ስታዲ፡ ምስሌኑ፡ ወስታዲ-
ነሰ፡ ምስለ፡ ልብ፡ ወምሰለ፡ ወልድ፡ ሊዮ-
ሱሱ፡ ክርስቶስ፡ 4. ወዘነተ፡ ነጽሕፍ፡
ለክሙ፡ ከመ፡ ተፍላሕቅኝክሙ፡ ፍጽ-
ሞተ፡ ተገኝ፡ 5. ወዘቲ፡ ይእቲ፡ ዜገ፡ እነተ፡
ሰማዕክሙ፡ ወንዜኝወክሙ፡ ለክሙኒ፡
ከመ፡ እግዚአብሔር፡ በርሃኝ፡ ወእቱ፡

IN nomine Patris , &
Filii , & Spiritus Sancti ,
unici Dei . Johannes
Filius Zebedæi , Euan-
gelista & Apostolus ipsius Do-
mini nostri Jesu Christi , pre-
ces ejus sine pro nobis in secu-
lum seculi , Amen.

1. Quod erat ab initio , quod
audivimus , & quod vidimus
oculis nostris , & quod intuiti su-
mus , & quod contrectârunt ma-
nus nostræ de verbo vitæ . 2. Et
vita manifestata est nobis , & te-
stis fuit , & annuñciavimus vobis
vitam , quæ in æternum erat apud
Patrem , & revelata est nobis . 3. Et
vidimus , & audivimus , & annun-
ciavimus illam vobis , ut vos si-
tis communio nobiscû : commu-
nio autem nostra est cum Patre
& cum Filio Jesu Christo . 4. Hoc
autem scribimus vobis , ut gau-
dium vestrum perfectum sit .
5. Hæc autem est annuñciatio
quam audivistis , & annuñciavi-
mus vobis , quod Deus lux est , &

B

tene-

S. JOHANNIS EPISTOLA I.

Arabicè & Latinè.

Epistola prima Johannis, filii Zebedæi : quæ est quarta ex numero Catholicorum.

C A P. I.

I. **N** Nunciamus vobis illum, qui non desinit unde à principio, illum quem audivimus, illum quem vidimus oculis nostris, illum quem contemplati sumus, & palparunt manus nostræ propter verbum vitæ. 2. Etenim vita patefacta est, & conspeximus eam, & coram intuiti sumus illam, ac annunciamus vobis vitam æternam, quæ fuit apud Patrem, & manifestata est nobis. 3. Quod vidimus, quamque audivimus, illam annunciamus vobis, ut sit vobis societas nobiscum: societas autem nostra utique est cum Patre & cum Filio ejus Jesu Christo.

4. Et qui

الرَّسَالَةُ الْأُولَى لِيُوحَنَّا ابْنِ زَبْدَى وَهِيَ
الرَّابِعَةُ مِنَ الْأَعْدَادِ *

* الْفَصْلُ الْأَوَّلُ *

1. **N** نُنْصِرُكُمْ بِذَلِكَ الَّذِي تَمَّ يَنْزُلُ
نُبَشِّرُكُمْ مِنْذُ الْإِبْدَاءِ ذَلِكَ
الَّذِي سَمِعْنَاهُ ذَلِكَ
الَّذِي رَأَيْنَاهُ بِأَعْيُنِنَا ذَلِكَ الَّذِي
عَايْنَاهُ وَلَمَسْنَاهُ أَيْدِينَا مِنْ أَجْلِ كَلِمَةِ
الْحَيَاةِ * 2. إِنَّا أَلْهَمَاءُ اسْتَعْلَمْتِ
فَأَبْصَرْنَاهَا وَشَاهَدْنَاهَا وَنَحْنُ نُبَشِّرُكُمْ
بِالْحَيَاةِ الدَّائِمَةِ الَّتِي كَانَتْ عِنْدَ الْآبِ
فَاسْتَعْلَمْتِ لَنَسَا * 3. الَّذِي رَأَيْنَاهَا
وَسَمِعْنَاهَا وَأَخْبَرْنَاكُمْ بِهَا لِتَكُونَ
لَكُمْ شَرِكَةً مَعَنَا فَأَمَّا شَرِكَتُنَا نَحْنُ
فَإِنَّهَا مَعَ الْآبِ وَمَعَ ابْنِهِ يَسُوعَ الْمَسِيحِ *

4. وانها

Supplendæ paginæ sequentia adjunxi dicta, huic
Epistolæ congrua.

Proverbialis γνώμη Hebræorum:

טו שֶׁאֱהוּב לְמַטָּה אֱהוּב לְמַעְלָה :

I D E S T,

Qui amatur infrà, amatur suprà.

E R G O

Si vis amari, ama.

Nihil enim est pretiosius ~~DEO~~ virtute dilectionis :
Nihil desiderabilius Diabolo extinctione charitatis.

B A S I L I U S.

Thesaurus indeficiens est amor divinus,
quem qui habet, dives est:

Quo quicunque caret, pauper est.

הַחֶשֶׁק הוּא מְדִינָה יְקָרָה :

H O C E S T,

Amor est virtus pretiosa.

M.A.LIBRARY, A.M.U.

AR14352

JOHANNIS
APOSTOLI & EVANGELISTÆ

Epistolæ Catholicæ Tres,

ARABICÆ & ÆTHIOPICÆ,

OMNES AD VERBUM IN LATINUM VERSÆ,

C V M

Vocalium Figuris exactè appositis.

Quò studiosæ juventuti accessus ad hæc Linguas expeditior,
culturaque earundem uberior conciliaretur.

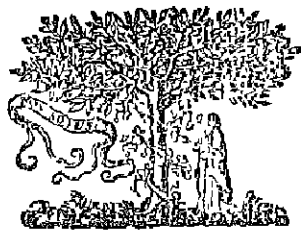
Curâ ac industria

M. THEODORI FRICKII, Fleusburgo-Holsati,
Philologiæ sacræ Linguarumque Oriental. Φιλομαθῆς.

I. Corinthi. 12, 10. 11.

Ἑτέρω δίδοται γλῶσσαι, ἄλλω ἢ ἑρμηνεία γλῶσσαι.
Πάντα ἃ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα.

*Linguae sunt sordes sapientiæ. Neque mel ideo insuave, quia ægris sic videtur, nec istæ
inutiles, quia aliquibus parum sanis tales vi lentur.*

IN OG. BATAVOR

Ex Officinâ JOHANNIS & DANIELIS
ELSEVIER. Academ. Typograph.

Sumptibus Auctoris.

CL. 1800. LAM.

17-1-116

RESERVED

2

1

1

1

1611

170

This book was taken from the Library
on the date last stamped. A fine of
1 anna will be charged for each day
the book is kept over time.

170

۱۵۴۱۹

۱۲۵۲

۲۲۵

رسائل یوحنا و یعقوب و یسودا افی یعقوب

DATE	NO.	DATE	NO.
		۱۳۰۱/۱۱	۱۲۸
		۱۳۰۱/۱۱	۱۲۸